

1. GÜLHANE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

25-26 Nisan 2025, Ankara

ÖZET BİLDİRİ KİTABI

<https://gulhanehemogrkonk.com>

1. GÜLHANE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

25-26 Nisan 2025, Ankara

ONURSAL BAŞKANLAR

Sağlık Bilimler Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Kemalettin AYDIN

SBÜ Gülhane Hemşirelik Fakültesi
Dekanı
Prof. Dr. Fatma İlknur ÇINAR

1. GÜLHANE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

25-26 Nisan 2025, Ankara

KONGRE BAŞKANI

Öğr. Beyzanur AKKUŞ

İÇİNDEKİLER

DAVET YAZISI.....	8
DÜZENLEME KURULU.....	10
BİLİMSEL KURUL.....	11
BİLİMSEL PROGRAM.....	13
SÖZLÜ BİLDİRİLER.....	17
S1 Bebek Uyku Takip Yastığı ve Giyilebilir Takip Cihazı (BUTY).....	18
S2 HygiaSheet: Hasta Bakımında Yenilikçi Akıllı Çarşaf.....	19
S3 HEALTHIFY-Obezite Önleyici Akıllı Saat.....	20
S4 Kadınlarda İnkontinas Tanı ve Takip Pedinin (INCONPAD) Geliştirilmesi.....	21
S5 Güvenli ve Yenilikçi Enjektör Sistemi (Konfojektör).....	22
S6 Hamileler İçin Bulantı ve Kusma Bilekliği.....	23
S7 Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçme Nedenlerinin İncelenmesi: Nitel Bir Çalışma.....	24
S8 Hemşirelik Öğrencilerinin Profesyonel Sosyalizasyon Kavramına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi.....	25
S9 Değişen Sağlık Bakım Sistemi İçinde Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Aidiyet Görüşlerinin İncelenmesi.....	26
S10 Hemşirelik Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Düzeylerini Etkileyen Faktörler: Bir Literatür İncelemesi.....	27
S11 Hemşirelik Öğrencilerinde Yapay Zeka Kullanımı ve İlişkili Faktörlerin İncelenmesi/Derleme.....	28
S12 Yoğun Bakım Hastalarında Doğal Işığın Fizyolojik ve Psikolojik Etkileri ile Hemşirelik Bakımının Önemi.....	29
S13 Yoğun Bakım Ünitesinde Sağlık Hizmeti İlişkili Enfeksiyonların Önlenmesi ve Hemşirelik Uygulamaları.....	30
S14 Vardiyalı Sistemde Çalışan Hemşirelerin Strese Yatkınlık Durumlarının İncelenmesi.....	31
S15 Cerrahi Servisinde Yatan Hastaların Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Tutumlarının İncelenmesi.....	32
S16 Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelere Yönelik Tutumlarının ve Hemşirelerin Bakım Davranışları Algısının Klinik Uygulama Tutumlarına Etkisi.....	33
S17 Dünyada ve Türkiye’de Bilişim Hemşireliği (Derleme).....	34
S18 Hemşirelik Öğrencilerinin İlk Defa Bir Hastanın Ölümüne Tanık Olma Deneyimi.....	35
S19 Hemşirelik Birinci Sınıf Öğrencilerinin Akran Yönderliği Programına Katılmayı İstememe Nedenlerinin İncelenmesi: Nitel bir Çalışma.....	36
S20 Dijital Çağda Ergenler: Sosyal Medya Bağımlılığı ve Siber Zorbalık Üzerinde Aile İlişkilerinin Rolü.....	37
S21 Hemşirelikte Motivasyonel Görüşmeye Yönelik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi.....	38
S22 Kistik Fibrozis, Hemşirelik Bakımı ve Aile Yüğü: Türkiye’deki Çalışmaların Bibliyometrik Analizi.....	39
S23 Spina Bifida ve Mesane Disfonksiyonunda Malone ve Mitrofanoff Prosedürleri: Olgu Sunumu.....	40
S24 Gençlerde Elektronik Sigara Kullanımının Önlenmesi: Bir Literatür Derlemesi.....	41
S25 Bir Hemşirelik Fakültesinin 1. Ve 4.Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi.....	42
S26 Lise Öğrencilerinin Elektronik Sigaraya Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Kullanım Durumları.....	43
S27 Doğumun Sessiz Tanıkları Mı, Aktif Destekçileri Mi? Doğum Eyleminde Babaların Rolü ve Doğuma Katılımı.....	44
S28 Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Akran Yönderliği Programının Sonuçları.....	45

S29	Sekonder Pnömotoraks'a Eşlik Eden Histiositoz X ve Hidradenitis Suppurativa Tanılı Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu.....	46
S30	Hemşirelik Öğrencilerinde Dismenore ve Etkilerinin İncelenmesi.....	47
S31	Ameliyathane Hemşirelerinin Spanç Sayma Sürecinde Yaşadığı Stres ve Güvenlik Riskleri: Fenomenolojik Bir Analiz.....	48
S32	Cerrahi El Hijyeni Eğitiminde Dijital Oyun Tabanlı Yaklaşım: "Clear Hands Challenge".....	49
S33	Yetişkin Bireylerde Kardiyovasküler Hastalık Risk Farkındalığının Belirlenmesi.....	50
S34	Yetişkin Bireylerde Metabolik Sendrom Bilgi Ve Farkındalığın Belirlenmesi.....	51
S35	Post-Travmatik Osteoartrit Nedeniyle Total Kalça Protezi Uygulanan Hastada Roy Uyum Modeli: Olgu Sunumu.....	52
S36	Venöz Ülserli Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu.....	53
S37	Sağlıkta Mobbingin Ölümcül Yüzü:İntihara Sürüklenen Sağlık Çalışanları Üzerine Bir Analiz.....	54
S38	Üniversite Öğrencilerinin Alzheimer'a İlişkin Farkındalıklarının Belirlenmesi.....	55
S39	Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Değerlendirmesine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Faktörler:Öz Duyarlık ve Bazı Demografik Değişkenler.....	56
S40	Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde Depresyon ve Anksiyete Düzeylerinin Duygu Düzenleme Güçlüğü Üzerinde Etkileri.....	57
S41	Türkiye'de Hemşirelik Alanında Yapay Zekâ Kullanılarak Yapılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik İncelemesi.....	58
S42	Yeni Doğum Yapan Kadınlara Verilen Göbek Bağı Bakımı Eğitimin Etkinliği: Yarı Deneysel Bir Çalışma.....	59
S43	Taninin Ötesinde:Bipolar Bozukluk Tanisiyla Yaşayan Bir Hemşirenin Mesleki Yolculuğu	60
S44	Yaşlı Tip 2 Diyabet Hastalarında Bakım Yönetimini Etkileyen Faktörler: Bir Durum Analizi	61
S45	Olağanüstü Durumlara Hazırlıklı Hemşireler Yetiştirmek:Hemşirelik Eğitiminde Olağanüstü Durumlarda Hemşirelik Hizmeti Dersine Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	62
S46	Topluma Duyarlı Hemşireler Yetiştirmek:Hemşirelik Eğitiminde Toplumsal Duyarlılık Çalışması Dersi Öğrenci Görüşleri.....	63
S47	Hemşirelik Öğrencilerine İklim Değişikliği Çağında Hemşirelik Uygulamaları Konusunda Verilen Akran Eğitiminin Farkındalıkları Üzerine Etkisi: Yarı Deneysel Araştırma.....	64
S48	İklim Değişikliği ve Küresel Isınmanın Kadın Üreme Sağlığı Üzerine Etkisi:Literatür Taraması.....	65
S49	Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerine Dijital Ortamda Verilen Akran Eğitiminin HIV/AIDS ile Yaşayan İnsanlara Bakım Verme Tutumlarına Etkisi.....	66
S50	Ebeveynlerin Çocukluk Dönemi Aşılama Kararının Belirleyicileri: Aşıya Yönelik Tutum, Aşı Okuryazarlığı ve Dijital Ortamda Sağlık Bilgisi Edinme	67
S51	Üniversite Öğrencilerinin Ulaşım Koşulları ve Ulaşım Memnuniyetleri ile Salutojenik Sağlık Göstergeleri Arasındaki İlişki.....	68
S52	Yara Bakımında İleri Teknolojiler ve Yenilikçi Yaklaşımlar.....	69
S53	Hemşirelik Öğrencilerinin Ekip Çalışması Tutumlarının Kişilerarası İletişim Yetkinliklerine ve Bazı Sosyo-Demografik Özelliklerine Etkisinin Belirlenmesi.....	70
S54	Hemşirelik Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik (İnovasyon) Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler: Somali Örneği.....	71
S55	Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Uygulamalarda Olumsuz Davranışlara Maruz Kalma Durumları: SistematiK İnceleme.....	72
S56	Öğrenci Hemşirelerin Bebek Beslenmesine Yönelik Tutumlarının ve Emzirme Mitlerine Sahip Olma Düzeylerinin İncelenmesi.....	73
S57	Üniversitesi Öğrencilerinin Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin Sigarayı Bırakma Niyetine Etkisi: Cinsiyeti Düzenleyici Rolü.....	74

S58	Hemşirelik Öğrencilerinin Yapay Zeka Tutumları,Teknoloji ve İnternet Bağımlılığı: Tanımlayıcı ve İlişkisel Bir Çalışma.....	75
S59	Hemşirelik Öğrencilerinde İlk Klinik Deneyim Öncesi Yaşanılan Kaygıda Duygusal Özgürleşme Tekniği:(EFT)'nin Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma.....	76
S60	Mandibular Kondroblastik Osteosarkom Nedeniyle Cerrahi Uygulanan Hastanın Gordon'un Fonksiyonel Örüntüler Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu.....	77
S61	6 Yaşında İşitme Cihazıyla Tanışan Çocuğa Yaklaşım: Öğrenci Hemşire Deneyimi.....	78
S62	18-39 Yaş Arası Bireylerin Anne Sütü Bankacılığı Hakkında Bilgi Düzeyleri ve Tutumlarının Belirlenmesi.....	79
S63	Sağlık Alanında Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Hpv Enfeksiyonu Ve Aşılarına Yönelik Bilgi Ve Tutumlar.....	80
S64	Acil Durumlar ve Kriz Anlarında Hemşirelerin İletişim Becerilerinin Önemi.....	81
S65	Türkiye'de Kardiyovasküler Hastalıklarla İlişkili Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi.....	82
S66	Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Toplumsal Cinsiyet Tutumu.....	83
S67	Yetişkin Bireylerin Böbrek Sağlığını Koruma Davranışlarının İncelenmesi.....	84
S68	Meslekler Arasında Köprüler Kurmak: Geleceğin Sağlık Profesyonellerinde Mesleklerarası Kimlik ve Tutumlar.....	85
S69	Üniversite Öğrencilerinde Duygu Düzenleme, Sosyal Destek ve Kompulsif Çevrimiçi Satın Alma Davranışlarının İncelenmesi.....	86
S70	Gebelerdeki Makyaj Niyeti ve Makyaj Motivasyonunun Benlik Saygısına Etkisinin Değerlendirilmesi.....	87
S71	Öğrenci Hemşirelerde Etnosentrizm ve Sosyal Adalet Savunuculuğu: Tanımlayıcı Kesitsel Bir Çalışma.....	88
S72	Üniversite Öğrencilerinin Ruhsal Durumlarının ve Ruh Sağlığı Danışmanlığı Almalarının Önündeki Engellerin Belirlenmesi.....	89
S73	Üniversite Öğrencilerinde Duygu Düzenleme Becerisi ve Temel Psikolojik İhtiyaçların Online Kumar Bağımlılığı Üzerindeki Yordayıcı Etkisi.....	90
S74	Hemşirelikte Yapay Zeka ve Dijital Teknolojiler : Teknolojinin Sağlık Hizmetlerine Entegrasyonu.....	91
POSTER BİLDİRİLER.....		92
P1	Türkiye’de Yetişkinlerde Temiz Aralıklı Kateterizasyonda Hemşirelik Bakımına Yönelik Çalışmaların İncelemesi / DERLEME.....	93
P2	Hasta Eğitiminde Etkili Bir Yöntem: Öğrendiğini Anlat (TEACH-BACK).....	94
P3	Hemşirelik Eğitiminde Yapay Zekâ Kullanımı.....	95
P4	Hemşirelik Öğrencilerinin Kanıta Dayalı Uygulama Yetkinlikleri: Bir Derleme Çalışması	96
P5	Yapay Zeka Destekli Sohbet Robotlarının Hemşirelik Bakımına Etkisi.....	97
P6	İklimin Gölgesinde: Farkındalık ve Kaygı.....	98
P7	Cerrahi Hemşireliği Eğitiminde Dijitalleşme.....	99
P8	Hemşire, Hekim, Öğrenci Hemşire ve Hasta Gözünden Üroloji Alanındaki Robotik Cerrahi Uygulamaları.....	100
P9	Dijital Sağlık Sistemlerinin Hemşirelik Uygulamalarına Etkisi: SistematiK Derleme	101
P10	34 Yaş ve Üstü Hemşirelik Öğrencisi Olmak : Bir Literatür İncelemesi ve Deneyim Aktarımı.....	102
P11	Nöronların Özgürlüğü; Dans ve Hareket Terapisi.....	103
P12	Hemşirelik Öğrencilerinde Hasta Tarafından Redde Uğrama Deneyimi.....	104
P13	Hemşirelikte Yapay Zekâ ve Hasta Güvenliği.....	105
P14	Periferik İntravenöz Katater Uygulaması: Öğrenci Hemşire Gözünden Yaklaşım.....	106
P15	Gebelerin Doğuma Hazırlık Eğitimlerine Katılımının Önündeki Engeller ve Çözüm Önerileri.....	107

P16	Stresi Yönetmede Geleneksel Qigong Egzersizlerinin Rolü.....	108
P17	Hemşirelerde Güncel Bir Sorun: Beyin Göçü.....	109
P18	Kardiyak Cerrahi Sonrası Ağrı Yönetimi.....	110
P19	Mezuniyete Bir Adım Kala: Öğrenci Hemşirelerin Yoğun Bakım Dersine İlişkin Görüşleri ve Önerileri.....	111
P20	Sağlık Personelleri İçin Tehdit: KBRN Tehlikesi Gerçeği.....	112
P21	Alkol Bağımlısı Bir Eşle Yaşamak.....	113
P22	Cerrahi Hastalarında Antikoagülan Kullanımına Bağlı Komplikasyonlar ve Hemşirelik Bakımı.....	114
P23	Karaciğer Tümörlerinde Radyofrekans Ablasyon Tedavisinde Hemşirelik Bakımı.....	115
P24	Aşı Reddi ve Sosyal Medya: Dijital Çağda Çocuk Bağışıklamasına Yönelik Tehditler.....	116
P25	Acil Servise HIV Pozitif Tanısı ile Başvuran Hastanın, “Bilgi Mahremiyetine Saygı” Etik İlkesine Aykırı Olarak Bilgilerinin Paylaşılmasının “Etik Karar Verme Modeline Göre” Tartışılması Olgusu.....	117
P26	Tütün Bağımlılığında Sağlığın Sosyal Belirleyicileri.....	118
P27	Doğal Afetlerde Kadın Sağlığı ve Hemşirelik Yaklaşımları.....	119
P28	Çocuk Yoğun Bakım Ünitesinde İzlenen Akciğer Kanseri Tanılı Hastaya Hemşirelik Yaklaşımı.....	120
P29	İklim Krizi ve Ruh Sağlığına Etkileri Derleme Bildiri Özeti.....	121
P30	Böbrekten Hayata Uzanan Hat: Nefrostomi.....	122
P31	Yapay Zekâ Teknolojilerinin Yara Bakımı ve İyileşme Süresi Tahminindeki Yeri: Kapsam Derlemesi.....	123
P32	Periferik İntravenöz Katater Uygulaması: Öğrenci Hemşire Gözünden Yaklaşım.....	124
P33	Amputasyon Sürecinde Hemşirelik Bakımının Yönetimi:Preoperatif Ve Postoperatif Dönem.....	125
P34	Gebelik ve Emzirme Sürecinde Kozmek Kullanımı, Güvenliği ve Hemşirenin Rolü.....	126
P35	Meme Kanseri Erken Tanısında Yapay Zekanın Rolü.....	127
P36	Hemşirelik Eğitiminde Oyun Tabanlı Öğrenmenin Rolü ve Etkileri.....	128
P37	Doğum Ağrısının Yönetiminde Non-farmakolojik Müdahalelerin Rolü.....	129
P38	Cerrahide Sürdürülebilirlik.....	130
P39	Lumboperitoneal Şant (L-P Şant) Operasyonu Geçiren Ve Kafa İçi Basıncı Yüksek Olan Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu.....	131
P40	Diyabet Yönetiminde Oksidatif Stresin Azaltılmasında Hemşirelik Girişimleri.....	132
P41	Kalp Ritimleri ve Kavram Haritalı Hemşirelik Bakımı.....	133
P42	Dijital Teknolojilerinin Doğuma Hazırlık Eğitiminde Kullanımı.....	134
P43	Sağlık Teknolojilerinde Yeni Bir Boyut: Ameliyathane Hemşireliğinde Yapay Zeka.....	135
P44	İnsandan Makineye:Robot Hemşireler.....	136
P45	İnfratentoryal Ependimom ve Geçirilmiş İntrakraniyal Kanama Öyküsü Olan Hastada Hemşirelik Bakımı Süreci: Olgu Sunumu.....	137
P46	Psikososyal Destekte Yenilikçi Bir Yaklaşım: Hemşire Destekli Anlatı Temelli Yazma Müdahalesinin Meme Kanseri Kadınlarında Anksiyete ve Depresyon Üzerine Etkisi.....	138
P47	Foliküler Lenfoma Tanılı Bireye Yönelik Bütüncül Hemşirelik Yaklaşımı : Gordon’un Sağlık Örüntüleri Modeli ile Bir Olgu Değerlendirmesi.....	139
P48	Toplumsal Cinsiyetin Gölgesinde Bir Meslek: Hemşirelik.....	140
P49	Türkiye’de Hemşirelik Alanında Meme Kanseri Cerrahisi Geçirmiş Bireylerde Yapılan Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi.....	141
P50	Hemşirelik Mesleğinde Yapay Zekâ Kullanımı ve Etik Sorunlar.....	142
P51	Kirilganlık Kiriği Yaşayan Hastaların Bakım Vericilerinin Deneyimleri: Kapsam Derlemesi	143
P52	Hastanede Yatan Hastalarda Bası Yaraları Tahmininde Yapay Zekanın Yeri : Kapsam Derlemesi.....	144

DAVET YAZISI

Sevgili Öğrencilerimiz,

1. Ulusal Gülhane Hemşirelik Öğrencileri Kongresi 25-26 Nisan 2025 tarihleri arasında Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi tarafından Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Külliyesi Şht. Tbp. Ütgm. Halil Akçiçek Konferans Salonunda düzenlenecektir. Hemşirelik mesleği ile ilgili tüm bilimsel konuların hemşirelik öğrencileri gözüyle değerlendirileceği, birincisini düzenlediğimiz ulusal düzeydeki kongremizde sizleri ağırlamaktan mutluluk duyacağız.

Kongremiz kapsamındaki kurs, konferans ve panel oturumlarında alanında yetkin konuşmacılar tarafından hemşirelik mesleğine ilişkin son gelişmeler ele alınacaktır. Siz değerli katılımcıların sunacağı bildiriler kongremizin bilimsel gücünün artmasına katkı sağlayacaktır.

25-26 Nisan 2025 tarihleri arasında Ankara’da gerçekleşecek olan hemşirelik öğrencilerinin bilimsel, sosyal ve kültürel olarak gelişiminde etkili olmasını temenni ettiğimiz 1. Ulusal Gülhane Hemşirelik Öğrencileri Kongremize öğrencilerimizi davet ediyor, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

Prof. Dr. Fatma İlknur ÇINAR

SBÜ Gülhane Hemşirelik Fakültesi

Dekanı, Kongre Onursal Başkanı

DAVET YAZISI

Sevgili Öğrenci Arkadaşlarımız,

İlkini düzenlediğimiz 1. Ulusal Gülhane Hemşirelik Öğrencileri Kongresi 'ni Gülhane Hemşirelik Fakültesi ve Öğrenci Hemşireler Derneği iş birliği ile gerçekleştirecek olmanın gurur ve heyecanını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

25-26 Nisan 2025 tarihlerinde Sağlık Bilimleri Üniversitesi Şehit Tb. Ütgm. Halil Akççek Konferans Salonunda gerçekleştirilmesi planlanan Öğrenci Hemşireler Kongresi, ülkemizin farklı bölgelerinden gelen hemşirelik öğrencileri ile alanında yetkin hemşireleri buluşturmayı hedeflemektedir.

Kongremizde her oturumu kendine özgü planlayarak, birden fazla konuyu ele almayı amaçlıyoruz. Kongremizde gerçekleşecek olan paneller, konferanslar, sözel ve poster bildiri oturumlarının yanı sıra birden fazla eğitici kurs ve eğlenceli atölyeler ile katılımcılarımıza güzel bir tecrübe yaşatmak istiyoruz.

Bizler geleceğin hemşireleri olarak öğrencilik yıllarında başlayarak; sorumluluk sahibi, güncel, tam donanımlı ve alanında yetkin birer hemşire olmak için çalışıyoruz. Bizimle aynı yolda yürümeyi dileyen tüm misafirlerimizi ağırlamaktan mutluluk duyarız. Kongremizde görüşmek dileğiyle...

Saygılarımı sunarım.

Öğr. Beyzanur AKKUŞ

Kongre Başkanı

DÜZENLEME KURULU

KONGRE BAŞKANI

Beyzanur AKKUŞ

KONGRE ONURSAL BAŞKANLARI

Prof. Dr. Kemalettin AYDIN

Prof. Dr. Fatma İlknur ÇINAR

KONGRE BAŞKAN YARDIMCISI

Ali GÜMÜŞBAŞ

KONGRE SEKRETERYASI

Doç. Dr. Gülşah KÖK

Ali Çağan GÖK

Dilan KARA

Melike ÇINAR

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Prof.Dr. Emine İYİGÜN

Prof.Dr. Hatice AYHAN

Doç.Dr. Ayla DEMİRTAŞ

Doç.Dr. Gülşah KÖK

Doç.Dr. Bediye ÖZTAŞ

Doç.Dr. Dilek KONUKBAY

Dr.Öğr. Üyesi Emine ÖZER KÜÇÜK

Dr.Öğr. Üyesi Gül ŞAHİN KARADUMAN

Dr.Öğr. Üyesi Simay AKYÜZ

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba YARDIMCI GÜREL

Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ILKAZ

Arş.Gör. Esra Nur ERDOĞAN

Arş.Gör. Merve SÖZEN

Öğr.Hem. Abdullah KILCI

Öğr.Hem. Aydan ÇİFTÇİ

Öğr.Hem. Betül Afra GÜVEN

Öğr.Hem. Berkay Yiğit ATEŞ

Öğr.Hem. Berra Ceren ÜNAL

Öğr.Hem. Cansel Aleyna TAT

Öğr.Hem. Dilan KARA

Öğr.Hem. Eda GÜVENDİ

Öğr.Hem. Elif Beyza YALÇIN

Öğr.Hem. Emirhan KÖSECE

Öğr.Hem. Gizem KANAR

Öğr.Hem. İrem KARA

Öğr.Hem. Kübra TURGUT

Öğr.Hem. Melike ÇINAR

Öğr.Hem. Metehan KARAOĞLU

Öğr.Hem. Nazlıcan BEBER

Öğr.Hem. Sevdâ REZAEİ

Öğr.Hem. Tuana TANRISEVER

Öğr.Hem. Vahap Talha ÜNLÜSOY

Öğr.Hem. Yağmur ELMACI

Öğr.Hem. Yağmur NASLI

Öğr.Hem. Zehra GÜRLE

BİLİMSEL KURUL

Prof. Dr. Çiğdem YÜKSEL	Doç. Dr. Berna EREN FİDANCI
Prof. Dr. Dilek YILDIZ	Doç. Dr. Derya SULUHAN
Prof. Dr. Emine İYİGÜN	Doç. Dr. Dilek KONUKBAY
Prof. Dr. Emine ÖKSÜZ	Doç. Dr. Gamze SARIKOÇ
Prof. Dr. Fatma İlknur ÇINAR	Doç. Dr. Gönül KURT
Prof. Dr. Gülten GÜVENÇ	Doç. Dr. Gülşah KÖK
Prof. Dr. Hatice AYHAN	Doç. Dr. Münevver SÖNMEZ
Prof. Dr. Tülay BAŞAK	Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR
Doç. Dr. Ayla DEMİRTAŞ	Doç. Dr. Şeyma Zehra ALTUNKÜREK
Doç. Dr. Bediye ÖZTAŞ	Dr. Öğr. Üyesi Akile KARAASLAN EŞER

BİLİMSEL KURUL

Dr. Öğr. Üyesi Belgin VAROL	Dr. Öğr. Üyesi Miray AKSU
Dr. Öğr. Üyesi Belkız KIZILTAN	Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ILKAZ
Dr. Öğr. Üyesi Betülay KILIÇ	Dr. Öğr. Üyesi Öznur KAVAKLI
Dr. Öğr. Üyesi Burçin BEKTAŞ PARDES	Dr. Öğr. Üyesi Simay AKYÜZ
Dr. Öğr. Üyesi Dercan GENÇBAŞ	Dr. Öğr. Üyesi Tuğba YARDIMCI GÜREL
Dr. Öğr. Üyesi Eda ÜNAL	
Dr. Öğr. Üyesi Emine ARICI PARLAK	
Dr. Öğr. Üyesi Emine ÖZER KÜÇÜK	
Dr. Öğr. Üyesi Fadime KOYUNCU	
Dr. Öğr. Üyesi Gül ŞAHİN KARADUMAN	

BİLİMSEL PROGRAM

09.00-12.10

KURSLAR

12.00-14.00

KAYIT

14.00-14.30

AÇILIŞ KONUŞMALARI

KONGRE BAŞKANI: BEYZANUR AKKUŞ
HEPDAK BAŞKANI: PROF. DR. DİLEK ÖZMEN
KONGRE ONURSAL BAŞKANI: PROF. DR. FATMA İLKNUR ÇINAR
SBÜ REKTÖR YARDIMCISI: PROF. DR. MUSTAFA GEREK
KONGRE ONURSAL BAŞKANI: PROF. DR. KEMALETİN AYDIN

14.30-14.45

AKREDİTASYON BELGESİ TAKDİMİ

15.00-16.10

SÖZEL BİLDİRİ OTURUMLARI

YER: ŞHT. TBP. ÜTGM. BAHADIR YURTBAŞ AMFİSİ

1. OTURUM HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE YÜZYIL: GEÇMİŞTEN GELECEĞE

OTURUM BAŞKANLARI

SELDA ÇELİK, BEYZANUR AKKUŞ, ALİ ÇAĞAN GÖK

14.45-15.00

BİR ASIRLIK EĞİTİM, HEMŞİRELİK EĞİTİM TARİHİ

KONUŞMACI: GÜLSEREN KOCAMAN

HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE STANDARDİZASYON NASIL SAĞLANMALI:

15.00-15.15

AKREDİTASYON SÜRECİ

KONUŞMACI: DİLEK ÖZMEN

15.15-15.30

SBÜ MOGADIŞU RECEP TAYYİP ERDOĞAN SAĞLIK BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ'NDE ÖĞRENCİ HEMŞİRE OLMAK

KONUŞMACI: Asma Abdulkadir Ahmed

15.30-16.00

KAHVE MOLASI

2. OTURUM ÖĞRENCİ HEMŞİRELERDE LİDERLİK VE EKİP YÖNETİMİ

OTURUM BAŞKANLARI

DİLEK YILDIZ, BERKAY YİĞİT ATEŞ, ELİF BEYZA YALÇIN

16.00-16.15

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN LİDERLİK YETENEKLERİ VE ROLLERİ NASIL
GÜÇLENDİRİLEBİLİR

KONUŞMACI: SERGÜL DUYGULU

16.15-16.30

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN EKİP İÇERİSİNDEKİ ROL VE DİNAMİKLERİ

KONUŞMACI: ALİ GÜMÜŞBAŞ

16.30-16.45

KLİNİK SAHA UYGULAMALARINDA HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN
MOTİVASYONLARINI GÜÇLENDİRMEYE YÖNELİK UYGULAMALAR

KONUŞMACI: FATMA TORNACIOĞULLARI

16.45-17.00

PİYANO RESİTALİ

09.00-15.00

SÖZEL BİLDİRİ OTURUMLARI

YER: PROF. TBP. TÜMG. NECMİ AYANOĞLU TOPLANTI SALONU VE PROF. TBP. TÜMG. N. İSMET GÖZCÜ AMFİSİ

1. OTURUM HEMŞİRELİKTE MESLEKİ ÖRGÜTLENME

OTURUM BAŞKANLARI

EMİNE ÖKSÜZ, CANSEL ALEYNA TAT, ZEHRA GÜRLE

09.30-09.45

SAĞLIK POLİTİKALARININ OLUŞTURULMASINDA HEMŞİRENİN ROLÜ

KONUŞMACI: ASİBE ÖZKAN

09.45-10.00

SAĞLIK POLİTİKALARINDA HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ROLÜ VE ETKİNLİKLERİ

KONUŞMACI: GÖRKEM GÜLSOY

10.00-10.15

ÖĞRENCİ HEMŞİRE DERNEK VE BİRLİKLERİN MESLEKİ ÖRGÜTLENMEYE KATKILARI

KONUŞMACI: ZARİFE CANSEL KIRIK

10.15-10.30

MESLEKİ BİRLİKLERİN GELECEĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

KONUŞMACI: AZİZE ATLI ÖZBAŞ

10.30-11.00

KAHVE MOLASI

2. OTURUM İKLİM DEĞİŞİKLİKLERİ VE ÖĞRENCİ HEMŞİRELER

OTURUM BAŞKANLARI

BEDİYE ÖZTAŞ, DİLAN KARA, SEVDA REZAEİ

11.00-11.20

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİSİ

KONUŞMACI: TUFAN NAYIR

11.20-11.40

İKLİM KRİZİNDE HEMŞİRELİK UYGULAMALARI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

KONUŞMACI: SULTAN AYAZ ALKAYA

11.40-13.15

ÖĞLE ARASI

3. OTURUM ÖĞRENCİ HEMŞİRELER VE OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR

OTURUM BAŞKANLARI

FATMA İLKNUR ÇINAR, MELİKE ÇINAR, EMİRHAN KÖSECE

ACİL DURUM YÖNETİMİ VE KRİZ MÜDAHALESİ: GÜLHANE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ

13.15-13.30

KONUŞMACI: EMİNE İYİĞÜN

13.30-13.45

AFETLERDE PSİKO-SOSYAL DESTEK VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI

KONUŞMACI: MERVE SÖZEN

13.45-14.00

AFETLERDE ETİK, HUKUKİ VE PROFESYONEL SORUMLULUKLAR

KONUŞMACI: ZEHRA GÖÇMEN BAYKARA

14.00-14.20

KAHVE MOLASI

4. OTURUM İNOVASYON, YAPAY ZEKA VE HEMŞİRELİK

OTURUM BAŞKANLARI

EMİNE ÖZER KÜÇÜK, ABDULLAH KILCI, TUANA TANRISEVER

14.20-14.35

YAPAY ZEKA DESTEKLİ EĞİTİM MODELLERİ VE SİMÜLASYONLARI

KONUŞMACI: GÖZDE TÜYSÜZ

14.35-14.50

HASTA İZLEME VE TAKİPTE YAPAY ZEKA UYGULAMALARI

KONUŞMACI: ASUMAN GÜNAY YILMAZ

14.50-15.05

HEMŞİRELİKTE İNOVASYON ÖRNEKLERİ

KONUŞMACI: YELİZ DOĞAN MERİH

15.05-15.35

KAPANIŞ VE DEĞERLENDİRME

15.35-16.00

MÜZİK GÖSTERİSİ

16.00-17.30

ATÖLYELER

SÖZLÜ BİLDİRİLER

S1: Bebek Uyku Takip Yastığı ve Giyilebilir Takip Cihazı (BUTY)

Rümeysa Nur Özyurt, Sümeyye Çalışkan, Esmanur Tapar, Şeyma Baloğlu, Yeliz Doğan
Merih

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu proje, anne uyurken bebeğin pozisyonunu ve hareketlerini izleyip anne-bebek güvenliğini sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Ayrıca anne ve bebeğin kalp atışlarını, hareketlerini ve pozisyonlarını takip edebilmektedir. Projenin ana amacı, doğum sürecinde -özellikle riskli gebeliklerde- annelerin bebek hareketlerini düzenli takip edememesinden kaynaklanan sorunları çözmektir.

Yöntem: Proje, fundus bölgesine yerleştirilen sensörler aracılığıyla bebeğin kalp atışlarını ve hareketlerini, annenin solunum hızını ve stres seviyesini takip eden bir yastık ve giyilebilir cihazdan oluşmaktadır. Sensörler, annenin kıyafetine takılabilir özellikte olup, günlük aktiviteler sırasında da bebeğin sağlığını izlemeyi sağlar. Veriler, annenin telefonundaki uygulamaya anında iletilir ve gerektiğinde sağlık profesyonelleriyle paylaşılabilir. Ürün alanında özgün ve inovatif yapıya sahiptir. Patent Başvurusu yapılmıştır.

Bulgular: Geliştirilen ürün, anne ve bebeğin kalp atışları, hareketleri ve solunum hızını takip ederek olası sorunları erken tespit etme imkânı sunar. Annenin uyku kalitesini artırarak stres seviyelerini düşürür ve gebelik sürecinde daha sağlıklı bir deneyim sağlar. Bebek hareketlerinin azalması gibi durumlarda annenin hemen haberdar olmasını sağlar ve doktora erken başvuru için uyarır. Sensörlerin tak-çıkar özellikte olması ve giysilere entegre edilebilmesi, annenin günlük aktivitelerinde bile sürekli izleme imkânı sağlar.

Sonuç: BUTY projesi, doğum sürecinde ve sonrasında anne ve bebeğin sağlığını izleyerek erken tespit, stres yönetimi, veri analizi ve paylaşım gibi avantajlar sağlayarak diğer ürünlerin önüne geçmektedir.

Anahtar Kelimeler: bebek uyku takibi, giyilebilir cihaz, anne-bebek güvenliği, fetal hareket izleme, stres yönetimi

S2: HygiaSheet: Hasta Bakımında Yenilikçi Akıllı Çarşaf

Melisa Tilkiler, Selime Nur Hancı, Melih Bozdağ, Sümeyye Çalışkan, Yeliz Doğan Merih

ÖZET

Giriş ve Amaç: Hastane ortamlarında enfeksiyon riski, bası yaraları ve hastanın temel sağlık parametrelerinin takibi, hasta bakımında önemli zorluklar oluşturmaktadır. HygiaSheet, bu sorunlara yönelik olarak geliştirilmiş, hasta bakım süreçlerini iyileştirmeyi amaçlayan bir akıllı çarşaftır. Enfeksiyon tespiti, bası yaralarının önlenmesi ve sağlık parametrelerinin anlık izlenmesi gibi işlevler sunarak hasta güvenliğini artırmayı hedeflemektedir.

Yöntem: HygiaSheet, entegre biyosensörler ve mobil uygulama desteği ile geliştirilmiştir. Sensörler, sıcaklık, nem, basınç, oksijenasyon ve pH değerlerini ölçerek sağlık profesyonellerine gerçek zamanlı veri sağlar. Sensörlerden alınan veriler mobil uygulamaya aktarılır ve olası komplikasyonların erken tespiti sağlanır. Ürün alanında özgün ve inovatif yapıya sahiptir. Patent Başvurusu yapılmıştır.

Bulgular: HygiaSheet, enfeksiyonun erken teşhisinde, bası yaralarının önlenmesinde ve hasta bakım süreçlerinin optimize edilmesinde etkili bir inovatif ürün olarak öne çıkmaktadır. Sensör tabanlı sistem sayesinde sağlık profesyonellerinin iş yükü azalırken, hastaların bakım kalitesi artmaktadır.

Sonuç: Hasta bakımında dijital dönüşümü destekleyen HygiaSheet, sağlık hizmetlerinde kaliteyi artırarak hasta güvenliğini sağlamayı amaçlayan yenilikçi bir üründür. Enfeksiyon kontrolü, hasta konforu ve bakım süreçlerinin etkinliği açısından önemli avantajlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: akıllı çarşaf, hasta bakımı, enfeksiyon önleme, biyosensörler, dijital sağlık

S3: HEALTHIFY-Obezite Önleyici Akıllı Saat

Çağatay Gaspak, İrem Utkudağ, Hilal Beşik, Yeliz Doğan Merih

ÖZET

Giriş ve Amaç: Obezite uzun yıllar boyunca toplumun süregelen bir sağlık sorunu olmuştur. Teknoloji gelişmekte, yapay zekaların kullanımı artmakta ve gelişen toplumda artık insan gücüne ihtiyaç azalmaktadır. Bununla beraber insanlar tembelleşmeye ve de sürekli tüketime geçmektedir. Birçok yeni ürünler geliştirilmesine rağmen obezite insanlar arasında yayılmaya devam etmekte. Bu proje, obez bireylerin erken dönemde obezliklerinin farkına varmalarını ve buna yönelik önlem almalarını amaçlamaktadır.

Yöntem: Healthify, ses çıkış yeri, titreşim veren kordon, ayarlama kısmı, nabız alma ve ayarlama kısmı olmak üzere beş temel bileşene sahiptir. Bu bileşenler sayesinde birey erken dönemde obezliğinin farkına varmakta, nasıl bir yol izleyeceği, destek programları planlanmıştır. Proje kapsamında mühendislik tasarımları oluşturulmuş, protipleme süreçleri yürütülmüştür. Ürün alanında özgün ve inovatif yapıya sahiptir. Patent Başvurusu yapılmıştır.

Bulgular: Ön testlerde Healthify'nin obez bireyler açısından risk sıralamasına göre az riskliden çok riskliye göre kullanımı test edilmiştir. Piyasada bulunan diğer ürünlerde bulunmayan özellikler sayesinde obezite açısından risk altında olan bireyler ürüne ilgiyle yaklaşmış ve böylece obezite hakkında bilmedikleri, yanlış veya eksik bilgiler tamamlanmıştır.

Sonuç: Healthify, piyasada bulunan ürünlerin yanı sıra obeziteyi ve bireyin genel sağlığını ön planda tutan bir üründür. Obezite hakkında bilinen yanlışları düzeltmekte, bireyin kendi sağlığının farkına varmasını sağlamaktadır. Gelecek çalışmalarda ürünün yalnızca obezite hastalarını değil de genel olarak, örneğin gebelik ve obezite ilişkisini incelemesi hatta obezite açısından çok düşük risk taşıyan bireyleri de kapsamı planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: obezite, sağlıklı yaşam, akıllı saat

S4: Kadınlarda İnkontinas Tanı ve Takip Pedinin (INCONPAD) Geliştirilmesi

Selime Nur Hancı , Esmanur Tapar,Rümeysa Nur Özyurt, Yeliz Doğan
Merih

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kadınlarda inkontinans, idrar kaçırma sorunu olarak tanımlanır ve yaşam kalitesini olumsuz etkiler. Üriner inkontinansın tanı ve takip sürecinde yaşanan zorlukları dikkate alarak, mesane günlüğünün dijital ortamda yapılmasına olanak sağlayan ve enfeksiyonun erken tanınmasına destek olan "İnkontinas Tanı ve Takip Pedinin (INCONPAD)" geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: INCONPAD, içinde bulunan sensör teknolojisi ile mesane günlüğünün dijital ortamda yapılmasına olanak sağlar. Ped içinde bulunan indikatörler enfeksiyonun erken tanınmasına destek olurken, çoklu katman teknolojisi kokunun hapsolmesine ve kuruluk hissinin korunmasına yardımcı olur. Ürünün entegre olduğu aplikasyon programı ile mesane günlük bilgilerinin takip edilmesi ve sağlık profesyonelleri ile paylaşılması sağlanmaktadır. Ürün alanında özgün ve inovatif yapıya sahiptir. Patent Başvurusu yapılmıştır.

Bulgular: INCONPAD, idrar kaçırma sıklığını ve miktarını dijital olarak takip ederek hastaların sorumluluklarını etkin şekilde gerçekleştirmesine destek olur. Enfeksiyon indikatörleri ile enfeksiyonun erken tanınması sağlanır. Çoklu katman teknolojisi sayesinde kokunun hapsolmesi ve kuruluk hissinin korunması sağlanır. Aplikasyon programı ile mesane günlük bilgilerinin takip edilmesi ve sağlık profesyonelleri ile paylaşılması mümkündür.

Sonuç: INCONPAD, üriner inkontinans tanı ve takip sürecinde yaşanan zorlukları aşarak, hastaların yaşam kalitesini artırmayı hedeflemektedir. Ürün, enfeksiyonun erken tanınması, kokunun hapsolmesi ve kuruluk hissinin korunması gibi avantajlar sağlayarak diğer ürünlerin önüne geçmektedir.

Anahtar Kelimeler: kadın, inkontinas, ped, takip, tanı, teknoloji

S5: Güvenli ve Yenilikçi Enjektör Sistemi (Konfojektör)

Esmanur Tapar, Melisa Tilkiler, Sümeyye Çalışkan, Yeliz Doğan Merih

ÖZET

Giriş ve Amaç: Enjektörler, sağlık alanında en yaygın kullanılan tıbbi cihazlardan biridir. Ancak mevcut enjektör sistemleri sağlık çalışanları ve hastalar için iğne batma kazaları, enfeksiyon riski ve yanlış dozaj uygulamaları gibi riskler taşımaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre her yıl 2 milyondan fazla sağlık çalışanı iğne batması kaynaklı yaralanmalara maruz kalmaktadır. Bu çalışma, güvenliği artırılmış ve yenilikçi özellikler taşıyan “Konfojektör” isimli enjektör sistemini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Konfojektör, negatif basınç sistemi, otomatik kapanan iğne kapağı, mikro titreşim teknolojisi, QR kod entegrasyonu ve LED ışıklı damar bulucu olmak üzere beş temel bileşene sahiptir. Bu sistemler sayesinde hava emboli riski azaltılmakta, iğne batma kazaları önlenmekte ve enjeksiyon sırasında hastanın ağrısı minimize edilmektedir. Proje kapsamında mühendislik tasarımları oluşturulmuş, prototipleme süreçleri yürütülmüş ve saha testleri planlanmıştır. Ürün alanında özgün ve inovatif yapıya sahiptir. Patent Başvurusu yapılmıştır.

Bulgular: Ön testlerde Konfojektör'ün sağlık çalışanlarının güvenliğini artırdığı, iğne batma kazalarını azalttığı ve hasta konforunu iyileştirdiği görülmüştür. Mikro titreşim teknolojisi sayesinde enjeksiyon sırasında ağrı seviyesi düşürülmüş, QR kod sistemi ile hasta takibi kolaylaştırılmıştır. LED ışıklı damar bulucu, damar erişimini hızlandırarak özellikle pediatrik ve onkoloji hastalarında başarılı sonuçlar vereceği öngörülmektedir.

Sonuç: Konfojektör, mevcut enjektör sistemlerine kıyasla daha güvenli ve kullanıcı dostu bir alternatif sunmaktadır. Sağlık çalışanlarının mesleki risklerini azaltırken hasta güvenliğini ve tedavi sürecini iyileştiren yenilikçi bir çözümdür. Gelecek çalışmalarda, ürünün saha testlerinin genişletilmesi ve klinik ortamlarda uzun süreli kullanım analizlerinin yapılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: enjektör, iğne batma kazaları, hasta güvenliği, tıbbi cihazlar, konfojektör

S6: Hamileler İçin Bulantı ve Kusma Bilekliği

Şeyma Baloğlu, Melisa Tilkiler, Sümeyye Çalışkan, Yeliz Doğan Merih

ÖZET

Giriş ve Amaç: Gebelik sürecinde bulantı ve kusma, anne adaylarının yaşam kalitesini olumsuz etkileyen yaygın semptomlardır. Bu çalışmada, bulantı ve kusmayı hafifletmeyi amaçlayan, teknolojik destekli bir bileklik tasarımı tanıtılmaktadır.

Yöntem: Bileklik, akupresür prensibine dayalı olarak geliştirilmiş olup, P6 noktası üzerine yerleştirilen hareketli bilye ile bulantıyı azaltmayı hedeflemektedir. Bunun yanı sıra, koku difüzörü, nabız ölçer, sıvı takip sistemi ve mobil uygulama entegrasyonu gibi özellikler içermektedir. Bileklik, suya dayanıklı malzemeden üretilecek olup, şarj edilebilir yapıya sahiptir. Ürün alanında özgün ve inovatif yapıya sahiptir. Patent Başvurusu yapılmıştır.

Bulgular: Bileklik, kullanıcıların bulantı şiddetini belirleyerek kaydetmesine olanak sağlamakta ve anlık geri bildirim mekanizması ile kullanıcıya öneriler sunmaktadır. Mobil uygulama ile entegre olarak çalışan sistem, sıvı tüketimi hatırlatıcıları ve kişiselleştirilebilir koku difüzörü desteği sunmaktadır. Kullanıcı deneyimlerini değerlendirmek amacıyla ön testler gerçekleştirilmiş olup, olumlu geri bildirimler alınmıştır.

Sonuç: Bu çalışma, hamileler için konforlu ve kolay kullanımlı bir bulantı-kusma yönetim aracı sunmaktadır. Teknolojik destekli bu bileklik, hamilelik sürecinde yaşam kalitesini artırmaya yönelik yenilikçi bir çözüm olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: gebelik, bulantı, kusma, akupresür, bileklik

S7: Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçme Nedenlerinin

İncelenmesi: Nitel Bir Çalışma

Melek Sözeri, Melike Bozmaoğlu

ÖZET

Giriş: Günümüz sağlık sistemlerinde önemli bir rol oynayan hemşirelik mesleği, bireylerin meslek seçiminde farklı nedenlerle tercih edilebilmektedir. Hemşirelik mesleğine olan ilgi, kişisel, ailesel ve toplumsal faktörler gibi çeşitli nedenlerden etkilenebilmektedir. Bu çalışma, hemşirelik bölümünü tercih eden birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçme nedenlerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçiminde etkili olan faktörleri belirlemektir.

Yöntem: Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden; kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak, hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinden 27 kişi ile yürütülmüştür. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiş olup içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir.

Bulgular: Elde edilen verilerin analizine göre, hemşirelik öğrencilerinin meslek seçme nedenleri yardım etme isteği, empati yapma ve hemşire olma isteği temaları ile ‘kişisel etmenler’ ana teması, aile baskısı, başarı düzeyi ve sosyal çevre etkisi temaları ile ‘ailesel ve sosyal etmenler’ ana teması, garanti meslek, istihdam ve güvence temaları ile ‘gelecek kaygısı’ ana teması altında toplanmıştır.

Sonuç: Araştırma bulguları, hemşirelik öğrencilerinin meslek seçiminde farklı motivasyonlara sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda meslek tanıtım programlarının öğrencilerin bilinçli meslek seçimi yapabilmesine katkı sağlayacak şekilde geliştirilmesi oldukça önemlidir. Ayrıca, aile ve sosyal çevrenin meslek seçimi üzerindeki etkisini dikkate alarak rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin daha etkin hale getirilmesi sağlanabilir. Hemşirelik eğitiminde mesleki farkındalığın arttırılması ve öğrencilerin bilinçli karar verme süreçlerinin desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, hemşirelik, meslek seçimi

S8: Hemşirelik Öğrencilerinin Profesyonel Sosyalizasyon Kavramına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Melek Sözeri, Hacer Barbarosoğlu, Zeynep Şahin

ÖZET

Giriş: Günümüzde hemşirelik eğitimi, öğrencilerin yalnızca mesleki bilgi ve beceri kazanmasını değil, aynı zamanda profesyonel kimliklerini geliştirmelerini de hedeflemektedir. Bu süreçte profesyonel sosyalizasyon, hemşirelik öğrencilerinin mesleğin değerlerini, rollerini ve sorumluluklarını içselleştirmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin profesyonel sosyalizasyon kavramına ilişkin farkındalıklarını ve bu sürece dair görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırma nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik yaklaşım ile yürütülmüştür. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş olup, hemşirelik bölümü 1., 2., 3. ve 4. sınıflardan beşer öğrenci olmak üzere toplam 20 öğrenciden oluşmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Görüşmeler yaklaşık 35-45 dakika sürmüş ve ses kayıt cihazına kaydedilerek yazıya dökülmüştür.

Bulgular: İçerik analizi sonucunda, hemşirelik öğrencileri profesyonel sosyalizasyon kavramını daha önce duymadıklarını ifade etmişlerdir. Bu kavrama ilişkin görüşleri ise iki ana tema altında toplanmıştır: “mesleki kimlik gelişimi” teması altında 1. sınıf öğrencileri, hemşirelik mesleğini tam olarak tanımadıklarını ve bu sürecin başlangıcında olduklarını belirtmiştir. 2. ve 3. sınıf öğrencileri, klinik uygulamalar ve akademik bilgilerle mesleki kimliklerinin şekillendiğini ifade etmiştir. 4. sınıf öğrencileri ise kendilerini artık bir hemşire gibi hissettiklerini dile getirmiştir. “Eğitim süreci” teması altında ise 1. ve 2. sınıf öğrencileri, teorik derslerin mesleğe dair temel bir farkındalık kazandırdığını ancak klinik deneyim eksikliğinden dolayı sürece tam olarak adapte olamadıklarını söylemiştir. 3. ve 4. sınıf öğrencileri ise pratik uygulamalar sayesinde mesleğe dair özgüven kazandıklarını ve hemşirelik rollerine daha fazla uyum sağladıklarını belirtmiştir.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin mesleki kimliklerini güçlendirmek ve sosyalizasyon sürecini desteklemek adına farkındalıkların, klinik uygulamaların artırılması, mesleki rol modellerle etkileşim fırsatlarının geliştirilmesi ve profesyonel kimlik gelişimine yönelik eğitim içeriklerinin zenginleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, profesyonel sosyalizasyon, farkındalık

S9: Değişen Sağlık Bakım Sistemi İçinde Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Aidiyet Görüşlerinin İncelenmesi

Melek Sözeri, İrem Güler, Sultan Sena Gökyıldız

ÖZET

Giriş: Günümüzde sağlık bakım sistemindeki hızlı değişimler, hemşirelik mesleğinin rol ve sorumluluklarını yeniden şekillendirmekte, bu durum hemşirelik öğrencilerinin mesleğe olan bağlılıklarını ve mesleki aidiyet duygularını etkilemektedir. Özellikle mezuniyet sürecine yaklaşan hemşirelik öğrencileri, eğitim sürecinde edindikleri deneyimler doğrultusunda mesleğin geleceğine yönelik algılarını ve bu meslekte yer alma konusundaki tutumlarını belirlemektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, değişen sağlık bakım sistemi içinde hemşirelik öğrencilerinin mesleki aidiyet duygularını, mesleğe olan bakış açılarını ve gelecekte meslekte yer alma düşüncelerini incelemektir.

Yöntem: Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden; fenomenolojik yaklaşım yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Veriler hemşirelik bölümünde öğrenim gören son sınıf 12 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Ortalama 40 dakika süren bu görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Kaydedilen kayıtlar yazıya aktarılıp içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21 olup tamamı isteyerek bu bölümü tercih etmediğini fakat eğitim süreci boyunca mesleğe olan aidiyet duyguları ve bağlılıklarının arttığını ifade etmiştir. Bağlılıklarını etkileyen etmenler; artan teorik bilgiler, klinik deneyimler, hasta/hasta yakınlarından gelen geri dönüşler, rol modeller, ekip arkadaşları, toplumdaki hemşirelik mesleği algısı, istihdam olanakları, doğal afetler ve beyin göçü olarak bulunmuştur. Öğrencilerin çoğunun hemşirelik mesleğini değerli, kutsal ve özel bulduğu ancak ömür boyu yapmak istemedikleri belirlenmiştir.

Sonuç: Mesleki bağlılığı artırmak ve mezuniyet sonrası meslekte kalıcılığı desteklemek adına, eğitim sürecinde öğrencilerin profesyonel kimlik gelişimini güçlendirecek uygulamalara yer verilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve kariyer olanaklarının genişletilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, mesleki aidiyet, bağlılık

S10: Hemşirelik Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Düzeylerini Etkileyen

Faktörler: Bir Literatür İncelemesi

Sude Karakoç, Hilal Yıldız Çelik

ÖZET

Giriş: Hemşirelik öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerini ve bu düzeyleri etkileyen faktörleri anlamak, hemşirelik eğitimine katkı sağlamak ve öğrencilerin mesleki gelişimlerini desteklemek açısından kritik bir öneme sahiptir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de hemşirelik öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ve duygusal zekâyı etkileyen ya da duygusal zekâ ile ilişkili faktörler üzerine yapılan araştırmaları incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Literatür incelemesi formatında yapılan bu çalışmada, amaca uygun olarak mevcut literatür Türkçe dilinde; “duygusal zekâ”, “hemşirelik öğrencileri”, İngilizce dilinde; “emotional intelligence”, “nursing students” anahtar kelimeleri ile, Mart 2025 tarihlerinde tarandı. Tübitak Ulakbim Türk Tıp Dizini ve EBSCOhost veri tabanlarında, belirlenen anahtar kelimeler kullanılarak arama yapıldı. Tam metnine ulaşılan, İngilizce veya Türkçe dilinde Türkiye’de gerçekleştirilen, 2015-2025 yılları arasında yayımlanmış çalışmalar örnekleme dahil edildi.

Bulgular: Tarama sonucunda toplam 35 araştırma makalesi incelenmiştir. Çalışmaların %71,4’ü tanımlayıcı, %20’si deneysel, %8,5’i ise kesitsel ve boylamsal tasarımdadır.

Araştırmaların %65,4’ünde anket formu veri toplama aracı olarak kullanılmış, ancak %57,6’sında örnekleme yöntemi kullanılmamıştır. Hemşirelik öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin genellikle orta-yüksek seviyede olduğu ve bu düzeylerin cinsiyet, akademik başarı ve empati eğitimi faktörlerinden etkilendiği saptanmıştır. Ayrıca, duygusal zekanın problem çözme, eleştirel düşünme, liderlik ve hasta bakım kalitesi gibi mesleki becerilerle pozitif bir ilişki gösterdiği belirlenmiştir. Özellikle empati eğitimi, vaka analizi, psikodrama ve mindfulness gibi yöntemlerin duygusal zekâ gelişiminde etkili olduğu görülmüştür.

Sonuç: Sonuç olarak, öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin genellikle orta seviyede olduğu ve bu becerilerin geliştirilmesi için daha uzun süreli ve sistematik eğitimlere ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin profesyonel gelişiminde duygusal zekanın kritik bir rol oynadığını ve bu becerilerin geliştirilmesinin mesleki performansı artırabileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: duygusal zekâ, hemşirelik öğrencileri, hemşirelik eğitimi, literatür incelemesi

S11: Hemşirelik Öğrencilerinde Yapay Zeka Kullanımı ve İlişkili Faktörlerin İncelenmesi / Derleme

Büşra Şahin, Azra Ayten Yanık, Elif Aldemir

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı, hemşirelik öğrencilerinde yapay zeka uygulamalarının kullanımı ve ilişkili faktörlere ilişkin literatür bilgilerinin incelenmesidir. İnsan zekası gerektiren öğrenme, problem çözme ve fikir yürütme gibi görevleri yerine getirmek için bilgisayarların ve algoritmaların kullanılması yapay zeka olarak adlandırılmaktadır. Hemşirelikte yapay zeka kullanımı, sağlık ve eğitim alanı olmak üzere iki farklı alanda ilerlemektedir. Literatürde hemşirelik eğitiminde akademisyenlerin ve öğrencilerin yapay zeka kullanımına ilişkin çalışmalar yer almaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin yapay zeka uygulamalarını bilgiye hızlı erişim, araştırma desteği, sınavlara hazırlık materyali oluşturma ve klinik dokümantasyon oluşturma amacıyla kullandığı görülmektedir. Yapay zeka uygulamaları hemşirelik öğrencilerine sağladığı artan esneklik kapsamında çok çeşitli eğitim kaynağını hızla organize edip düzenleyebilmesi, gerçek yaşam senaryolarını simüle ederek, öğrencileri grup etkinliklerine yönlendirerek ekip çalışmasını ve eleştirel/yaratıcı düşünmeyi teşvik etmesi ayrıca kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunması, erişebilirlik kapsamında öğrenme materyali geliştirilmesi, iyileştirilmiş öğrenme çıktıları kapsamında öğrenci gelişim takibi ve geri bildirim sağlamak gibi birçok fayda sağladığı bilinmektedir.

Sonuç: Yapay zeka uygulamalarının hemşirelik öğrencilerine bilgiye erişim kolaylığı, zaman yönetimi ve güncel kanıta dayalı bilgilerin kullanımı ile hemşirelik eğitiminin gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yapay zeka araçları, doğru uygulama ve yönergelerle hemşirelik eğitiminde insan etkileşimlerini tamamlayabilir ve geliştirebilir, hemşirelik öğrencilerini hızla değişen sağlık hizmetleri ortamına hazırlayabilir ve hemşirelik mesleğinin ilerlemesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: yapay zeka, hemşirelik eğitimi, öğrenci hemşireler

S12: Yoğun Bakım Hastalarında Doğal Işığın Fizyolojik ve Psikolojik

Etkileri ile Hemşirelik Bakımının Önemi

Abdullah Kamer, Elif Bülbül, Selda Çelik

ÖZET

Giriş ve Amaç: Doğal ışığın insan sağlığı üzerindeki olumlu etkileri bilinmektedir. Bu derleme, yoğun bakım ünitesi (YBÜ) hastalarında doğal ışığın fizyolojik (uyku kalitesi, bağışıklık sistemi ve ağrı yönetimi gibi) ve psikolojik (deliryum ve depresyon gibi) etkilerini ve hemşirelerin bu süreçteki kritik rolünü incelemektedir. Yoğun bakım ortamında doğal ışık eksikliği, sirkadiyen ritmi bozarak uyku bölünmelerine, bağışıklığın zayıflamasına ve ağrı eşliğinin düşmesine neden olmaktadır. Ayrıca, deliryum ve depresyon gibi psikolojik sorunların ortaya çıkma riski artmaktadır. Doğal ışık, depresyon semptomlarını hafifleterek hastanede kalış süresini kısaltmakta ve iyileşme sürecini hızlandırmaktadır. Uyku kalitesinin artması, bağışıklık sisteminin güçlenmesi ve ağrı yönetiminin kolaylaşması, doğal ışığın fizyolojik etkileri arasında yer almaktadır. Psikolojik etkiler açısından ise deliryum ve depresyon riskinin azalması dikkate değerdir. Bu bağlamda, YBÜ’de doğal ışık maruziyetini artırmak için hemşirelerin bilinçli ve planlı müdahaleleri gereklidir.

Hemşirelerin ışık yönetimi konusunda bilinçlenmesi ve hasta bakımına yönelik müdahaleleri bu doğrultuda düzenlemeleri önemlidir. Çalışmalar, biyolojik ritme uygun ışık yönetimi stratejileri ile deliryum, depresyon ve uyku bozukluklarının azaltılabileceğini göstermektedir. Ayrıca, enerji verimli aydınlatma sistemlerinin uygulanması ve ışık yönetimi protokollerinin geliştirilmesi önerilmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak, doğal ışık YBÜ hastalarının fizyolojik ve psikolojik sağlığı üzerinde kritik bir etkiye sahiptir. Hemşirelerin doğal ışık maruziyetini artırmaya yönelik müdahaleleri, hasta iyileşme süreçlerini olumlu yönde etkileyebilir.

Anahtar Kelimeler: yoğun bakım, doğal ışık, hemşirelik müdahaleleri, uyku kalitesi, deliryum

S13: Yoğun Bakım Ünitesinde Sağlık Hizmeti İlişkili Enfeksiyonların Önlenmesi ve Hemşirelik Uygulamaları

Hatice Yıldırım, Elif Bülbül, Selda Çelik

ÖZET

Giriş ve Amaç: Hastane enfeksiyonları, hasta güvenliğini tehdit eden ciddi bir sorun olup özellikle yoğun bakım ünitelerinde yaygın olarak görülmektedir. Sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyonların önlenmesinde en etkili yöntemlerden biri, el hijyenine uyumdur. El hijyenine uyum, enfeksiyonların önlenmesinde kritik bir rol oynarken, sağlık çalışanları arasında uyum oranları değişkenlik göstermektedir. Bu durum enfeksiyon oranlarını doğrudan etkilemekte ve hasta güvenliğini riske atmaktadır.

Yoğun bakım ünitelerinde enfeksiyon oranları, solunum cihazı, idrar sondası ve damar içi kateter kullanımına bağlı olarak artış göstermektedir. Özellikle santral venöz kateter ilişkili enfeksiyonların önlenmesi için hemşirelerin bilgi düzeyleri ve uygulama becerileri büyük önem taşımaktadır. Kanıta dayalı uygulamalar ve bakım paketlerinin doğru ve düzenli şekilde uygulanması, enfeksiyon oranlarını belirgin şekilde azaltmaktadır. Sağlık çalışanlarının güncel rehberlere uyumu ve bilgi düzeylerinin artırılması, hasta güvenliğini doğrudan etkilemektedir. Hemşirelerin enfeksiyon önleme konusundaki bilgi ve farkındalık düzeylerinin artırılması amacıyla düzenli eğitimler verilmesi gereklidir. Ayrıca, sağlık hizmeti sunumunda el hijyeni ve aseptik tekniklerin uygulanması, enfeksiyon oranlarını düşürmek için temel önlemler arasındadır. Bakım paketlerinin uygulanması, sağlık personelinin hijyen protokollerine uyumu ve düzenli denetimler, enfeksiyon kontrolünde etkili sonuçlar sağlamaktadır.

Sonuç: Yoğun bakım ünitelerinde enfeksiyonların önlenmesi, hasta güvenliğini sağlamanın yanı sıra hastanede kalış süresini ve sağlık maliyetlerini azaltmaktadır. Bu nedenle, sağlık çalışanlarının bilgi ve becerilerinin artırılması, rehberlere uyum ve etkili enfeksiyon kontrol uygulamaları, hasta güvenliğini sağlamada kritik rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: enfeksiyon, hijyen, yoğun bakım, güvenlik, hasta güvenliği

S14: Vardiyalı Sistemde Çalışan Hemşirelerin Strese Yatkınlık Durumlarının İncelenmesi

Abdullah Kamer, Hatice Yıldırım, Elif Bülbül, Selda Çelik

ÖZET

Giriş: Hemşireler, iş yükü, uzun çalışma saatleri ve vardiyalı sistem gibi zorlayıcı çalışma koşulları nedeniyle yüksek düzeyde stresle karşı karşıya kalmaktadır.

Amaç: Bu çalışmada, vardiyalı sistemde çalışan hemşirelerin strese yatkınlık durumları ve bu durumu etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlandı.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir çalışmadır. Araştırmanın verileri vardiyalı sistemde çalışan 164 hemşireden Ocak-Şubat 2025 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin toplanmasında “Katılımcı Bilgi Formu” ve “Strese Yatkınlık Ölçeği” kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $29,16 \pm 5,76$ olup, %86’sı kadın, %14’ü erkektir. Hemşirelerin %61,6’sı bekar, %70,7’si lisans mezunudur. Strese Yatkınlık Ölçeği toplam puanı $66,79 \pm 9,45$ olarak belirlenmiştir. Kadın ve erkek hemşireler arasında strese yatkınlık açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$). Eğitim durumuna göre lisansüstü mezunların strese yatkınlık puanı en yüksek bulunmuştur ($F=4,376$; $p=0,005$). Yoğun bakımda çalışan hemşirelerin strese yatkınlık puanı servis çalışanlarından anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($t=3,342$; $p=0,009$). Sigara içen hemşirelerin strese yatkınlık puanı içmeyenlerden anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($t=5,032$; $p=0,014$). Uyuklama ve işe geç kalma durumu yaşayan hemşirelerin strese yatkınlık puanı daha düşük bulunmuştur ($t=4,449$; $p=0,008$). Vardiyalı çalışmanın ruhsal sağlığı etkilediğini belirten hemşirelerin strese yatkınlık puanı daha yüksek bulunmuştur ($t=4,091$; $p=0,033$). Gece nöbet sayısı ile strese yatkınlık arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r=0,193$; $p=0,013$).

Sonuç: Vardiyalı sistemde çalışan hemşirelerin çalışma koşullarının strese yatkınlık üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin strese yatkınlık durumlarının belirlenmesi ve bu durumu etkileyen faktörlerin incelenmesi, hemşirelerin iş yaşam kalitesinin artırılması ve sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, hemşirelerin stres yönetimi becerilerinin desteklenmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, stres, vardiyalı çalışma, yoğun bakım

S15: Cerrahi Servisinde Yatan Hastaların Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Tutumlarının İncelenmesi

Sena Yıldırım, Ece Nur Taş, Ayşenur Karaköse, Meftun Akgün, Hatice Demirdağ

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, cerrahi hastalarının “Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları (GETAT)” na yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla kesitsel ve tanımlayıcı tipte yapıldı.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın evrenini, Kasım 2024 - Ocak 2025 tarihleri arasında İstanbul’da bulunan bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde cerrahi servislerinde yatan hastalar oluşturdu. Evreni bilinmeyen örneklem formülü ile %5 hata payı, %95 güven aralığı ve %14,8 görülme sıklığı ile en az 192 hasta olarak hesaplanmasına rağmen 254 hastaya ulaşıldı. Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan “Sosyodemografik Veri Formu” ve “Geleneksel Tamamlayıcı Tıp Tutum Ölçeği” ile toplandı. . Elde edilen veriler IBM SPSS 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiş olup, tanımlayıcı (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) istatistikler yanında diğer veri analizleri de (ANOVA, Independent Samples Test, Chi Square ve Regresyon analizleri) kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan hastaların %55,9’u kadın, %85,8’i kentte yaşamakta, %70,9’unun kronik hastalığı bulunmakta, %69,7’si sürekli ilaç, %33,5’i sigara, %10,6’sı ise alkol kullanmaktadır. Katılımcıların %83,1’i GETAT hakkında bilgi sahibi olduğunu, en çok bilinen yöntemlerin hacamat (%68,9) ve bitkisel tedavilerdir (%18,5) olduğunu, ayrıca %83,9’u GETAT’ı aileden öğrendiğini ve %65 (n=165)’i uygulamaların kolay erişilebilir olması nedeniyle tercih ettiklerini belirttiler. Hastaların %33,9 (n=86)’u kullandıkları GETAT’ın kendilerine tamamen, %40,6 (n=103)’sı ise kısmen faydalı olduğunu ifade etmiştir. Ancak %64,6 (n=164)’sı GETAT’ı başkalarına önermediklerini belirtmiştir.

Sonuç: Araştırma kapsamındaki hastaların GETAT uygulamalarından en çok hacamat ve bitkisel tedavi hakkında bilgi sahibi olduğu bulundu. Ayrıca GETAT’a kadınların daha olumlu baktığı tsaptandı.

Anahtar Kelimeler: geleneksel ve tamamlayıcı tıp, cerrahi hastaları, alternatif tıp, tutum

S16: Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelere Yönelik Tutumlarının ve Hemşirelerin Bakım Davranışları Algısının Klinik Uygulama Tutumlarına Etkisi

Osman Mete Gökçe, Nurgül Özgen, Yunus Kaya

ÖZET

Giriş: Öğrenci hemşirelerin mesleki beceri ve tutumlarının gelişmesinde klinik uygulamalar önemli rol oynamaktadır. Klinik süreçte hemşirelerin tedavi ve bakım yaklaşımları, öğrenci hemşirelerle etkileşimleri ve mesleki yetkinlikleri, öğrencilerin mesleki özgüven ve motivasyonlarını etkileyebilmektedir. Bu çalışmada, öğrenci hemşirelerin hemşirelere yönelik tutumlarının ve hemşirelerin bakım davranışları algısının klinik uygulamaya yönelik tutumları üzerinde etkisi incelenmiştir.

Yöntem: Tanımlayıcı türdeki bu araştırma, 274 hemşirelik öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, Klinik Uygulamalara Yönelik Tutum Ölçeği (KUYTÖ), Klinik Uygulama Sürecinde Hemşirelere Yönelik Tutum Ölçeği (HYTÖ) ve Bakım Davranışları Ölçeği (BDÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler, korelasyon ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $21,42 \pm 1,59$, %77,4 kadın ve %39,0 üçüncü sınıf öğrencisidir. KUYTÖ ortalaması $88,07 \pm 13,46$, HYTÖ ortalaması $89,65 \pm 24,88$ ve BDÖ ortalaması $138,76 \pm 27,29$ olarak bulunmuştur. Pearson Korelasyon analizi sonucunda KUYTÖ ile HYTÖ arasında zayıf ($r=0,27$, $p<0,01$), KUYTÖ ile BDÖ arasında orta ($r=0,34$, $p<0,01$) ve HYTÖ ile BDÖ arasında orta düzeyde ($r=0,50$, $p<0,01$) pozitif ilişki belirlenmiştir. Basit doğrusal regresyon analiziyle HYTÖ ve BDÖ'nün KUYTÖ üzerine etkisini değerlendirmek için kurulan modelin anlamlı ($F=47,230$, $p<0,01$) ve pozitif etkisi olduğu ve bağımsız değişkenlerin varyansın %25'ni açıkladığı saptanmıştır.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin, klinik uygulamada hemşirelere yönelik tutumlarının, klinik uygulamaya yönelik tutumları ve bakım davranışları algısı ile ilişkili olduğu ve bu değişkenlerin öğrencilerin klinik uygulamaya yönelik tutumları etkilediği sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, öğrenci hemşireler ile klinikte çalışan hemşireler arasındaki bireysel ve mesleki etkileşimin artırılmasına yönelik desteklemeler ve çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bakım davranışları, klinik uygulama, öğrenci hemşire, tutum

S17: Dünyada ve Türkiye’de Bilişim Hemşireliği (Derleme)

Betül Afra Güven, Aydan Çiftçi, Öznur Kavaklı

ÖZET

Amaç: Bilişim hemşireliği, sağlık hizmetlerinin dijitalleşmesi ile hızla gelişen bir alan olarak dikkat çekmektedir. Bu disiplin, hemşirelerin bilgi ve bilişim teknolojilerini kullanarak hasta bakımını iyileştirme ve sağlık sistemlerinin etkinliğini artırma sorumluluğunu üstlenmelerini sağlamaktadır. Güncel literatür ışığında oluşturulan bu derlemede; dünyada ve Türkiye’de bilişim hemşireliğinin mevcut durumu, karşılaşılan zorluklar ve potansiyel gelişim alanları incelenmiş, bilişim teknolojilerinin hemşirelik uygulamalarındaki kapsamı açıklanmaya çalışılmıştır.

Giriş: Dünya genelinde bilişim hemşireleri, elektronik sağlık kayıtları yönetimi, veri analizi ve uzaktan sağlık hizmetleri gibi önemli rol ve görevlerde yer almaktadır. Profesyonel bilişim hemşireleri, sağlık verilerinin güvenliğini sağlamak, hasta bilgilerini etkin bir şekilde yönetmek ve klinik karar destek sistemleri aracılığıyla hemşirelik pratiğini geliştirmekten sorumludur. Türkiye’de bilişim hemşireliğinin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Sağlık hizmetleri ile bütünleşmiş dijital bilgi sistemleri hemşireler tarafından kullanılmaktadır. Böylece hasta memnuniyet düzeyi artmakta, sağlık bilgileri sistematik bir biçimde yönetilmekte ve multidisipliner sağlık ekibi kendi içerisinde etkin bir iş birliği sergilemektedir. Elektronik sağlık kayıt sistemlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte, bilişim hemşirelerinin rol ve sorumlulukları da kritik bir önem seviyesine çıkmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Bilişim hemşireliğinin gelişimi, sağlık hizmetlerinin geleceği için büyük önem taşımaktadır. Bilişim hemşireliği, hemşirelik pratiği ve sağlık hizmetlerinin dönüşümünde etkili bir dal hemşireliği olarak görülmektedir. Bu alandaki gelişmeler, hemşirelik mesleğinin parlak geleceği ve prestiji üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır. Ülkemizde bilişim hemşireliği dalının desteklenerek istihdam fırsatları oluşturulmalı, diğer disiplinlerin de dikkate alacağı bir profesyonellik haline getirilmeli ve görev/sorumlulukları netleştirilmelidir. Hemşirelerin, bilişim alanındaki bilgi ve becerilerinin arttırılması, sağlık sistemlerinin daha etkili bir şekilde yönetilmesine ve daha kaliteli hasta bakımının sağlanmasına olanak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: bilişim, sağlık, hemşirelik, sağlık bilişimi

S18: Hemşirelik Öğrencilerinin İlk Defa Bir Hastanın Ölümüne Tanık Olma Deneyimi

Merve Nur Bayseçkin, İlknur Buğdacı, Beşir Çakır, Burçin Işık

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bir hastanın ölümüyle ilk kez karşılaşmanın hemşirelik öğrencileri üzerinde diğer klinik deneyimlerde olduğu gibi oldukça kritik etkileri bulunmaktadır. Ölüm gerçeğiyle karşılaşmanın yalnızca mesleki becerilerin gelişimini değil, aynı zamanda bireylerin duygusal dayanıklılığını da etkileme kapasitesine sahip olduğu kabul edilmektedir. Mevcut literatür, bu deneyimin hemşirelik öğrencilerinin mesleki ve kişisel gelişimleri üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Bu deneyimin, öğrencilerin ölüme ve ölmekte olan hastalara yönelik tutumlarını, ölümle ilgili endişelerini ve hasta bakımına ilişkin algılarını etkilediği gösterilmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama sırasında ölümcül hastalara bakım verirken sıklıkla yetersizlik duyguları yaşadıkları gösterilmiştir. Ayrıca, ölümle ilk kez karşılaşmak öğrencilerde çaresizlik ve üzüntü duyguları uyandırabilir. Bu duygusal tepkiler öğrencilerin ölüm kaygısı düzeylerini de etkileyebilir. Ölümle yüzleşme deneyimi, öğrencilerin ölmekte olan hastaya bakmaya yönelik istek ve tutumlarını da etkileyebilir. Ayrıca, ölüm korkusu hemşirelik öğrencilerinin hasta bakımına ilişkin algılarıyla da ilişkilidir.

Sonuç: Sonuç olarak, klinik ortamda ölümle ilk kez karşılaşmanın hemşirelik öğrencileri için önemli duygusal ve mesleki sonuçları vardır. Bu deneyimler, öğrencilerin ölüme yönelik tutumlarını, kaygı düzeylerini ve hasta bakımına yaklaşımlarını etkileme kapasitesine sahiptir. Bu nedenle öğrencilerin ölümle ilgili durumları yönetme yetkinliklerini artırmak için hemşirelik eğitimine eğitim ve destekleyici programların dahil edilmesi oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik; ölüm; bakım; deneyim

S19: Hemşirelik Birinci Sınıf Öğrencilerinin Akran Yönderliği Programına Katılmayı İstememe Nedenlerinin İncelenmesi: Nitel bir Çalışma

Tangül Aytur Özen, Selahattin Yaman , Diler Didem Oma

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin akran yönderliği programına katılmayı istememe nedenlerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Nitel araştırma biçiminde desenlenen bu çalışmada, amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırma için etik kurul onayı, kurum izni ve katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Araştırma, 2024-2025 eğitim öğretim yılı güz döneminde Akdeniz Bölgesi'ndeki bir ilde yer alan bir üniversitenin hemşirelik bölümü birinci sınıf 18 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu eşliğinde, yüz yüze bireysel görüşmeler ile 28 Şubat-14 Mart 2025 tarihleri arasında toplanmıştır. Görüşmelerin ses kayıtları araştırmacılar tarafından çözümlenmek üzere belgelendirilmiş ve içerik analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin % 94,44'ü kadın (n=17), % 55,56'sı (n=10) bölümü isteyerek tercih etmiş ve genel not ortalamaları 2,55 (min:1,80-max:3,38)'dir. Araştırmaya katılan öğrencilerinin akran yönderliği programına katılmayı istememe nedenlerine yönelik söyledikleri ifadelerden 6 temaya ulaşılmıştır. En çok atıf alan bilgi ve farkındalık eksikliği (f:7) teması olmuştur. Diğerlerinin sırası ile güven eksikliği ve kararsızlık (f:4), ihtiyaç duyulmaması veya alternatif çözümler (f:2), ilgisizlik ve iletişim eksiklikleri (f:2), önyargılar ve düşük motivasyon (f:2), faydasızlık düşüncesi (f:1) olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Akran yönderliği programına katılmama nedenleri arasında bilgi eksikliği, güven eksikliği, ilgisizlik, gereksiz olduğunu düşünme ve faydasızlık gibi faktörler öne çıkmaktadır. Bu nedenle, programın daha bilinçli tanıtılması, başarı hikâyelerinin paylaşılması, ödül ve teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi, akran yönderlerinin iletişim ve eğitim eksikliklerinin giderilmesi, etkinlikler, seminerler ve grup çalışmaları gibi katılımcı ortamların sağlanması programın etkinliği artırılabilir. Öğrencilerin daha iyi destek alabilmesi ve programa katılımın artması için sürekli geribildirim alınması ve iyileştirmeler yapılması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: akran yönderliği, hemşirelik, hemşirelik öğrencileri, nitel çalışma.

S20: Dijital Çağda Ergenler: Sosyal Medya Bağımlılığı ve Siber Zorbalık Üzerinde Aile İlişkilerinin Rolü

Canan Yavuz, Dican Sultan Umutlu, Gonca Öztürk, Şeyma Nur Hepokur-
Yıldırım

ÖZET

Giriş ve Amaç: Dijital teknolojinin hızla yayıldığı dönemde, ergenler sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık ile daha fazla karşı karşıya kalmaktadır. Sosyal medya, ergenler için iletişim kurma, kendini ifade etme ve sosyalleşme aracı olsa da aşırı ve kontrolsüz kullanım bağımlılığa yol açarak psikososyal gelişimlerini olumsuz etkileyebilir. Aynı zamanda, siber zorbalık gibi zorbalık türlerinin yaygınlaşmasına zemin hazırlamaktadır. Siber zorbalık, akıllı telefon, bilgisayar ve diğer elektronik cihazlar aracılığıyla bilinçli, tekrarlayan ve güç dengesizliği içeren saldırgan davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Araştırmalar, sosyal medya bağımlılığı olan ergenlerin çevrimiçi ortamda daha fazla zaman geçirdiği ve bu durumun siber zorbalık mağduru olma veya zorba olma ihtimalini artırdığına işaret etmektedir. Bu süreçte aile ilişkileri, ergenlerin sosyal medya kullanımı ve zorbalık deneyimleri üzerinde belirleyici bir rol oynar. Güçlü aile ilişkileri, sadece sağlıklı dijital alışkanlıkların gelişmesini değil, aynı zamanda ergenlerin psikolojik iyi oluşunu da destekleyerek zorbalık karşısında baş etme mekanizmalarını güçlendirmektedir.

Sonuç: Destekleyici, açık iletişime dayalı ve güvenli bir aile ortamı, ergenlerin sağlıklı dijital alışkanlıklar geliştirmesine katkıda bulunurken, aile içi çatışmalar, ihmal veya aşırı baskıcı aile tutumları, sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık riskini artırabilir. Özellikle ebeveynlerin dijital okuryazarlık seviyeleri, çocuklarına rehberlik etme becerileri ve aile içi kurallar, ergenlerin dijital dünyada karşılaştıkları risklerle başa çıkma kapasitesini etkileyebilir. Ergenlerin dijital ortamda daha sağlıklı ilişkiler kurabilmesi için ailelerin bilinçlendirilmesi, ailelerin sosyal medya kullanımına dair rehberlik etmesi ve aile içi iletişimin güçlendirilmesi önemli bir müdahale alanı olarak öne çıkmaktadır. Bu doğrultuda derleme, ergenlerde sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalığı, aile ilişkilerinin bu olgular üzerindeki etkisini incelemeyi ve öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: adölesan, aile ilişkileri, ergen sosyal medya bağımlılığı, siber zorbalık

S21: Hemşirelikte Motivasyonel Görüşmeye Yönelik Çalışmaların

Bibliometrik Analizi

Meva Nur Çürük, Nurbanu Odacı

ÖZET

Giriş ve Amaç: Motivasyonel görüşme, bireylerin sağlıklı yaşam davranışı kazanmada değişime yönelik kararsızlıklarını çözmeye ve içsel motivasyonlarını desteklemeye yardımcı olan bir tekniktir (Miller & Rollnick, 2003). Bu çalışmada, hemşirelik alanında motivasyonel görüşme ile ilgili çalışmaların bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bu çalışma, Web of Science Core Collection veritabanında "Motivational Interviewing" OR "Motivational Interview" anahtar kelimeleri ile "Topic" alanında arama yapılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma alanı "Nursing" (Hemşirelik) olan, İngilizce dilindeki, makale veya derleme türündeki çalışmalar dahil edilmiştir. Veriler, VOSviewer programına aktarılarak bibliyometrik analiz gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Motivasyonel görüşmeyle ilgili hemşirelik alanında 1999-2025 yılları arasında 42 ülkeden 200 yazarın katkıda bulunduğu 468 çalışma taranmıştır. Kavramın hemşirelik alanında ilk kez 1999 yılında ele alındığı görülmektedir. En fazla yayın (n=40) 2019 yılında, en düşük yayın (n=1) ise 1999, 2000, 2001 ve 2004 yıllarında yapılmıştır. Toplamda 6651 kez atıf yapılmış olup, kendi kendine yapılan atıflar hariç tutulduğunda toplam 6204 atıf kaydedilmiştir. Çalışma başına ortalama atıf sayısı 14,21 ve H-Index 39'dur. En fazla makalenin yayınlandığı dergi Journal of Advanced Nursing (n=21) olurken, en fazla atıf alan dergi Nursing Research (n=157) olmuştur. Alana en fazla katkıda bulunan ilk üç ülke Amerika, Avustralya ve Türkiye'dir. Yayınlanan çalışmalarda en sık kullanılan beş anahtar kelime obezite, iletişim, fiziksel aktivite, hemşireler ve sağlığın geliştirilmesidir.

Sonuç ve Öneriler: Hemşirelikte motivasyonel görüşme tekniğinin giderek daha fazla önem kazandığı ve özellikle kronik hastalık yönetimi, sağlık eğitimi, iletişim ve yaşam tarzı değişiklikleri gibi alanlarda kullanıldığı saptanmıştır. Hemşireler gelecek araştırmalarda daha farklı konularda motivasyonel görüşme tekniğini ele almayı düşünmelidir.

Anahtar Kelimeler: motivasyonel görüşme, hemşirelik, bibliyometrik analiz

S22: Kistik Fibrozis, Hemşirelik Bakımı ve Aile Yüğü: Türkiye’deki Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Rümeysa Güldane Güllü,Şehri Türker

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kistik fibrozis (KF), kistik fibrozis regülatör transmembran proteini genindeki mutasyon nedeniyle oluşan, otozomal resesif geçişli ve tüm vücudu etkileyen kronik bir hastalıktır. Başta solunum ve gastrointestinal sistemlerde yoğun ve yapışkan sekresyonların birikmesiyle akciğer enfeksiyonları, bronşiektazi ve bronşiyolit gibi komplikasyonlara yol açar. KF’li çocukların tedavi ve izlem süreçlerinde hemşireler, fiziksel, psikolojik ve gelişimsel ihtiyaçları karşılamaya yönelik önemli roller üstlenmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de kistik fibrozis, hemşirelik bakımı ve aile yükü konularında yapılan çalışmaları bibliyometrik yöntemlerle analiz ederek hemşirelik bakımının hastaların yönetimindeki rolünü ve aile üzerindeki etkilerini değerlendirmektir.

Yöntem: 2015-2025 yılları arasında Türkiye’de KF, hemşirelik bakımı ve aile yükü konularında yapılmış çalışmalar Google Akademik üzerinden taranmıştır. “Hemşirelik bakımı”, “kistik fibrozis”, “aile bakım yükü” anahtar kelimeleri kullanılarak tam metnine ulaşılan 19 çalışma incelenmiştir.

Bulgular: İncelenen çalışmalar; 6 yüksek lisans tezi, 1 olgu sunumu, 5 kongre bildirisi, 2 orijinal araştırma, 4 araştırma makalesi ve 1 kitaptan oluşmaktadır. KF’li çocukların bakımında multidisipliner yaklaşımın önemi vurgulanırken, ailelerin hijyen, beslenme ve psikolojik destek sağlama konularında zorlandığı belirlenmiştir.

Sonuç: KF’nin yönetiminde multidisipliner bakımın kritik önem taşımaktadır. KF’li çocukların bakımından sorumlu aile bireyleri, hijyen, beslenme ve psikolojik destek sağlama konularında zorlanmaktadır. Bu durum, ailelerin psikososyal destek ihtiyacını artırırken, hemşirelerin yalnızca hasta bakımında değil, aile destek süreçlerinde de önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bibliyometrik analiz bulguları, hemşirelik girişimlerinin KF’li hastaların mortalite ve morbidite oranlarını azaltmada etkili olduğunu göstermektedir. Ebeveyn eğitim programları ve aile destek mekanizmalarının güçlendirilmesi, hasta bakım kalitesini artırmak için kritik bir gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik bakımı, kistik fibrozis, bakım yükü

S23: Spina Bifida ve Mesane Disfonksiyonunda Malone ve Mitrofanoff

Prosedürleri: Olgu Sunumu

Yunus Adak,Büşra Kütük

ÖZET

Giriş ve Amaç: Spina bifida, nörojenik mesane ve fekal inkontinans gibi ciddi komplikasyonlara yol açabilen konjenital bir nöral tüp defektidir. Bu hastalarda bağırsak ve mesane fonksiyonlarının yönetimi, yaşam kalitesini arttırmada kritik bir rol oynamaktadır. Bu olgu sunumunda, vezikoüreteral reflü, nörojenik mesane, hipertansiyon, kronik böbrek yetmezliği, fekal inkontinans ve mesane disfonksiyonu bulunan bir hastada uygulanan Malone ve Mitrofanoff prosedürlerinin klinik etkileri ile bu süreçte hemşirelik bakımının rolü değerlendirilmektedir.

Olgu: Sekiz yaşında kız hasta, spina bifida, kronik böbrek yetmezliği, vezikoüreteral reflü ve nörojenik mesane, hipertansiyon tanılarıyla takip edilmektedir. Hasta, dışkı ve idrar kaçırma şikayetleri nedeniyle bağırsak ve mesane yönetimi amacıyla kliniğe yatırılmıştır. Tedavi sürecinde mesane augmentasyonu ile birlikte Malone ve Mitrofanoff prosedürleri planlanmıştır. Malone antegrad kontinans lavman prosedürü, fekal inkontinansı kontrol altına almak amacıyla uygulanan cerrahi bir yaklaşımdır. Bu teknikte apendiks veya ileum segmenti kullanılarak karın duvarına açılan bir kanal aracılığıyla bağırsak temizliği sağlanmaktadır. Mitrofanoff prosedürü ise hastanın kontinansını sağlamak amacıyla oluşturulan bir kanal aracılığıyla idrar boşaltımına olanak tanımaktadır.

Sonuç: Malone ve Mitrofanoff prosedürleri, spina bifidalı hastalarda bağırsak ve mesane kontrolünü sağlayarak yaşam kalitesini önemli ölçüde arttırmaktadır. Malone prosedürü, fekal inkontinansın yönetiminde etkili bir yöntem olup hastanın bağımsız bağırsak temizliği yapmasını sağlamaktadır. Mitrofanoff prosedürü ise idrar kaçırmayı önleyerek sosyal adaptasyonu kolaylaştırmaktadır. Bu tür cerrahi girişimler, hastaların bağımsızlığını artırarak günlük yaşam aktivitelerine katılımlarını olumlu yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: spina bifida, malone prosedürü, mitrofanoff prosedürü

S24: Gençlerde Elektronik Sigara Kullanımının Önlenmesi: Bir Literatür Derlemesi

Elif Nur Topçu, Nurbanu Odacı

ÖZET

Giriş ve Amaç: Gençlerde elektronik sigara (e-sigara) kullanımı artan bir halk sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Tütün endüstrisi başlarda daha çok geleneksel sigarayı andıran ürünler piyasaya sürerken günümüzde e-sigaralar stratejik olarak bu formdan uzaklaştırılmıştır. E-sigaralar renkli görüntüleri, estetik tasarımları ve çeşitli aromaları nedeniyle gençler arasındaki kullanımın artmasında büyük rol oynamıştır. Her altı gençten birinin elektronik sigarayı denediği, her yirmi gençten birinin ise düzenli olarak elektronik sigara kullandığı bildirilmektedir. E-sigara kullanımının solunum sistemi, kardiyovasküler sistem, nörolojik sistem ve gastrointestinal sisteminde sorunlara neden olabileceği kanıtlanmıştır. Ayrıca e-sigara kullanan gençlerde; depresif, panik, sosyal fobi ve anksiyete semptomları ile intihara eğilim, kötü uyku sağlığı, sorunlu davranışlar ve depresyon gibi durumlar gözlemlenmektedir. Bununla birlikte e-sigara kullanıcılarının, kullanıcı olmayanlara oranla 2 yıl içinde geleneksel sigara kullanmaya başlama olasılığının yüksek olduğu kanıtlanmıştır. Dahası ergenlik çağındaki nikotin maruziyeti, alkol tüketimine ve esrar kullanımına başlama riskini artırmaktadır. Bu nedenle gençlerde e-sigara kullanımının önlenmesi önem kazanmaktadır. Gençlerde e-sigara kullanımının cinsiyet, reklamlara maruz kalma, akran etkileşimi ve e-sigara sonuç beklentilerine göre farklılaştığı bilinmektedir. Gençlerde e-sigara kullanımının önlenmesi için bu belirleyicileri ele almak gerekmektedir. Bir meta analiz çalışması e-sigara kullanımını önleme mesajlarının gençlerin e-sigara zarar ve bağımlılık algısını artırdığını ancak kullanım niyetini azaltma etkisinin nispeten küçük olduğu saptanmıştır. Bazı çalışmalar okul temelli programların e-sigara kullanımını önlemede umut vaat ettiğini vurgulamaktadır.

Sonuç: Literatürde gençlerde e-sigara kullanımının önlenmesinde kanıt düzeyinin artırılması için daha fazla titiz metodolojik çalışmaya ihtiyaç olduğunu vurgulamaktadır. Hemşireler gençlerde e-sigara kullanımını önleyecek programların geliştirilmesinde rol almalıdır.

Anahtar kelimeler: elektronik sigara, gençler, önleme

S25: Bir Hemşirelik Fakültesinin 1. Ve 4.Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi

Elif Nur Çiçek Topbaş, Ayla Demirtaş

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde tüm meslek üyeleri, gelişmelere ve yeniliklere kolaylıkla uyum sağlayabilmeli, bilgiyi bilgece seçebilmeli, analiz- sentez ve en önemlilerinden olan eleştirel düşünme becerileri gibi özelliklerini geliştirmeleri gerekmektedir. Tüm mesleklerde olduğu gibi hemşirelik mesleğinde de eleştirel düşünmenin önemi, ulusal ve uluslararası hemşirelik kuruluşları tarafından vurgulanmakta, eleştirel düşünme gücü hemşirelik uygulamalarının temel öğelerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Hemşirelik mesleğinin temel öğelerinden biri olan eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için hemşirelik öğrencileri; sınıftan 4.sınıfa kadar çeşitli pratik ve teorik eğitimden geçmektedirler. Bu eğitim süreci ne kadar verimli ve etkili geçirilirse sorun çözme stratejilerini kullanma ve güçlü bir bilgi temeline dayalı olarak karar verme yeteneği, profesyonel hareket edebilme kabiliyetleri o kadar gelişecektir.

Yöntem: Araştırma evreni, 2024-2025 Eğitim-Öğretim yılında Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi'nde bahar döneminde 1 ve 4.sınıflarda eğitim görmekte olan öğrencilerdir. Araştırmanın örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturacaktır. Araştırmada örneklem hesabı yapılmamış olup, evrenin tümüne ulaşılmaya çalışıl. Veriler California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (CCTDI) ve Öğrenci Tanıtıcı Bilgi Formu ile toplanma aşamasındadır.

Bulgular: Çalışmamızda veri toplama sürecimiz hala devam etmektedir.

Sonuç: Çalışmamızda veri toplama sürecimiz bitmediğinden herhangi bir sonuca ulaşamamıştır.

Anahtar Kelimeler: eleştirel düşünce, hemşirelik öğrencileri,

S26: Lise Öğrencilerinin Elektronik Sigaraya Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Kullanım Durumları

Melike Dişsiz, Zehra Acar, Asiye Sena Aykol, Helin Güler, Berna Çevik, İrem Nur Demirel, Eray Gürkan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Genç yaşta sigaraya alternatif olarak tercih edilen elektronik sigara kullanımı birçok nedene bağlı olarak artmaktadır. Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin elektronik sigaraya yönelik bilgi düzeylerinin ve kullanım durumlarının belirlenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki araştırma 30 Eylül – 30 Aralık 2023 tarihleri arasında İstanbul Üsküdar İlçesinde öğrenim gören 197 lise öğrencisi ile yürütüldü. Veriler, bireysel özellikler ve e-sigara kullanımını sorgulayan Tanıtıcı Bilgi Formu ile çevrim içi toplandı.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması $16,29 \pm 1,17$ olup %58,4'ü kadındı. Öğrencilerin %60,4'ü Anadolu lisesinde okumaktaydı ve %37,6'sı 12. sınıf öğrencisiydi. Ailesinde sigara kullanan öğrencilerin oranı %56,3'tü ve en sık baba (%40,1) sigara içmekteydi. Öğrencilerin %18,8'i sigara kullanmaktaydı, %69,4'ü 13-15 yaş aralığında sigaraya başlamıştı ve yarısı günde dört ve üzerinde sigara içmekteydi. Öğrenciler sigara ve türevlerinden en sık nargile (%23,4) ve sarma tütünü (%14,2) deneyimlemişti. Öğrencilerin %9,6'sı elektronik sigara kullanmaktaydı. Elektronik sigaranın zararlarını bilen öğrencilerin oranı %38,6 olup, bilgiyi en çok arkadaş, sosyal medya ve çevreden edinmişlerdi. Öğrencilerin %60,9'u elektronik sigara içeriğindeki maddelerden en az birini bilmekteydi; en yaygın bilinenler meyve kokusu, nikotin ve su buharıydı. Sigara içmeyenlerin %17,8'i ileride denemeyi düşünmekteydi. Normal sigaraya kıyasla öğrencilerin %33'ü elektronik sigaranın uygun fiyatlı olduğunu, %32'si sağlığa daha az zararı olduğunu, %27,9'u daha az bağımlılık yaptığını belirtti. Öğrencilerin %52,8'i elektronik sigaranın arkadaş ortamında popüler olduğunu, %33,9'u içerisindeki aroma vericilerinin merak uyandırdığını, %24,9'u sigarayı bırakmak için bir araç olduğunu, %21,3'ü kapalı ortamda içilebileceğini düşünmekteydi.

Sonuç: Sigara ve elektronik sigaraya ilişkin farkındalık eğitimlerinin erken yaşta verilmesi ve gençlerin bu konuda bilinçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: elektronik sigara, öğrenciler, bilgi düzeyi, tütün

S27: Doğumun Sessiz Tanıkları Mı, Aktif Destekçileri Mi? Doğum Eyleminde Babaların Rolü ve Doğuma Katılımı

Kardelen Ayyıldız, Fatma Nur Duman

ÖZET

Giriş ve Amaç: Geleneksel olarak doğum süreci, kadın merkezli bir deneyim olarak görülmekte olup baba adaylarının sürece dahil olması daha sınırlı olabilmektedir. Ancak günümüzde, babaların doğum eylem sürecinde aktif rol almasının anne, baba ve bebek sağlığı üzerindeki olumlu etkileri daha fazla kabul görmektedir. Bu derlemenin amacı, babaların doğum eylemindeki rolü ve doğuma katılma durumunun etkileri hakkında bilgi sunmaktır. Babaların doğum sürecine katılımı ve aktif rol alması anne-bebek sağlığının korunması ve geliştirilmesi adına önem taşımaktadır. Literatürde babaların doğum eylemine katılması ve aktif rol almasının annenin doğum deneyimini olumlu yönde değiştirdiği, doğum korkusunun ve ağrısının azalttığı, algılanan sosyal desteği artırdığı, postpartum depresyon riskini azalttığı, annelik rolüne geçişi kolaylaştırdığı ve emzirme süresi artırdığına yönelik çalışmalar mevcuttur. Ayrıca bu durumun eşler arasındaki bağı güçlendirdiği, babaların ebeveynliğe geçişini kolaylaştırdığı da bildirilmektedir. Tüm bunlarla birlikte, baba adaylarının yetersizlik hissi, doğum korkusu yaşanması, süreç hakkında bilgi sahibi olunmaması ve bu süreçte nasıl bir rol üstlenilmesi gerektiğinin bilinmemesi doğum eylemi sürecinde aktif rol alma ve katılma davranışı gösterilmesinin önündeki engeller arasında sayılmaktadır. Literatürde baba adaylarının doğum eylemindeki rolleri duygusal ve fiziksel destek, savunuculuk ve bilgi desteği şeklinde başlıklandırılmaktadır.

Sonuç: Hemşirelerin doğum eyleminde babaları bilgilendirmesi ve aktif katılımlarının sağlanması konusunda babaları desteklemesi gerekmektedir. Bu noktada, doğuma hazırlık programlarına babaların da dahil edilmesi veya doğrudan babalara yönelik programlar düzenlenmesi, babaların teşvik edilmesi, geleneksel bakış açısına zıt olarak doğum eyleminin yalnızca anne için değil, ailenin tamamı için gelişimsel bir süreç olduğu farkındalığının kazandırılması önemlidir. Bu girişimlerin, babaların pasif bir tanık olmasından gönüllü, aktif bir destekçi haline gelmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: baba, doğum, doğuma katılma, eş desteği

**S28: Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Akran
Yönderliği Programının Sonuçları**

Melisa Tilkiler, Esmanur Tapar, Besey Ören, Büşra Zehra Büyükkılıç

ÖZET

Giriş ve Amaç: Akran yönderliği, hemşirelik bölümüne yeni başlayan öğrencilerin üst sınıflardaki öğrencilerle iletişimini sağlayarak üniversiteye ve mesleğe uyum süreçlerini kolaylaştırmayı amaçlayan bir programdır. Bu çalışmada, Hamidiye Hemşirelik Fakültesi'nde 2022-2024 yılları arasında uygulanan Akran Yönderliği Programı'nın sonuçları değerlendirilmek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Program kapsamında, gönüllü üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri "yönder" olarak belirlenmiş ve birinci sınıf öğrencileriyle eşleştirilmiştir. Programın etkinliği, her eğitim yılının sonunda toplanan veri formları ile değerlendirildi. Veri toplama araçları olarak "Yönder Bilgi Formu", "Akran Bilgi Formu", "Yönder Değerlendirme Formu" ve "Süreç Değerlendirme Formu" kullanıldı.

Bulgular: 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılında 23 yönder ve 114 akran öğrenci, 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında ise 30 yönder ve 121 akran öğrenci programa katıldı. 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılında akran öğrencilerin %68,2'si yönderlerinin olumlu tutum sergilediğini ve %76,1'i açık ve güvenilir iletişim kurduklarını belirtti. 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında ise bu oranlar sırasıyla %70 ve %69 olarak belirlendi. Memnuniyet düzeyleri on tam puan üzerinden 7,88 ve 7,92 olarak ölçüldü. Akran öğrenciler, akademik ve idari personelle tanıştırma, ulaşım olanaklarını tanııtma ve sosyal faaliyetler konusunda yönderlerin daha fazla destek sağlaması gerektiğini ifade etti.

Sonuç: Akran Yönderliği Programı ile, öğrencilerin üniversiteye uyum sürecinin desteklenerek olumlu sonuçlara ulaşıldığı ancak akademik ve idari desteklerin artırılması gerektiği düşünülmektedir. Programın daha verimli hale getirilmesi için yönder öğrencilerin liderlik ve rehberlik becerilerini geliştiren ek eğitimler düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: akran yönderliği, hemşirelik eğitimi, üniversite uyum süreci, mentorluk, öğrenci desteği

S29: Sekonder Pnömotoraks'a Eşlik Eden Histiositoz X ve Hidradenitis Suppurativa Tanılı Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

İlknur Baykara, Berrin Pazar

ÖZET

Giriş: Pnömotoraks plevra boşluğunda hava birikmesi sonucu bir akciğerin tümüyle ya da kısmen sönmedir. Pnömotoraks spontan ve spontan olmayan pnömotoraks olmak üzere iki gruba ayrılır. Spontan pnömotoraks primer, sekonder ve neonatal olmak üzere üç gruptadır. Sekonder spontan pnömotoraks özellikle kronik obstrüktif akciğer hastalığı veya büllöz amfizem gibi pulmoner patolojiler sonucunda oluşur.

Amaç: Bu çalışmanın amacı Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüsü Modeli'ne dayalı NANDA-1 tarafından belirlenen hemşirelik tanıları ile sekonder pnömotoraks'a eşlik eden histiositoz x ve hidradenitis suppurativa tanılı hastanın hemşirelik bakım planını oluşturmaktadır.

Olgu: Olgu, bir şehir hastanesinin Göğüs Cerrahi Kliniğinde pnömotoraks tanısı ile yatmakta olan 25 yaşında erkek hastadır. Dispne ve öksürük şikâyeti ile başvuran hasta 5 yıl önce histiyozis x ve 1 yıl önce hidradenitis suppurativa tanısı almış olup, en son pnömotoraks 6. atağını yaşamıştır. Olgunun NANDA-1'e göre planlanan hemşirelik tanılarında 'ağrı', 'etkisiz solunum örüntüsü', 'enfeksiyon riski' ve 'diyare' ele alınmıştır.

Sonuç: Sekonder pnömotoraks'a eşlik eden histiositoz x ve hidradenitis suppurativa tanısı alan bireylerde akut dönemde ortaya çıkacak semptomların yönetiminde hastaya sunulacak hemşirelik bakımı en önemli süreçtir. Aynı zamanda bu hastalarda bütüncül hemşirelik bakımı yaşam kalitesinin artırılması açısından kritik rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: pnömotoraks, hemşirelik bakımı, histiyositozis, hidradenitis suppurativa

S30: Hemşirelik Öğrencilerinde Dismenore ve Etkilerinin İncelenmesi

Zuhal Özcan, Medine Kılınç, Meftun Akgün, Hatice Demirdağ

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, bir sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümü öğrencilerinin dismenore ile baş etme yöntemleri ve yaşam kalitesine etkilerini incelemek amacı ile tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte yapıldı.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın evrenini, Ekim-Aralık 2024 tarihleri arasında, bir vakıf üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde öğrenim gören bütün kız öğrenciler oluşturdu. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip, gönüllü olan 300 öğrenci katıldı. Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan “Sosyodemografik veri Formu”, “Dismenore Etkileriyle Nonfarmakolojik Baş Etme ve Değerlendirme Anketi” ve “Dismenore Etki Ölçeği” ile toplandı. Elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiş olup, tanımlayıcı (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) istatistikler yanında diğer veri analizleri de (ANOVA, t-testi, Pearson Korelasyon Analizi) kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak değerlendirildi.

Bulgular: Öğrencilerin %33,3 (n=100)’ü dismenoreyi “sıklıkla” yaşadığını, en sık yakındıkları şikayetlerin; kramp (%27,6), bel ağrısı (%27’4), baş ağrısı (%20,2) ve mide bulantısı (%18,1) olduğunu belirtti. Dismenore sırasında ağrıyı azaltmak için, %20,1 (n=189)’i dinlendiğini, %18,1 (n=170)’i uyuduğunu ve %16,5 (n=155)’i ise medikal ilaç kullandığını ifade etti. Öğrencilerin “Dismenore Etki Ölçeği” puanlarının ortalaması $48,36\pm9,87$ olarak bulundu. Çalışmada “Dismenore Etki Ölçeği” puanı ile dismenore şiddeti arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulundu ($r=0,452$; $p=0,001$). Aynı şekilde, ‘fizyolojik alt boyut ile dismenore şiddeti arasında da pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu’ tespit edildi ($r=0,499$; $p=0,001$).

Sonuç: Araştırma kapsamındaki öğrencilerin çoğunluğunun yüksek düzeyde dismenore yaşadığı bulundu. Dismenore şiddeti arttıkça bilişsel/ duygusal ve fiziksel etkilenme düzeyinin de attığı saptandı.

Anahtar Kelimeler: dismenore, hemşirelik, etki

S31: Ameliyathane Hemşirelerinin Spanç Sayma Sürecinde Yaşadığı Stres ve Güvenlik Riskleri: Fenomenolojik Bir Analiz

İrem Nur Alim, Merve Nur Serin, Fatma Nur Şahinol, Adul İnapolat, Derya Esenkaya

ÖZET

Giriş ve Amaç: Ameliyat sonrası unutulmuş cerrahi malzemeler, hasta güvenliği açısından ciddi riskler oluşturmaktadır. Spanç sayma sürecindeki hatalar, hemşireler üzerinde önemli bir stres kaynağıdır. Bu çalışma, ameliyathane hemşirelerinin spanç sayma sürecindeki stres kaynaklarını, duygusal deneyimlerini ve hasta güvenliği üzerindeki etkilerini fenomenolojik bir yaklaşımla incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışma, fenomenoloji deseni ile tasarlanmıştır. Yozgat Bozok Üniversitesi Hastanesi'nde çalışan, yaş aralığı 25-45 olan ve en az 2 yıl deneyimli 20 ameliyathane hemşiresi (18 kadın, 2 erkek) ile yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın raporlanması, 32 maddelik Konsolide Kriterler Kontrol Listesi (COREQ) temel alınarak niteliksel araştırma tiplerinden olgu bilim deseninde planlanmıştır. Veriler MAXQDA yazılımı kullanılarak fenomenolojik analiz yöntemiyle değerlendirilmiş ve tematik kodlar oluşturulmuştur.

Bulgular: Araştırma için elde edilen ses kayıtları bilgisayar aracılığıyla yazıya aktarılmıştır ve anlamlar formüle edilmiştir. Formüle edilmiş anlamlardan “Stres Kaynakları”, “Duygusal ve Fiziksel Etkiler” “Başa Çıkma Stratejileri”, “İletişim ve Ekip Dinamikleri” ve “Öneriler ve İyileştirmeler” başlıkları altında beş ana tema elde edilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, spanç sayma sürecindeki belirsizliği önemli bir stres kaynağı olarak tanımlamıştır. "Spanç sayarken eksik çıkma ihtimali ellerimin titremesine neden oluyor" (Vaka 1) gibi ifadelerle bu durum somutlaştırılmıştır. Uzun ve yoğun kanamalı vakalarda ise, malzeme takibini zorlaştırdığı ve cerrahların spanç çıkardıklarında durumu steril hemşireye bildirmemesinin ekip içi gerilimlere yol açtığı katılımcılar tarafından sıklıkla vurgulanmıştır.

Sonuç: Spanç sayma sürecindeki stres, hemşire performansını ve hasta güvenliğini doğrudan etkilemektedir. Yapay zeka destekli teknolojik çözümlerle spanç takibi otomatikleştirilebilir ve ekip eğitimleriyle iletişim sorunları minimize edilebilir. Standart protokoller ve çalışma saatlerinin optimize edilmesi spanç sayım stresini azaltabilir ve bakım kalitesini artırabilir.

Anahtar Kelimeler: ameliyathane hemşireliği, spanç sayma, stres yönetimi, hasta güvenliği, fenomenoloji

S32: Cerrahi El Hijyeni Eğitiminde Dijital Oyun Tabanlı Yaklaşım: “Clear Hands Challenge”

İsmail Batuhan Kalkan, Abdullah Alımbije, Derya Esenkaya

ÖZET

Giriş ve Amaç: Cerrahi el hijyeni, sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyonların önlenmesinde kritik öneme sahip olmasına rağmen, geleneksel eğitim yöntemlerinin öğrencilerin klinik beceri kalıcılığını sağlamada yetersiz kaldığı literatürde sıklıkla vurgulanmaktadır. Bu çalışma, TÜBİTAK 2209-A kapsamında geliştirilen "Clear Hands Challenge" adlı dijital simülasyon oyununun cerrahi el hijyeni eğitimindeki etkisini değerlendirmeyi ve bu alandaki yenilikçi yaklaşımları tartışmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Dijital oyun tabanlı öğrenme, öğrencilere interaktif bir ortamda tekrarlı pratik yapma imkanı sunarak beceri gelişimini desteklemektedir. "Clear Hands Challenge" oyunu, Dünya Sağlık Örgütü cerrahi el yıkama protokollerini temel alan senaryolar ile tasarlanmıştır. Oyun, öğrencilere adım adım geri bildirim vererek hatalarını anında düzeltme fırsatı sunmaktadır. Proje kapsamında 30 hemşirelik öğrencisi ile 6 haftalık bir çalışma yürütülmüştür. Veriler SPSS ile analiz edilmiş ve ön test ve son test beceri puanları karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Ön test-son test karşılaştırmasında, katılımcıların beceri puanlarında ortalama %48'lik bir artış gözlenmiş ($p<0.05$), katılımcıların %90'ı dijital oyun tabanlı eğitimi geleneksel yöntemlere kıyasla daha motive edici bulduklarını belirtmiştir.

Sonuç: "Clear Hands Challenge" oyununun, cerrahi el hijyeni becerilerinin kazanılmasında etkili olduğu ve öğrenci motivasyonunu artırdığı sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, dijital simülasyonların hemşirelik müfredatlarına entegrasyonunu desteklemektedir. Çalışma sonuçları, dijital simülasyonun hemşirelik müfredatlarına entegrasyonu için kanıt temelli öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir. Gelecek çalışmalarda, bu modelin farklı klinik becerilere uyarlanması ve uzun vadeli etkilerinin incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: cerrahi el hijyeni, dijital simülasyon, oyun tabanlı öğrenme, hemşirelik eğitimi, hasta güvenliği

S33: Yetişkin Bireylerde Kardiyovasküler Hastalık Risk Farkındalığının Belirlenmesi

Ali rıza Sarı, Seher Şimşekoğlu , Demet Çelik

ÖZET

Amaç: Kardiyovasküler hastalıklar (KVH) ortaya çıkan semptom ve komplikasyonlarla bireylerin yaşam kalitelerini azaltan ve ülke ekonomisine ciddi bir ekonomik yük oluşturan önemli bir sağlık sorunudur. Bu çalışma, yetişkin bireylerde kardiyovasküler hastalık risk farkındalığının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmanın evrenini Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi merkez kampüsü içerisinde çalışan tüm bireyler (N=718) oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılmış olup örneklem kapsamında 544 katılımcıya ulaşılmıştır. Veri toplama aracı 3 bölümden (Tanıtıcı Özellikler, Kardiyovasküler risk belirlenmesine yönelik sorular, Kardiyovasküler Hastalık Risk Farkındalığı Değerlendirme Ölçeği) oluşmaktadır. Avrupa Kardiyoloji Derneği (2020) tarafından geliştirilen bu ölçek dörtlü likert tipinde olup üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten alınan puan arttıkça kardiyovasküler risk farkındalığı da artmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından birimlere gidilerek yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde kategorik değişkenler yüzde olarak, sayısal değişkenler ortalama-standart sapma olarak verilmiştir. Normal dağılıma uygun olduğu için parametrik testlerden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p \leq 0,05$ olarak esas alınmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan (05.02.2025/karar no:22) izin alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $35,17 \pm 5,45$ ve 59'u kadın olarak saptanmıştır. Katılımcıların ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması $46,11 \pm 7,14$ olarak belirlenmiştir. Eğitim durumu, cinsiyet, beden kitle indeksi gibi parametrelere göre ölçek toplam puan ortalamalarının değiştiği ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($p \leq 0,05$). Gelir durumu, başka bir kronik hastalığa sahip olma gibi özelliklere göre anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmamıştır ($p \geq 0,05$).

Sonuç ve Öneriler: Katılımcıların kardiyovasküler hastalık risk farkındalığının ortalamasının üzerinde olduğu belirlenmiştir. Benzer çalışmaların daha geniş örneklem grupları ile yürütülmesi, daha kapsamlı veri toplama araçlarının kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: farkındalık, hemşirelik, kardiyovasküler

S34: Yetişkin Bireylerde Metabolik Sendrom Bilgi Ve Farkındalığın Belirlenmesi

Seher ŞİMŞEKOĞLU, Alırıza SARI, Demet ÇELİK

ÖZET

Amaç: Metabolik Sendrom (MetS) ortaya çıkan semptom ve komplikasyonlarla bireylerin yaşam kalitelerini azaltan ve ülke ekonomisine ciddi bir ekonomik yük oluşturan önemli bir sağlık sorunudur. Bu çalışma, yetişkin bireylerde metabolik sendrom bilgi ve farkındalığının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmanın evrenini Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi merkez kampüsü içerisinde çalışan tüm çalışanlar (N=718) oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılmış olup örneklem kapsamında 553 katılımcıya ulaşılmıştır. Veri toplama aracı 3 bölümden (Tanıtıcı Bilgi Formu, Metabolik Sendrom Risk için Tarama Sonuçları, Metabolik Sendrom Bilgi ve Farkındalık Ölçeği) oluşmaktadır. Karaman ve Akbulut (2023) tarafından geliştirilen bu ölçek beşli likert tipinde ve 14 sorudan oluşmaktadır. Alınabilecek toplam puan en az "14" en fazla "70" puandır. Değerlendirme yapılırken; puanın yükselmesi Metabolik sendrom bilgi ve farkındalığının yüksek olması, puanın düşmesi Metabolik sendrom bilgi ve farkındalığının düşük olması olarak yorumlanmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından birimlere gidilerek yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde kategorik değişkenler yüzde olarak, sayısal değişkenler ortalama-standart sapma olarak verilmiştir. Normal dağılıma uygun olduğu için parametrik testlerden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p \leq 0,05$ olarak esas alınmıştır. Çalışma için Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan onam (05.02.2025/karar no:21) alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $33,23 \pm 9,31$ olup %56,9'u kadın olarak belirlenmiştir. Katılımcıların Metabolik Sendrom Bilgi ve Farkındalık Ölçeği toplam puan ortalamaları $50,13 \pm 7,66$ bulunmuştur. Katılımcıların cinsiyet, eğitim durumu, idari/akademik pozisyonda çalışma gibi özelliklerine göre ölçekten alınan toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p \leq 0,05$). Gelir durumu, sigara kullanımı gibi parametrelere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir ($p \geq 0,05$).

Sonuç ve Öneriler: Yetişkin bireylerde MetS farkındalığının iyi olduğu belirlenmiştir. Benzer çalışmaların daha geniş örneklem grupları ile yürütülmesi, daha kapsamlı veri toplama araçlarının kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: metabolik sendrom, bilgi, farkındalık, hemşirelik

S35: Post-Travmatik Osteoartrit Nedeniyle Total Kalça Protezi Uygulanan Hastada

Roy Uyum Modeli: Olgu Sunumu

Rumeysa Albağlar, Zülfü Nur Araç, Özlem Bilik

ÖZET

Giriş ve Amaç: Total kalça protezi (TKP), eklem fonksiyonlarının bozulduğu durumlarda başvurulmuş etkili bir cerrahi tedavi yöntemidir. Genç bireylerde, özellikle travma sonrası gelişen osteoartrit vakalarında, fonksiyonel kayıplar ve yaşam kalitesinde belirgin azalma görülebilir. Bu hastalarda TKP, ağrıyı azaltmak, hareket kabiliyetini artırmak, yaşam kalitesini iyileştirmek amacıyla uygulanmaktadır. Bu majör ameliyatlardan sonra hastaların uyumunu artırmada hemşirelik modelleri sistematik yaklaşım sağlayabilir. Roy Uyum Modeli, bireyin çevresel uyaranlara verdiği biyolojik, psikolojik ve sosyal tepkileri ele alarak hemşirelik bakımının kişiye özel olarak yapılandırılmasını sağlayan bir yaklaşımdır. Bu model, hastanın biyolojik ve psikososyal uyum süreçlerini desteklerken, hemşirelerin hemşirelik müdahalelerini hastanın bireysel ihtiyaçlarına göre uyarlamalarını sağlar. Bu çalışmanın amacı, post-travmatik osteoartrit nedeniyle TKP ameliyatı olan hastanın Roy Uyum Modeli çerçevesinde hemşirelik bakımı ile ilgili deneyimleri ve bakım süreçlerinin değerlendirilmesidir.

Olgu: 20 yaşındaki erkek hasta, 2021 yılında geçirdiği motor kazası sonucu sağ tibiasına platin, sol femur başı kırığına üç adet çivi yerleştirilmiştir. 2024 yılında başlayan şiddetli ağrı ve sabah tutukluğu nedeniyle yapılan değerlendirmede osteoartrit tanısıyla TKP ameliyatı planlanmıştır.

Sonuç: Bu olgu sunumunda, post-travmatik osteoartrit nedeniyle total kalça protezi uygulanan hastanın hemşirelik bakımı, Roy Uyum Modeli'nin dört uyum alanına göre yapılandırılmıştır. Ameliyat öncesinde ve sonrasında hemşirelik tanıları modele göre Fizyolojik uyum alanında ağrı, doku perfüzyonunda azalma, hipovolemi, dehidratasyon ve periferik nörovasküler bozulma riski, hareket kısıtlılığı ve yürüme güçlüğü; benlik kavramı alanında beden imajında bozulma ve bağımlı olma hissi; rol fonksiyonu alanında günlük yaşam aktivitelerinde kısıtlanma ve sosyal rollerin yerine getirilmesinde zorluk; karşılıklı bağımlılık alanında ise sosyal destek ihtiyacı ve bağımsızlık kaygısı değerlendirilmiş, bu doğrultuda hemşirelik tanıları belirlenerek girişimler uygulanmıştır.

Anahtar kelimeler: hemşirelik bakımı, roy uyum modeli, total kalça protezi

S36: Venöz Ülserli Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Büşra Salar, Nagihan Küçükakarsu, Durdane Yılmaz Güven

ÖZET

Giriş ve Amaç: Venöz ülserler, kronik venöz hastalığın ileri ve ciddi bir aşaması olarak sıkça karşılaşılan, tekrarlayabilen bir durumdur ve tüm sosyoekonomik sınıfları etkileyebilir. Venöz bacak ülseri olan hastaların iyileşme süreci genellikle uzun sürer ve bu durum, kişilerin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebilir. Pansumanların düzenli olarak yapılması, yara bölgesindeki akıntı ve koku, kullanılan ilaçlar, ağrı ve buna bağlı olarak hareket kısıtlılıkları, kişinin bağımlılık seviyesini artırabilir ve aktivite düzeyinde azalmaya yol açabilir. Bu durum, hem fiziksel hem de psikolojik açıdan kişiyi olumsuz etkileyebilir. Bu olguda venöz ülseri olan hastanın hemşirelik bakım süreci açıklanmaya çalışılmıştır.

Olgu: 61 yaşında erkek hasta sağ bacağına 5*7 cm büyüklüğünde akıntılı yara ile 12.08.2024 tarihinde yara bakım kliniğine başvurmuştur. Markette sürekli ayakta çalışan hastanın bilinen kronik hastalığı bulunmamaktadır. Yaranın temizliği sağlandıktan sonra parafinli tül sargı ile yara kapatılmış, yara kenarlarına madekasosid krem sürülmüş, elastik bandaj ile bacak sarılmıştır. Hastaya 3 günde bir yara bakım kliniğinde pansuman önerilmiş ve elastik bandaj kullanımı ile ilgili eğitim verilmiştir. 07.10.2024 tarihinde yarada hafif pürülan akıntı olması nedeniyle antimikrobiyal krem ile yara kapatılmış ve elastik bandaj uygulanmıştır. İki hafta sonra tekrar parafinli tül sargı ve bariyer krem kullanılan hastaya tedavi süreci boyunca elastik bandaj uygulaması yapılmış, 23.01.2025 tarihinde yara tamamen kapanmış ve iyileşme sağlanmıştır.

Sonuç: Venöz ülser tedavisinde hemşirelik bakımının amacı, kişinin yaşam kalitesini artırarak şikâyetleri azaltmak, enfeksiyonları önlemek, hasar gören doku bütünlüğünü iyileştirmek ve hastalığın tekrarını engellemektir. Bakım sürecinde en önemli noktalardan biri de, kişinin kendi bakım sorumluluğunu üstlenmesidir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik bakımı, venöz ülser, yara bakımı

S37: Sağlıkta Mobbingin Ölümcül Yüzü: İntihara Sürüklenen Sağlık Çalışanları Üzerine Bir Analiz

Rahime Aslan, Belinay Zeynep Çevik

ÖZET

Giriş ve Amaç: Mobbing, iş yerinde bireye sistematik olarak uygulanan psikolojik baskı, yıldırma ve tacizdir. Sağlık çalışanları arasında yoğun iş yükü, hiyerarşik yapı ve stresli çalışma koşulları nedeniyle yaygın bir şekilde görülmektedir. Bu çalışma, 2017-2025 yılları arasında mobbing nedeniyle intihar eden sağlık çalışanlarına ilişkin haberleri analiz ederek, sağlık çalışanları arasında psikolojik tacizin ölümcül sonuçlarını ortaya koymak amacıyla yapıldı.

Yöntem: Çalışma tanımlayıcı tiptedir. 2017-2025 yılları arasında, “sağlık çalışanı”, “mobbing”, “intihar” anahtar kelimeleri ile aranan 12 haberin analiz edilmesi yöntemi ile yapıldı.

Bulgular: 2017-2025 yılları arasında medyada yer alan mobbing nedeniyle intihar girişiminde bulunan sağlık çalışanlarının yaş ortalaması 30,75±3,46’dır. Sağlık çalışanlarının %41,67’si kadın ve %58,33 erkektir. Sağlık çalışanlarının %41,67’si doktor, %41,67’si hemşire ve %16,66’sı diğer sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanlarının kullandığı intihar yöntemi, yüksekten atlama, yüksek doz ilaç, ası, ateşli silah yaralanması ve diğer yöntemlerdir. İntihar davranışların %75’i tamamlanmış intihar ve %25’i intihar girişimi olarak sonuçlanmıştır.

Sonuç: Çalışmada, doktor ve hemşirelerin risk altında olduğu, ciddi intihar girişim yöntemlerinin kullanıldığı ve her dört sağlık çalışanından üçünün tamamlanmış intihar ile sonuçlanan intihar girişiminde bulunduğu saptanmıştır. Bulgular, mobbingin sağlık çalışanları için sadece mesleki bir stres kaynağı olmadığını, aynı zamanda sağlık çalışanlarının ruh sağlığı üzerinde derin etkiler yarattığını ve bu durumun tamamlanmış intihar riskini artırabileceğini ortaya koymaktadır. Sağlık çalışanları için mobbingi önlemeye yönelik müdahale programlarının geliştirilmesi ve mobbinge maruz kalan sağlık çalışanları için ruhsal destek sistemlerinin oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: mobbing; intihar; sağlık çalışanı; hemşire; doktor

S38: Üniversite Öğrencilerinin Alzheimer’a İlişkin Farkındalıklarının Belirlenmesi

Begümnur Kılıç, Melike Tekin

ÖZET

Giriş ve Amaç: Türkiye’de 300 bin Alzheimer hastası bulunmakta ve bu sayı giderek artmaktadır (Türk Nöroloji Derneği, 2023). Hastalık, bireyleri olduğu kadar aileleri ve toplumu da etkilemektedir. Bireylerin hastalık hakkında sınırlı bilgiye sahip olmaları bakım veren kişilerin fiziksel ve ruhsal sağlıklarını zorlamaktadır.

Amaç: Bu çalışma Üniversite öğrencilerinin Alzheimer hakkında ki farkındalıklarını arttırmak amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Öğrencilerin Alzheimer hakkında bilgi eksikliklerini saptamak amacıyla, 23 Aralık 2024 tarihinde yapıldı. Acıbadem Üniversitesi öğrencilerinin görüşleri anket yöntemi ile toplandı. Alzheimer Farkındalık Düzeyi Anketi Google Form üzerinden öğrencilere ulaştırıldı. Araştırmacılar tarafından literatür taranarak hazırlanan anket verilen bilgilendirme semineri öncesi ve sonrasında uygulandı. Alzheimer Farkındalık Düzeyi Anketi katılımcıların Alzheimer hastalığı hakkındaki bilgi ve tutumlarını değerlendiren 7 sorudan oluşmaktaydı. Verilerin istatistiksel analizi Google Sheet (Google, n.d.) üzerinden T-testi parametrik istatistiksel analiz yöntemi kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya Acıbadem Üniversitesi’nden 51 öğrenci dâhil edilmiştir. Ön testte katılımcıların ortalama doğru cevap sayısı 4.35 (SS=1.15), son testte ise ortalama doğru cevap sayısı 4.96 (SS=0.92), olarak bulunmuştur. ($t=-2.98$, $p= 0.0045$). Elde edilen sonuçların istatistiksel olarak anlamlı olduğu kabul edildi. Bilgilendirme semineri öncesi öğrencilerin ankete verdikleri yanıtlar incelendiğinde; “güvenli bir çevrenin sağlanması” gerektiği yanıtının yüksek düzeyde olduğu, Alzheimer hastalarının toplumdan izole edilmesi ve damgalanmasına ilişkin sorulara verilen doğru yanıtların ise düşük düzeyde olduğu görüldü. Bilgilendirme semineri sonrası öğrencilerin ankete verdikleri yanıtlar incelendiğinde; sorulara verilen doğru cevap sayısında artış olduğu tespit edilmiştir. Alzheimer hastalığının yaşlanmanın doğal bir sonucu olmadığı ile ilgili %30 civarında bir bilgi eksikliği olduğu göze çarpmaktadır.

Sonuç: Bu çalışmanın sonunda; hemşirelik eğitimi alan öğrencilerin Alzheimer hakkında daha fazla bilgiye gereksinimleri olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: alzheimer, nörodejeneratif hastalıklar, sosyal damgalama

S39: Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Değerlendirmesine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Faktörler: Öz Duyarlık ve Bazı Demografik Değişkenler

Alev Güçtekin, Adile Savsar

ÖZET

Giriş ve Amaç: Ağrı, bireylerin fiziksel, zihinsel ve sosyal iyilik hallerini olumsuz etkileyen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Hemşirelerin ağrıyı değerlendirme ve yönetme konusundaki bilgi ve tutumları, hastaların yaşam kalitesini doğrudan etkilemektedir. Literatürde hemşirelik öğrencilerinin ağrı değerlendirmesine yönelik tutumlarını etkileyen faktörler sınırlı olarak incelenmiştir. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin ağrı değerlendirmesine yönelik tutumlarını etkileyen öz duyarlık ve bazı demografik değişkenleri incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışma, Aralık 2023 - Ağustos 2024 tarihleri arasında, İzmir Ekonomi Üniversitesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören 141 hemşirelik öğrencisi üzerinde kesitsel ve tanımlayıcı bir tasarım ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak 'Tanıtıcı Özellikler Formu', 'Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Değerlendirmesine Yönelik Tutumları Ölçeği' ve 'Öz-Duyarlık Ölçeği' kullanılmıştır. Veriler frekans, yüzde analizleri, ortalama ve standart sapma, Pearson korelasyon ve lineer regresyon analizleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin ağrı değerlendirmesine yönelik tutumları ile öz duyarlık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Özellikle, 'öz sevecenlik' ve 'paylaşımların bilincinde olma' alt boyutlarının ağrı değerlendirmesi üzerinde pozitif yönde etkili olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, kadın hemşirelik öğrencilerinin ağrı değerlendirmesine yönelik tutum puanlarının erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sınıf düzeyi arttıkça ağrı değerlendirmesine yönelik tutumların olumlu yönde arttığı bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin ağrı değerlendirmesine yönelik tutumlarının öz duyarlık ve demografik faktörlerden etkilendiğini göstermiştir. Hemşirelik eğitiminde öz duyarlığı geliştirici müfredat düzenlemeleri ve duyarlılığı artıracak programların entegrasyonu önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, ağrı değerlendirme, öz duyarlık, tutum

**S40: Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde Depresyon ve Anksiyete
Düzeylerinin Duygu Düzenleme Güçlüğü Üzerinde Etkileri**

Yağmur Yılmaz, Fatma Küçük, Işıl Işık

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu araştırma, bir vakıf üniversitesinin sağlık bilimleri fakültesinde eğitim görmekte olan öğrencilerin anksiyete ve depresyon ve duygu düzenleme güçlükleri arasındaki ilişkiyi analiz etmeyi amaçlamaktadır. Literatürde anksiyete ve depresyonun duygu düzenleme güçlüğü üzerindeki etkileri üzerine çalışmalar sınırlı sayıdadır. Çalışma, anksiyete ve depresyonun duygu düzenleme güçlüğü üzerindeki etkilerine dair özgün bir katkı sunarak literatürdeki bu boşluğu doldurmayı hedeflemiştir.

Yöntem: Bu araştırma, Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileri (Hemşirelik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Beslenme ve Diyetetik) arasında yapılmıştır. Çalışma 205 kişi ile yürütülmüştür ve katılımcıların 177'si (%86,3) kadın, 28'i (%13,7) erkektir. Veri toplama aracı, Sosyodemografik Veri Formu, Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği ve Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği'dir.

Araştırmamızda elde edilen veriler SPSS ile analiz edilmiş, değişkenler arasındaki ilişkiler Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis test ve Spearman sıra korelasyonu kullanılarak belirlenmiştir. Analiz sonuçlarına göre, depresyon ve anksiyete düzeyleri ile duygu düzenleme güçlüğü arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.01$). Ayrıca, katılımcıların depresyon puanları ve psikiyatrik tanı geçmişi olan katılımcıların arasında ($p<0.01$) ve yine depresyon puanları ve psikiyatrik danışmanlık alan katılımcılar arasında ($p<0.01$) anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bir diğer analiz sonucunda duygu düzenleme güçlüğü puanları ve sınıf düzeyleri arasında anlamlık bulgulanmıştır ($p<0.01$). Üst sınıfların duygu düzenleme güçlüğü düzeyleri, alt sınıflara oranla daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, sağlık bilimleri fakültesi öğrencileri arasında depresyon ve anksiyete düzeylerinin duygu düzenleme güçlüğüne etkilediğini ortaya koymuştur. Üniversite öğrencilerinin duygu düzenleme becerilerinin ve psikolojik destek hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: depresyon, anksiyete, duygu düzenleme güçlüğü, üniversite öğrencileri

S41: Türkiye’de Hemşirelik Alanında Yapay Zekâ Kullanılarak Yapılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik İncelemesi

Ecem Mumcuoğlu, Bediye Öztaş

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı; hemşirelik alanında yapılmış olan lisansüstü tezleri incelemektir.

Yöntem: Bu çalışma ülkemizde lisansüstü tezler için kullanılan Türkiye Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanı kullanılarak yapılmıştır. Çalışma 30 Ocak 2025-15.03.2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Tarama yapılırken anahtar kelime olarak; ‘yapay zeka’ ve ‘hemşirelik’ kelimeleri kullanılmıştır. Sonuçta 7 tez değerlendirmeye alınmıştır.

Bulgular: Değerlendirmeye alınan tezlerin 2022-2025 yılları arasında yapıldığı belirlenmiştir. Tezlerin 3’ünün yüksek lisans, 4’ünün doktora tezi olduğu; tanımlayıcı, nitel, nicel, yarı deneysel, randomize kontrollü araştırma desenlerinde olduğu; örneklem grubunun öğrenci, sağlık personeli, hasta ve hemşire olduğu; sonuçlarında ise yapay zeka kullanımının etkin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç: Hemşirelik alanında lisansüstü tezlerde yapay zeka kullanımının sınırlı olduğu saptanmıştır. Yapay zeka kullanımının yararları göz önünde bulundurulduğunda hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerde yapay zeka kullanımının artırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: yapay zeka, hemşirelik, tez

S42: Yeni Doğum Yapan Kadınlara Verilen Göbek Bağı Bakımı

Eğitimin Etkinliği: Yarı Deneysel Bir Çalışma

Hilal Arslan, İlayda Arslan, Aleyna Saltan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada yeni doğum yapan kadınlara verilen göbek bağı bakımı eğitiminin kadınların bakım davranışları ve bilgi düzeyine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Ön-test son-test kontrol gruplu yarı deneysel olan bu araştırma, Türkiye'nin kırsal bir ilinde yeni doğum yapmış 40 kadının (20 deney, 20 kontrol) katılımı ile tamamlandı. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan Eğitim Değerlendirme Formu kullanıldı. Deney grubundaki kadınlara araştırmacılar tarafından göbek bağı bakımı eğitimi verildi. Kontrol grubunda bulunan kadınlara herhangi bir girişim yapılmadı. Eğitimler bire bir eğitim şeklinde, doğumdan sonraki ilk 24 saat içerisinde verildi. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde), bağımlı gruplarda t testi ve bağımsız gruplarda t testi analizi yapıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan deney grubundaki kadınların ön test puan ortalaması 20.50 ± 4.00 , son test puan ortalaması 25.05 ± 3.13 olarak hesaplandı. Kontrol grubundaki kadınların ise ön test puan ortalaması 19.20 ± 3.30 , son test puan ortalaması 20.65 ± 3.40 olarak hesaplandı. Deney grubundaki kadınların göbek bağı bakımı eğitimi sonrası son test puan ortalamasının ön test puan ortalamasına oranla arttığı ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptandı ($p < 0.05$).

Sonuç: Yeni doğum yapmış kadınlara verilen göbek bağı bakımı eğitiminin kadınların bakım davranışları ve bilgi düzeyini artırmada etkili olduğu bulundu.

Anahtar Kelimeler: doğum sonu dönem, eğitim, göbek bağı, hemşirelik, yenidoğan bakımı.

S43: Taninin Ötesinde: Bipolar Bozukluk Tanisiyla Yaşayan Bir Hemşirenin Mesleki Yolculuğu

İbrahim Yaser İbrahim Alsatarı, Merve Murat Mehmed Ali, Elvan Emine Ata
ÖZET

Giriş ve Amaç: Bipolar bozukluk tanısı alan bireyler mani dönemlerinde birey aşırı enerjik, mutlu ve yüksek motivasyonla hareket ederken, depresyon dönemlerinde ise derin üzüntü, umutsuzluk ve aşırı yorgunluk hissetmektedir. Bununla birlikte uyku düzenindeki bozulmalar, düşünce değişiklikleri, dikkat dağınıklığı, özgüvende kaybı, aşırı sinirlilik gibi belirtiler de sıklıkla görülen ciddi ruhsal bozukluklardan biridir.

Bipolar bozukluk tanısı olan bireyler, kişisel yaşamda duygusal dalgalanmalar ve sosyal izolasyon, mesleki yaşamda ise stres, kaygı ve uzun çalışma saatleri gibi zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Hemşirelik gibi stresli bir meslekte, bu bireyler hasta etkileşimi, uzun süreli psikolojik dayanıklılık ve fiziksel güç gereksinimleriyle başa çıkmak zorundadır, bu da iş-yaşam dengesini korumayı güçleştirebilmektedir. Bu olgu sunumunda, bipolar bozukluk tanısı konmuş bir hemşirenin mesleki yaşamındaki deneyimleri, karşılaştığı zorluklar ve başa çıkma stratejileri sunulmuştur.

Olgu: Yirmi yedi yaşındaki kadın hastaya, üniversite öğrencisiyken bipolar bozukluk tanısı konmuştur ve inkar, damgalanma korkusu ve sorgulama süreçlerini yoğun olarak yaşamıştır. Yedi yıl sonra bir sağlık kurumunda hemşire olarak çalışırken bile damgalanma korkusu devam etmekte ve bipolar bozukluk tanısını sınırlı şekilde paylaşmaktadır. Vardiyalı çalışma, hastalığın prognozunu olumsuz etkilemiş ve depresif belirtiler tekrar ortaya çıkmıştır. Bir yıl sonra gündüz çalışma düzeniyle değiştirerek bu süreci aşmıştır. Yoğun çalışma hayatına rağmen sosyal aktivitelere de zaman ayırmaya çalışan hemşire, yıllar içinde yaşamına “hastalığına sarılarak” devam ettiğini belirtmiştir.

Sonuç: Bipolar bozukluk tanısı olan bireylerin, meslek hayatlarında karşılaştıkları zorluklarla başa çıkabilmek için sadece tıbbi tedaviye değil, aynı zamanda güçlü başa çıkma mekanizmaları, destek sistemleri ve bireysel stratejilere de ihtiyaç duymaktadırlar. Hemşirelik gibi yüksek stresli bir alanda, bu zorluklarla başa çıkabilmek, yalnızca profesyonel bir sorumluluk değil, aynı zamanda kişisel bir dayanıklılığın da göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: bipolar bozukluk, hemşirelik, mesleki yaşam, damgalama

S44: Yaşlı Tip 2 Diyabet Hastalarında Bakım Yönetimini Etkileyen Faktörler: Bir Durum Analizi

Zeynep Sude Eroğlu, Merve Kolcu, Selda Çelik

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde Tip 2 diyabet, dünya genelinde yaygınlaşan bir sağlık sorunu olup, neden olduğu komplikasyonlar nedeniyle halk sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle yaşlı nüfus arasında diyabetin yaygınlığı, bu bireylerin yaşam kalitesi, bağımsızlıkları ve genel sağlık durumları üzerinde derin etkiler yaratmaktadır. Yaşlı bireylerde diyabet yönetimi; kronik hastalığın getirdiği tıbbi, psikososyal ve çevresel zorlukların yanı sıra, polifarmasi, bilişsel gerileme ve sosyal destek eksikliği gibi faktörlerin de etkisi altında oldukça karmaşık bir hal almaktadır.

Yöntem: Bu çalışma, yaşlı Tip 2 diyabet hastalarında bakım yönetimini etkileyen faktörleri derinlemesine incelemeyi ve mevcut durum analizini sunmayı amaçlamaktadır. Bu tanımlayıcı araştırma, Haziran-Eylül 2024 döneminde diyabet polikliniğine başvuran 251 yaşlı Tip 2 diyabet hastası ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde, katılımcıların bilgilerini içeren tanıtıcı form ve Diyabet Öz-Bakım Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde, betimleyici istatistikler ile regresyon analizinden faydalanılmıştır. Yaşlı tip 2 diyabetli bireylerin Diyabet Öz-Bakım Ölçeği toplam puanı 102.41 ± 3.88 'dir. Tip 2 diyabetli yaşlı bireylerin medeni durumunun, başka bir kronik hastalık varlığının, ilaçlarını kendi içme ve düzenli diyabet kontrolü gibi değişkenlerin diyabet öz bakımını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır ($R=0.650$, $R^2=0.423$, $F=10.033$, $P=0.000$)

Araştırmamız, Tip 2 diyabetli yaşlı bireylerin diyabet öz bakım düzeylerinin; medeni durum, ek kronik hastalık varlığı, ilaçlarını kendi alma alışkanlığı ve düzenli diyabet kontrolü gibi değişkenlerden önemli ölçüde etkilendiğini göstermiştir. Bu bulgu, hemşirelik uygulamalarında bireyselleştirilmiş bakım planlarının geliştirilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Özellikle, medeni durumun hastaların sosyal destek ağlarını ve motivasyonlarını etkilediği göz önünde bulundurulduğunda, hemşirelerin aile ve sosyal çevre ile iş birliği içinde çalışarak destek sistemlerini güçlendirmeleri önem taşımaktadır. Ek kronik hastalıkların varlığı, hastaların bakım süreçlerini karmaşıktırdığından, hemşirelerin multidisipliner yaklaşımlarla hastanın genel sağlık durumunu bütüncül olarak değerlendirmesi gerekmektedir. Ayrıca, hastaların ilaçlarını kendi kullanmaları ve düzenli diyabet kontrolüne devam etmeleri, tedaviye uyum ve öz bakım becerilerinin geliştirilmesinde kritik rol oynamaktadır. Bu durum, hemşirelerin hasta eğitime ve danışmanlık hizmetlerine daha fazla odaklanarak, bireylerin öz bakım kapasitelerini artırmaya yönelik müdahaleler planlamasının önemini vurgulamaktadır.

Sonuç: Sonuç olarak, elde edilen veriler ışığında, Tip 2 diyabetli yaşlı bireylerin diyabet yönetiminde daha başarılı sonuçlar elde edilebilmesi için, hemşirelik uygulamalarında hasta odaklı, bütüncül ve bireyselleştirilmiş bakım stratejilerinin benimsenmesi gerekmektedir. Böylece, hastaların yaşam kalitesinin artırılması ve diyabetle mücadelede etkin bir rol oynaması mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: tip 2 diyabet, yaşlılık, diyabet öz bakımı

S45: Olağanüstü Durumlara Hazırlıklı Hemşireler Yetiştirmek:Hemşirelik Eğitiminde Olağanüstü Durumlarda Hemşirelik Hizmeti Dersine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Beyza Güngör, Esra Taş, Aydan Yılmaz, Merve Kolcu, Selda Çelik

ÖZET

Giriş ve Yöntem: Olağanüstü durumlar, toplum sağlığını tehdit eden ve acil müdahale gerektiren krizlerdir. Hemşireler, afetler, salgınlar ve diğer acil durumlarda kritik roller üstlenerek bireylerin sağlığını koruma ve sürdürme görevini yerine getirirler. Bu nedenle, hemşirelik öğrencilerinin olağanüstü durumlara yönelik bilgi ve beceri kazanması büyük önem taşımaktadır.

Olağanüstü Durumlarda Hemşirelik Hizmeti dersi, öğrencilerin afet yönetimi, kriz anında sağlık hizmetleri sunumu ve psikososyal destek gibi konularda donanımlı hale gelmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Bu ders, yalnızca teorik bilgi kazandırmakla kalmayıp, aynı zamanda öğrencilere sahada karşılaşılabilecekleri zorluklara yönelik pratik bir bakış açısı da sunmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ) Hamidiye Hemşirelik Fakültesinde 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılında yürütülen bu seçmeli derse 24 öğrenci katılmış olup rastgele seçilen 17 öğrenciden derse ilişkin değerlendirme alınmıştır.

Bulgular: Dönem sonunda yapılan öğrenci değerlendirmesinde; öğrencilerin yaş ortalamasının $21,06 \pm 0,90$ olduğu, %88,2'sinin kadın ve %94,1'inin Anadolu lisesinden mezun olduğu belirlendi. Öğrencilerin beş puan üzerinden değerlendirdiği ders çıktıları incelendiğinde “Afetlere karşı alınabilecek önlemleri tanımlar.”, “Afet hemşireliğinin, afet yönetimi ve afetlerdeki rolünü tanımlar” ve “Halk sağlığı ve sağlığa uygunluk konusunda afet ortamlarında yapılması gerekenleri ifade eder.” çıktılarına $4,59 \pm 0,50$ puan verdiği ve “Afet yönetimi ve afet hemşireliğine konularını açıklar.” İle “Afet yönetimi ve afet hemşireliğine ilişkin kavramlarını tartışır.” çıktılarına da $4,53 \pm 0,51$ puan verdiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin genel ders değerlendirme puanı ise 10 puan üzerinden $9,47 \pm 0,87$ puan olduğu saptanmıştır. Öğrenciler dersin verimli geçtiğini ve kendileri için faydalı olduğunu belirtmiştir. Dersin içeriğinin açık ve anlaşılır bir şekilde aktarıldığını vurgulayan öğrenciler, özellikle konulara göre alanında uzman hocaların ve konukların derslere katılmasının konuları daha iyi kavramalarına yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Bir afet ülkesi olarak bu dersin önemine dikkat çeken öğrenciler, ders sayesinde farkındalıklarının arttığını ve seçmeli ders olarak bu dersi tercih ettikleri için memnun olduklarına yönelik görüş bildirmişlerdir.

Sonuç: Bu ders, hemşirelik öğrencilerinin olağanüstü durumlara hazırlıklı olmalarını sağlayarak mesleki yetkinliklerini artırmaktadır. Öğrencilerden alınan geri bildirimler, dersin onların mesleki farkındalıklarını geliştirdiğini ve acil durum yönetimi konusunda özgüven kazandırdığını göstermektedir. Olağanüstü durumlara etkili bir şekilde müdahale edebilen hemşirelerin yetiştirilmesi, toplum sağlığını koruma açısından kritik bir gerekliliktir. Bu nedenle, hemşirelik eğitiminin ayrılmaz bir parçası olan bu dersin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: olağanüstü durumlar, afet farkındalığı, hemşirelik eğitimi

S46: Topluma Duyarlı Hemşireler Yetiştirmek:Hemşirelik Eğitiminde Toplumsal Duyarlılık Çalışması Dersi Öğrenci Görüşleri

Beyza Aras, Feyza Nur Tekbıyık, Sara Acar, Buse Öner, Buse Bozkaya, Ramazan Koçak,
Ömer Lütfi Erol, Aydan Yılmaz, Merve Kolcu, Selda Çelik

ÖZET

Giriş ve Amaç: Toplumsal duyarlılık çalışmalarının temelini oluşturan sosyal sorumluluk kavramı, bireylerin eylemlerini toplum üzerindeki etkilerini dikkate alarak şekillendirmesi olarak tanımlanır. Günümüzde sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi giderek daha fazla önem kazanmakta olup hem bireylerin hem de kurumların bu konuda sorumluluk üstlenmesini gerektirmektedir.

Yöntem: Toplumsal Duyarlılık Çalışması dersi, öğrencilerin sosyal sorumluluk ile ilgili projeler geliştirebilmesi, yürütebilmesi ve proje uygulama aşamasında ise liderlik, ekip yönetimi ile iletişim becerilerinin geliştirilmesi amacıyla yürütülmektedir. Bu amaç doğrultusunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ) Hamidiye Hemşirelik Fakültesinde 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılından itibaren 55 proje tamamlanmış olup 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılında yedi proje daha eklenmiştir. 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılında Toplumsal Duyarlılık Çalışması dersi kapsamında Hamidiye Hemşirelik Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinden oluşan 36 öğrenci tarafından “Adım Adım Temizlik”, “Her Çocuk Bir Tohum”, “Kanlıyız Canlıyız”, “Mavi Kapak Toplama”, “Özgür Kanatlar İçin Küçük Bir Yuva”, “Yaren Projesi” ve “Yaşlılara Umut Ol” projeleri gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Projelerin tamamlanması ile dönem sonunda yapılan öğrenci değerlendirmesinde; öğrencilerin yaş ortalamasının $20,14 \pm 1,03$ olduğu, %82,8’inin kadın ve tamamının Anadolu lisesinden mezun olduğu belirlendi. Öğrencilerin beş puan üzerinden değerlendirdiği ders çıktıları incelendiğinde “Sosyal sorumluluk ile ilgili temel kavramları tanımlar.”, “Proje geliştirme, yazma ve proje uygulama becerilerini geliştirir.” çıktılarına $4,59 \pm 0,50$ puan verdiği ve “Proje uygulama aşamasında liderlik, ekip yönetimi, iletişim becerilerini geliştirir” çıktısına da $4,55 \pm 0,51$ puan verdiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin genel ders değerlendirme puanı ise 10 puan üzerinden $8,62 \pm 1,88$ puan olduğu saptanmıştır. Öğrenciler dersin çok güzel olduğuna ve sosyal sorumluluk bilincini arttırdığına yönelik görüş bildirmişlerdir.

Sonuç: Toplumsal duyarlılık çalışması dersi kapsamında yürütülen sosyal sorumluluk projeleri, öğrencilere, iş birliği yapılan kurumlara ve yararlanıcılara olumlu katkılar sağlamış, üniversite bünyesinde bu tür projelerin devamlılığının gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda, fakültede gelecek eğitim-öğretim dönemlerinde sosyal sorumluluk projelerinin artırılması planlanmaktadır. Bu çalışma, hemşirelik eğitiminde sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesinin önemine dikkat çekmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: sosyal sorumluluk, toplumsal duyarlılık çalışması, hemşirelik

S47: Hemşirelik Öğrencilerine İklim Değişikliği Çağında Hemşirelik Uygulamaları Konusunda Verilen Akran Eğitiminin Farkındalıkları Üzerine Etkisi: Yarı DeneySEL Araştırma

Zeynep Karadepe, Dilara Yaman, Kübra Yılmaz

ÖZET

Giriş: Endüstriyel devrimle başlayan atmosferdeki ısınmanın temel sonucu küresel iklim değişikliğidir. İklim değişikliğinin insan sağlığı üzerinde de olumsuz etkileri mevcut olup, iklim değişikliğine bağlı toplumda meydana gelen sorunları önlemeye yönelik hemşirelerin önemli görevleri bulunmaktadır. Uluslararası Hemşireler Birliği'nin (International Council of Nurses-ICN) 2018 yılında yayınlamış oldukları “Hemşireler, iklim değişikliği ve sağlık” başlıklı bildirisinde hemşirelerin sağlığı koruma ve sürdürme ile sosyal adaleti geliştirme rollerine bağlı olarak iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya yönelik ve toplumun uyumuna yardımcı olmak adına çalışmalar yapılması üzerine vurgu yapmıştır.

Amaç: Akran eğitimi yöntemi ile verilen “iklim değişikliği ve hemşirelik uygulamaları” eğitiminin, öğrencilerin iklim değişikliğine yönelik farkındalıklarına etkisini belirlemektir.

Yöntem: Akran eğitimi verecek öğrenciler “Near Peer” yöntemi ile seçildi. Örneklem sayısı G Power ile belirlenerek, 20-25 kişilik gruplar halinde akran eğitimi yöntemi ile “Küresel İklim Değişikliği Çağında Hemşirelik Uygulamaları” eğitimi verildi. Öğrenciler eğitim öncesi, sonrası ve 15 gün sonra “Küresel İklim Değişikliği Farkındalık Ölçeği” doldurdu. Eğitimi etkinliğini değerlendirmek için “Eğitim Değerlendirme Anketi” doldurdu.

Bulgular: Araştırmanın örneklemini 240 öğrenci oluşturdu. Öğrencilerin %71,7'si iklim değişikliği hakkında “çok az” bilgisi olduğunu bildirdi. Öğrencilerin eğitim sonrasında farkındalık skorlarında anlamlı derece yükselme saptandı ($p<0,05$). Ölçeğin 4 alt boyutunda da eğitim öncesi farkındalık skorları ve eğitim sonrası farkındalık skorları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0,05$). 15 gün sonra tekrar uygulanan ölçekten aldığı skor puanlarının da, eğitim öncesi skor puanlarından anlamlı derecede yüksek olduğu saptandı ($p<0,05$).

Sonuç: Akran eğitimi ile verilen “iklim değişikliği ve hemşirelik uygulamaları”na yönelik eğitim, hemşirelik öğrencilerinin iklim değişikliğine yönelik farkındalıklarını arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: iklim değişikliği, hemşirelik, tutum

S48: İklim Değişikliği ve Küresel Isınmanın Kadın Üreme Sağlığı Üzerine Etkisi: Literatür Taraması

Mürüvvet Nur Korkut, Aylin Olgun

ÖZET

Giriş ve Amaç: İklim değişikliği ve küresel ısınma (İDKI), sera gazlarının artışıyla oluşan hava ve sıcaklık değişimleridir ve kadın sağlığı için Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne yönelik büyük bir tehdit olarak görülmektedir. Bu derlemedeki amaç İDKI'nın kadın üreme sağlığı üzerine etkisini incelemektir. PubMed, Cochrane, Google Akademik ve Web of Science veri tabanlarında “iklim değişikliği”, “küresel ısınma”, “üreme sağlığı”, “kadın sağlığı” kelimeleri kullanılarak Türkçe ve İngilizce tarama yapılmış literatür bilgileri derlenmiştir. Kadın, yaşamı boyunca biyolojik ve çevresel etkenlere maruz kalmakta, İDKI ise bu süreci olumsuz etkileyerek kırılganlığı artırmaktadır. Son yıllarda menarş yaşının düştüğü, İDKI'nın gıda güvenliği, toksin maruziyeti ve besin içeriği değişiklikleriyle bu süreci etkileyebileceği belirtilmektedir. Menarş zamanlamasındaki değişiklikler doğurganlık, kardiyovasküler hastalıklar ve kemik sağlığını uzun vadede etkilemektedir. İDKI'nın menstrüel döngü ve doğurganlık üzerinde değişikliklere yol açtığı, hava kirliliğinin hormonal dengesizlikler, oksidatif stres ve epigenetik değişimler aracılığıyla gebe kalma oranlarını düşürüp gebelik kayıplarını artırdığı gösterilmiştir. Gebeler, ısı stresine karşı daha savunmasız olup, hava kirliliğine maruziyet abortus, gestasyonel diyabet ve erken doğum riskini artırmaktadır. Afet bölgelerinde yaşayan kadınlar temel sağlık hizmetlerine erişimde zorluk yaşamakta, iklim değişikliği vektör kaynaklı hastalıkların yayılmasını artırarak gebeler ve yenidoğanlar için risk oluşturmaktadır. Endokrin bozucu kimyasallar, over fonksiyonlarını bozarak erken menopoza yol açmakta ve semptomlarını şiddetlendirmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak, iklim değişikliği ve çevresel faktörler kadın sağlığını giderek daha fazla etkilemektedir. Bu nedenle, üreme sağlığını korumaya yönelik halk sağlığı politikalarının geliştirilmesi ve çevresel maruziyetin azaltılması önemlidir. Hemşireler, eğitim ve danışmanlık yoluyla kadınları bilinçlendirerek sağlıklı yaşam biçimlerini teşvik etmeli ve sağlık politikalarıyla iş birliği içinde aktif rol almalıdır.

Anahtar Kelimeler: iklim değişikliği, küresel ısınma, üreme sağlığı, kadın sağlığı, hemşirelik

S49: Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerine Dijital Ortamda Verilen Akran Eğitiminin HIV/AIDS ile Yaşayan İnsanlara Bakım Verme Tutumlarına Etkisi

Şeyma Kilci Erciyas, Şirin Çetin, Meryem Çetin, Fatih Demir

ÖZET

Amaç: Dijital ortamda verilen akran eğitiminin HIV/AIDS ile yaşayan insanlara bakım verme tutumu üzerindeki etkisini incelemek amacıyla tek grup ön-test son-test modelinde bir müdahale çalışmasıdır.

Yöntem: Araştırma, Hemşirelik ve Ebelik Bölümünde kayıtlı 225 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada, cinsel sağlık dersi alan iki mentor ile araştırmacılar dijital ortamda bir eğitim programı hazırlamıştır. İkinci aşamada mentorlar, Google forms da hazırlanan ön-testi uyguladıktan sonra dijital ortamda hazırladıkları eğitim içeriklerini akranları ile WhatsApp platformunda paylaşmış, ardından müdahale sonrası son-test uygulanmıştır. Veriler, sosyo-demografik form, AIDS bilgi ölçeği, AIDS tutum ölçeği ile betimsel istatistikler, Ki-kare testi, bağımlı örneklem t-testi, Wilcoxon testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 20.52'dir. Öğrencilerin %77'si HIV/AIDS ile ilgili bilgi aldığını, %4.4'ü HIV/AIDS'li hastalara daha önce bakım verdiğini belirtmiştir. Ayrıca öğrenciler HIV/AIDS'li bireye bakım verirken en fazla hastalığın bulaşma riskinden (%64) endişe duyduğunu belirtmiştir. Dijital ortamda verilen akran eğitiminin, AIDS toplam bilgi ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir artış sağladığı, AIDS toplam tutum ölçeğinde ise anlamlı bir azalmaya neden olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Dijital ortamda verilen akran eğitimi, HIV/AIDS'e yönelik bilgi ve tutumlarını artırmada etkili bir yöntem olarak belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: HIV/AIDS, ebe, hemşire, akran eğitimi

S50: Ebeveynlerin Çocukluk Dönemi Aşılama Kararının Belirleyicileri: Aşıya Yönelik Tutum, Aşı Okuryazarlığı ve Dijital Ortamda Sağlık Bilgisi Edinme

Enis Ismail Topsakal, Diler Didem Oma, Feyza Bardak

ÖZET

Amaç: Bu çalışma ebeveynlerin çocukluk dönemi aşı kararları ile aşıya yönelik tutum, aşı okuryazarlığı ve dijital ortamda sağlık bilgisi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak yürütülmüştür.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı ilişkisel olarak yürütülmüştür. Çalışma Kasım 2024 ve Mart 2025 tarihleri arasında 250 katılımcı ile tamamlanmıştır. Çalışmanın istatistiksel analizinde sayı, yüzde ve frekans dağılımları özetlenmiş, One Way ANOVA analizi yapılmıştır.

Bulgular: Ebeveynlerin %69.3'ü aşı yaptırmayı düşünürken %30.8'i tereddüt yaşadığını belirtmiştir. One-way ANOVA sonuçlarına göre ebeveynlerin gelecekte aşı tercihlerine (aşı yaptırmak isteyen, tereddüt yaşayan, aşı yaptırmayacak) göre tüm parametreler farklı ortalama değerlere sahipti. Aşı yaptırmak isteyen ebeveynlerin algılanan duyarlılık (16.912.39), Algılanan ciddiyet (16.572.69), Algılanan yarar 20.593.09), Sağlık sorumluluğu (21.432.85) ve dijital bilgi teyit (16.013.3) boyutları aşı yaptırmak için tereddüt yaşayacağını belirten ve aşı yaptırmak istemeyenlere göre anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$). Aşı yaptırmak isteyen ebeveynlerin işlevsel aşı okuryazarlık düzeyi (1.95.69) diğer gruplara göre yüksektir. Buna ek olarak aşı yaptırmak istemeyen ebeveynlerin iletişimsel (3.17.76) ve eleştirel (3.37.69) aşı okur yazarlığı anlamlı derecede diğer gruplara göre yüksektir. Aşı yaptırmak istemeyen ebeveynlerde ise algılanan engel (28.905.87) ve WEB2 boyutu (9.862.43) anlamlı olarak yüksek bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç: Çalışmamızda ebeveynlerin %30,8'inin gelecekteki aşı tutumlarında tereddüt yaşadığı bulunmuştur. Dijital platformlardan edinilen yanlış bilgiler, aşı içeriğine yönelik endişeler ve toplumsal bağışıklık kavramının yetersiz anlaşılması, aşı tereddüdünü ve reddini etkileyen faktörler olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelmeler: aşı, aşı tutumu, aşı okuryazarlığı, aşı tereddütü, dijital ortamda bilgi arama

S51: Üniversite Öğrencilerinin Ulaşım Koşulları ve Ulaşım Memnuniyetleri ile Salutojenik Sağlık Göstergeleri Arasındaki İlişki

Dercan Gençbaş, Burak Ramazan Kartal , Meral Düz, Rana Gökşin,
Hatice Vural

ÖZET

Giriş ve Amaç: Fakültelerine ya da staj yerlerine ulaşmak için uzun süren ve konforu düşük transfer seçimi üniversite öğrencilerinin sağlığını etkileyebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin ulaşım koşullarına ulaşım memnuniyetleri ile salutojenik sağlık göstergeleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesidir.

Yöntem: Kesitsel tipteki araştırmanın örneklemini SBÜ Gülhane Külliyesi'nde öğrenim gören 448 öğrenci oluşturdu. Araştırmada verilerin toplanması için Tanıtıcı Bilgi Formu, Ulaşım Memnuniyet Ölçeği ve Salutojenik Sağlık Göstergeleri Ölçeği kullanıldı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, pearson korelasyon ve lojistik regresyon testleri kullanılmıştır. Araştırmaya başlanmadan önce kurum izni, etik kurul onayı ve ölçek kullanım izinleri alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yarısından fazlası Fakültelerine en az 45 dk'da gittiklerini, staja/uygulamaya çıkan öğrencilerin ise %18.5'ustaj yerine 45-90dk'da gittiklerini belirttiler. Öğrencilerin ulaşım memnuniyet puanları 20.97 ± 6.10 , Salutojenik Sağlık Göstergesi puanları 33.35 ± 12.07 olarak hesaplandı. Ulaşım Memnuniyeti ve Salutojenik Sağlık Göstergeleri puanları arasındaki ilişki incelendiğinde, tüm alt ölçekler ve toplam puan ölçekler arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < .001$). Öğrencilerin sağlık göstergelerini etkileyen değişkenler regresyon analizi incelendiğinde ise, ulaşım süresi, ulaşım sırasında rahatlatıcı aktivite yapma durumu ve ulaşım memnuniyet düzeylerinin sağlık göstergelerini etkilediği belirlenmiştir ($R^2: 0,117$).

Sonuç: Sonuç olarak öğrencilerin ulaşım memnuniyetleri arttıkça sağlık göstergelerinin de arttığı ve sağlık gösterge düzeylerini, ulaşım memnuniyet düzeylerinin yanı sıra fakülteye/staj yerine ulaşım süresi ve ulaşım sırasında rahatlatıcı aktivite yapma durumu etkilemektedir.

Anahtar Kelmeler: üniversite öğrencileri, sağlık göstergeleri, ulaşım

S52: Yara Bakımında İleri Teknolojiler ve Yenilikçi Yaklaşımlar

Sevda Rezaei, Fatma Elif Akkaya, Hatice Ayhan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Son yıllarda, yara iyileşmesini hızlandırmak ve hasta sonuçlarını iyileştirmek amacıyla birçok yenilikçi teknoloji ve yaklaşım geliştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, yara bakımında kullanılan güncel teknolojilerin etkinliğini ve gelecek perspektiflerini incelemektir.

Yöntem: Bu çalışmada, kronik yara bakımı alanındaki güncel literatürde dayanmaktadır. Çalışma kapsamında, 2019-2024 yılları arasında yayınlanan ve yara bakımındaki teknolojik gelişmeleri inceleyen araştırma makaleleri, derlemeler ve kitap bölümleri incelenmiştir. Veri toplama sürecinde, PubMed, Scopus ve Web of Science gibi akademik veri tabanları kullanılmıştır. Çalışmalar, detaylı bir şekilde incelenmiş ve yara bakımındaki teknolojik gelişmeler altı ana tema altında toplanmıştır: Akıllı Yara Örtüleri ve Sensör Teknolojileri, Biyomalzemeler ve Doku Mühendisliği, Elektroaktif Kompozitler, Fotodinamik Tedavi, Eksozomlar, Dijital Teknolojilerdir. Yara bakımında kullanılan güncel teknolojilerin klinik etkinliği, hasta sonuçları üzerindeki etkileri ve gelecekteki araştırma yönelimleri açısından değerlendirilmiştir. Akıllı yara örtüleri yara durumunu gerçek zamanlı izleyerek ve kontrollü ilaç salınımı sağlayarak iyileşmeyi hızlandırmaktadır. Biyomalzemeler doku rejenerasyonunu desteklemekte, özellikle PLGA/grafen oksit kompozitleri elektriksel stimülasyonla etkinliği artırmaktadır. Dijital teknolojiler tele-tıp ve elektronik kayıtlarla yara yönetimini kolaylaştırmaktadır. Yeni stratejileri arasında kök hücre/gen terapisi, fotodinamik tedavi ve midye esinli elektroaktif membranlar öne çıkmaktadır. Eksozomların hem yara iyileşmesinde hem de anti-aging tedavisinde terapötik potansiyeli dikkat çekmektedir.

Sonuç: Yara iyileşmesinin hızlandırılması için ortaya çıkan bu stratejiler ve yaklaşımlar, iyileşmesi zor karmaşık yaraların bakımı için çeşitli yollar ve umutlar açmıştır. Yenilikçi yaklaşımların araştırılması ve keşfi, kaliteli bakım sunma ve hastaların yaşam kalitesini iyileştirmede büyük bir potansiyele sahiptir.

Anahtar kelimeler: yara bakım teknolojileri, yara iyileşmesi, akıllı yara örtüleri, biyomateriyaller

S53: Hemşirelik Öğrencilerinin Ekip Çalışması Tutumlarının Kişilerarası İletişim Yetkinliklerine ve Bazı Sosyo-Demografik Özelliklerine Etkisinin Belirlenmesi

Dercan Gençbaş, Sıla Altay, Rukiye Özkan, İrem Nur Durmuş, Ömer Bayhan
ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin ekip çalışması tutumlarının kişilerarası iletişim yetkinliklerine ve bazı sosyo-demografik özelliklerine etkisinin belirlenmesi amacıyla yürütüldü.

Yöntem: Bu çalışma kesitsel tiptedir. Çalışmanın evreni, 2024-2025 yılında bir hemşirelik fakültesinde öğrenim gören öğrenciler olup, %95 güven aralığı, ± 5 hata payı ile yapılan örneklem hesabı sonucu 238 hemşirelik öğrencisi ile yürütüldü. Araştırmanın verileri, literatür eşliğinde oluşturulmuş katılımcıların sosyo-demografik verilerini içeren Tanıtıcı Bilgi Formu, Ekip Çalışması Tutum Ölçeği (EÇTÖ) ve Kişilerarası İletişim Yetkinliği Envanteri (KİYE) ile toplandı. Araştırmanın verilerinin analizi tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t testi ve pearson korelasyon testi kullanıldı. Araştırma uygulanmadan önce katılımcılardan yazılı gönüllü olur, ölçeklerin geçerlik güvenirliğini yapan yazarlardan izin, hemşirelik fakültesinden kurum izni ve Etik Kurul'dan onay alındı.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin %88.7'si kadın, %64.3'ünün sağlık durumu iyi, %68.5'i hemşirelik bölümünü isteyerek geldiğini belirtti. Öğrencilerin %57.6'sı iletişim dersi aldığını, %66.4'ü liderlik özelliğine sahip olduğunu ilettiler. Hemşirelik öğrencilerinin %68.9'u ekip çalışmasını tercih ettiğini ve neredeyse tamamı (%98.7) sağlık hizmetlerinin ekip çalışması gerektirdiğini ifade etti. Katılımcıların EÇTÖ puanı 114.01 ± 12.22 , KİYE puanının ise 57.42 ± 6.76 olarak belirlendi. Katılımcıların EÇTÖ puanları ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki ($p > 0.05$) saptanırken, iletişim dersi almak, liderlik özelliğine sahip olmak ve ekip çalışmasını tercih etme durumu arasında istatistiksel bir fark saptanmamıştır ($p < 0.05$). Ayrıca, EÇTÖ puanları ile KİYE puanları arasında ilişki saptanmıştır ($p < .001$).

Sonuç: Sonuç olarak hemşirelik öğrencilerinin ekip çalışması tutumları ve kişilerarası iletişim yetkinlikleri düzeyleri ortalamanın üzerinde belirlendi. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre ekip çalışması tutumları daha yüksekti. Öğrencilerin ekip çalışması düzeyleri arttıkça kişilerarası iletişim yetkinlikleri de artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, ekip çalışması, kişilerarası iletişim, tutum, yetkinlik

S54: Hemşirelik Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik (İnovasyon) Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler: Somali Örneği

Dilek Konukbay, Hasan Hüseyin Eker, Samira Hassan Mohamed, Naima Mohamed Nur, Nasra İsmail Sheikh

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bireysel yenilikçilik (inovasyon), bireyin yenilikleri algılama, onlara tepki verme ve toplumsal fayda sağlayacak yenilikleri ortaya koyma eğilimi olarak tanımlanmaktadır. Sağlık sektöründeki teknolojik gelişmeler doğrultusunda, hemşirelerin hasta bakım süreçlerinde yenilikçi yaklaşımlar benimsemeleri giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, yenilikçi özelliklere sahip hemşirelere olan ihtiyaç artmaktadır. Somali'de sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesine yönelik çabalar sürerken, hemşirelik öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve bu düzeyleri etkileyen faktörlerin belirlenmesi bu gelişim sürecine önemli katkı sağlayacak bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Somali'deki hemşirelik öğrencilerinin yenilikçilik düzeyleri, farkındalıkları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Yöntem: Bu tanımlayıcı kesitsel çalışma, Mart-Nisan 2025 tarihleri arasında Somali'nin Mogadişu kentinde yer alan bir sağlık bilimleri fakültesinin hemşirelik bölümünde öğrenim gören 200 hemşirelik öğrencisiyle yürütülmüştür. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen Sosyodemografik Özellikler Formu ve Bireysel Yenilikçilik Ölçeği ile toplanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması $21,02 \pm 2,23$ olup, %89,0'ı kadın öğrencidir. Öğrencilerin %43,5'i inovasyon kavramını bildiğini belirtmiştir. Bireysel Yenilikçilik Ölçeği toplam puan ortalaması $57,99 \pm 11,41$ 'dir. Öğrencilerin %46,0'sının ölçek puanlarına göre gelenekçi grubunda yer aldığı saptanmıştır. Öğrencilerin Bireysel Yenilikçilik Ölçeği puan ortalamaları; gelir durumu, kendini ne derece yenilikçi olarak gördüğü, inovasyon ile ilgili eğitim alma ve eğitim almak isteme değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p < 0,05$).

Sonuç: Çalışma sonucunda, öğrencilerin orta düzeyde yenilikçi ve yeniliklere karşı ise yarısına yakınının gelenekçi özellikte olduğu görülmüştür. Kendini daha çok yenilikçi biri olarak görme, inovasyonla ilgili eğitim alma ve eğitim almak isteme öğrencilerin yenilikçilik düzeylerini olumlu yönde etkilemektedir. Bu doğrultuda, hemşirelik eğitiminde yenilikçiliği destekleyici etkin öğrenme ortamlarının oluşturulması ve öğrencilerin inovasyona yönelik farkındalıklarının artırılması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Somali, hemşirelik öğrencisi, bireysel yenilikçilik, inovasyon

S55: Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Uygulamalarda Olumsuz Davranışlara Maruz Kalma Durumları: Sistematik İnceleme

İrem Kara, Dilek Konukbay

ÖZET

Giriş ve Amaç: Klinik uygulamalar, hemşirelik eğitiminin temel bir parçası olup öğrencilerin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmelerini sağlar. Ancak bu süreçte öğrenciler zaman zaman dikkate alınmama, dışlanma, küçümsenme ve sözlü şiddet gibi bazı olumsuz tutumlarla karşılaşabilmektedirler. Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalarda olumsuz davranışlara maruz kalma durumlarına ilişkin yapılan çalışmaların sistematik olarak incelenmesidir.

Yöntem: Konuya ilişkin Tübitak Ulakbim, Tr Atıf Dizini ile Google Akademik veri tabanları “Hemşirelik öğrencileri ve klinik staj”, “Hemşirelik öğrencileri, klinik staj ve olumsuz davranışlar”, “Hemşirelik öğrencileri ve mobbing” anahtar kelimeleri ile taranmış, 2009 Ocak–2024 Mart tarihleri arasında yayınlanmış 5262 çalışma incelenmiştir. Bu sistematik inceleme çalışmasında, PRISMA bildirimi kontrol listesinden yararlanılmıştır. Araştırmaya dahil edilme kriterleri olarak; Hemşirelik öğrencileriyle yapılmış olması, araştırma makalesi olması, Türkçe yazılmış olması ve tam metnine ulaşılabilmesidir. Dahil edilme kriterlerine uygun toplam 20 yayın çalışma kapsamına alınmış ve sonuçlar açısından değerlendirilmiştir.

Makalelerin 19’u tanımlayıcı, 1 çalışma ise niteliksel araştırma tasarımıdadır.

Bulgular: Çalışmalar incelendiğinde, hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalarda çeşitli olumsuz davranışlara maruz kaldığı belirtilmiştir. Öğrenciler en sık meslek mensuplarından mobbing, sözlerinin kesilmesi ve mesleki performansla ilgili olumsuz geri bildirim aldıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin yapılan işin değersizleştirilmesi ve sürekli eleştiriye maruz kalma gibi davranışlar yaşadıkları saptanmıştır ve bu tür olumsuz davranışların öğrencilerin mesleki motivasyonlarını olumsuz yönde etkilediği belirtilmiştir.

Sonuç: Bu çalışma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğunun klinik uygulamada çeşitli olumsuz davranışlara maruz kaldığı görülmüştür. Özellikle meslek mensuplarından gelen olumsuz tutum ve davranışların öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimleri üzerinde olumsuz etkiler yarattığı belirtilmiştir. Konu ile ilgili daha fazla çalışma yapılmasının farkındalığın artması açısından önemli olacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, klinik uygulama, olumsuz davranışlar, mobbing

S56: Öğrenci Hemşirelerin Bebek Beslenmesine Yönelik Tutumlarının ve Emzirme Mitlerine Sahip Olma Düzeylerinin İncelenmesi

Ebru Bekmezci, Saniye Serenay Ceylan

ÖZET

Amaç: Araştırma, öğrenci hemşirelerin bebek beslenmesine yönelik tutumlarının ve emzirme mitlerine sahip olma düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı türde yapılan bu araştırmaya bir üniversitenin hemşirelik fakültesinde öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf toplam 214 kız öğrenci dahil edildi. Araştırma verilerinin toplanmasında “Tanıtıcı Bilgi Formu”, “Iowa Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği” ve “Emzirme Mitleri Ölçeği” kullanıldı. Araştırmanın etik kurul onayı ve kurum izni alındı.

Bulgular: Araştırmamızda Iowa Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği ve Emzirme Mitleri Ölçeği puan ortalamaları birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri arasında istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklıydı. Iowa Bebek Beslenmesi Tutum Ölçeği ve Emzirme Mitleri Ölçeği arasında negatif yönlü zayıf düzey korelasyon bulundu ($p<0.05$)

Sonuç: Araştırmamızda dördüncü sınıf öğrencilerin daha olumlu emzirme tutumuna, daha az emzirme mitlerine sahip olduğu görüldü. Öğrenci hemşirelerin olumlu emzirme tutumu kazanmaları ve emzirme ile ilgili doğru bilgiye ulaşmalarında lisans öğrenimleri boyunca aldıkları derslerin önemi büyüktür. Bu kapsamda, emzirme ile ilgili derslerin öğrenci hemşirelere lisans eğitimleri süresince daha erken dönemlerde verilmesinin yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: emzirme, öğrenci hemşire, anne sütü.

S57: Üniversitesi Öğrencilerinin Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin Sigarayı Bırakma Niyetine Etkisi: Cinsiyeti Düzenleyici Rolü

Funda Erol, Elif Ekşi Ergünel, Maya Nazlıcan Dadaş, Öznur Kurt, Sude Naz Yavuz

ÖZET

Giriş ve Amaç: Sigara içme uzun yıllardır bir erkek davranışı olarak algılanmasına rağmen son zamanlarda kadınlar arasında giderek arttığı bilinmektedir. Araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin sağlık okuryazarlık düzeylerinin sigarayı bırakma niyeti üzerindeki etkisini incelemek ve cinsiyetin düzenleyici rolünü ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımda Kocaeli Üniversitesi'nde Mart-Aralık 2024 tarihlerinde arasında yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini üniversite bünyesinde bulunan fakülteler oluşturmuştur. Araştırmada çok aşamalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İlk aşamada, Hukuk, Eğitim, Fen Edebiyat, Mühendislik ve İletişim Fakültesi küme olarak belirlenmiş ve bu fakültelerde öğrenim gören 10116 öğrenci arasından örnekleme gidilmiştir. Örneklem hacmi evrenibilinen örneklem formülü kullanılarak 407 öğrenci olarak belirlenmiştir. İkinci aşamada tabakalı örnekleme yöntemiyle sınıf ve cinsiyet alt grup olarak belirlenmiştir. Veriler Öğrenci Tanıtıcı Özellikleri Formu, Sigarayı Bırakma Niyeti Ölçeği ve Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 ile toplanmıştır. Bağımsız değişkenin (sağlık okuryazarlık düzeyi) bağımlı değişken (sigara bırakma niyeti) üzerinde etkisi istatistiksel olarak anlamlı olmadığı için cinsiyetin düzenleyici rolü araştırılamamıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %50.6'sının kadın, %30.5'inin birinci sınıf, %56'sının kendini orta başarılı hissettiği, %34.9'unun babasının üniversite, %30.5'inin annesinin lise mezunu olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %33.4'ünün 1-3 yıl arası sigara kullandığı, %22.4'ünün günde 1-5 adet sigara içtiği, %97.1'inin sigaranın zararlarını bildiği, %51.6'sının daha önce sigarayı bırakmayı denediği, %51.6'sının sigarayı bırakmayı düşünmediği ve %64.6'sının arkadaş ortamında sigaraya başladığı belirlenmiştir. Öğrencilerin sigarayı bırakma niyeti ile sağlık okuryazarlığı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$).

Sonuç: Çalışmada öğrencilerin sigarayı bırakma niyetinin akademik başarı, sigaranın sağlığa zararlarını bilme, sigaraya başlama şekli, sigarayı bırakmayı düşünme, bırakmayı daha önce deneme, kullanma süresi ve günde içilen sigara sayısından, sağlık okuryazarlığı düzeylerinin ise akademik başarı, kaldıkları yer, anne ve baba eğitim durumu ve sigaranın sağlığa zararlarını bilmelerinden etkilendiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: sağlık okuryazarlığı, üniversite öğrencisi, sigara bırakma

S58: Hemşirelik Öğrencilerinin Yapay Zeka Tutumları,Teknoloji ve İnternet Bağımlılığı: Tanımlayıcı ve İlişkisel Bir Çalışma

Cemile Gül Bütün, Döndü Dede, Sudenur Güllüç, İnci Mercan Annak

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde yapay zekâ teknolojilerinin sağlık alanında artan kullanımı, hemşirelik öğrencilerinin bu teknolojilere yönelik tutumlarını ve dijital davranışlarını önemli hale getirmiştir. Teknoloji ve internet bağımlılığı, sağlık alanında eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumları üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. Hemşirelik öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumlarını belirlemeyi ve teknoloji ile internet bağımlılığı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde öğrenim gören 608 öğrenci hemşirelik öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada verileri “ Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği”,” İnternet Bağımlılığı Ölçeği” ve “ Yapay Zekaya Yönelik Genel Tutum Ölçeği” kullanılarak, yüz yüze anket olarak toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 28 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.72 ± 2.11 , %84.0’ı kadın, %28.9’u 1. Sınıfta eğitim gören ve %37.5’inin genel akademik not ortalaması orta düzeyde (2.50-3.00) bulunmuştur. Öğrencilerin günlük internet kullanma süresi 281.92 ± 122.70 dakika ve günlük teknoloji kullanma süresi 316.51 ± 143.69 dakika olarak bulunmuştur. Öğrencilerin %84.4’ü yapay zekayı kullandıkları ve bu öğrencilerin %56.5’inin ödev amacıyla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca hemşirelik öğrencilerinin internet bağımlılığı puan ortalaması 43.98 ± 13.07 , teknoloji bağımlılığı puan ortalaması 51.66 ± 17.23 , yapay zekaya yönelik genel tutum toplam puan ortalaması 67.32 ± 9.54 ’dür.

Sonuç: Çalışmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin büyük çoğunluğunun yapay zekayı kullandığı ve bu kullanımın genellikle ödev amaçlı olduğu, aynı zamanda düşük düzeyde internet ve orta düzeyde teknoloji bağımlılığına sahip oldukları görülmüştür. Bu bulgular, hemşirelik eğitimi sürecinde yapay zekanın bilinçli ve etik kullanımının teşvik edilmesi gerektiğini ve teknoloji bağımlılığına yönelik farkındalık çalışmalarının önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: yapay zeka, teknoloji bağımlılığı, internet bağımlılığı, hemşirelik öğrencileri

**S59: Hemşirelik Öğrencilerinde İlk Klinik Deneyim Öncesi Yaşanılan
Kaygıda Duygusal Özgürleşme Tekniği:(EFT)'nin Etkisi: Randomize
Kontrollü Çalışma**

Azra Sena Şahin, Handan Özcan

ÖZET

Giriş : Duygusal Özgürleştirme Tekniği (EFT), kaygı, stres, korku ve fobilerin azaltılmasında etkili bir yöntem olarak bilinmektedir. Hemşirelik öğrencileri için ilk klinik deneyim, yoğun kaygı yaşanan bir süreçtir. Bu çalışma, ilk klinik deneyim öncesi uygulanan EFT'nin öğrencilerin kaygı düzeyine etkisini değerlendirmek amacıyla planlanmıştır

Yöntem: Bu randomize kontrollü çalışma, birinci sınıf 78 hemşirelik öğrencisi ile yürütülecektir. Öğrenciler, okul numaralarının son hanesine göre bilgisayar destekli rastgele sayı dizisi ile oluşturulan liste aracılığıyla müdahale (n=39) ve kontrol (n=39) grubuna atanacaktır. Müdahale grubuna, birer hafta arayla toplam üç EFT seansı uygulanacaktır: ilki klinik deneyim öncesi, ikincisi ilk klinik deneyimden bir hafta sonra, üçüncüsü ise ikinci klinik deneyimden bir hafta sonra gerçekleştirilecektir. Birinci EFT seansından önce, ikinci ve üçüncü EFT seansından sonra veri toplama formları uygulanacaktır. Kontrol grubuna herhangi bir müdahale yapılmayacak; ancak aynı zaman aralıklarında veri toplanacaktır. Veri toplamada her iki grup için Tanıtıcı Bilgi Formu, Durumluk-Süreklilik Kaygı Ölçeği (STAI I-II) ve Görsel Analog Skala (VAS) kullanılacaktır. Verilerin analizi SPSS for Windows 22.0 programı ile gerçekleştirilecektir. Tanımlayıcı istatistikler olarak sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma; gruplar arası kategorik değişken karşılaştırmalarında Ki-Kare testi; sürekli veriler için bağımsız gruplar t-testi ve grup içi tekrarlı ölçümler için bağımlı gruplar t-testi kullanılacaktır. Çalışmanın etik kurulu alınmış olup, Nisan ayında uygulanması planlanmaktadır.

Sonuç: EFT'nin, hemşirelik öğrencilerinin ilk klinik deneyim öncesi yaşadığı kaygıyı azaltmada etkili olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: EFT, hemşirelik eğitimi, kaygı, klinik deneyim, öğrenci hemşire

S60: Mandibular Kondroblastik Osteosarkom Nedeniyle Cerrahi Uygulanan Hastanın Gordon'un Fonksiyonel Örüntüler Modeline Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Havva Betül Tekin, Büşra Çırak Sağdıç, Taha Erdinç Benli, Döne Bütün, Sevil Güler
ÖZET

Giriş ve Amaç: Mandibular Kondroblastik Osteosarkom nadir görülen osteosarkomlardan biri olup primer tedavisi cerrahidir. Mandibulektomi cerrahisi, mandibulanın bir kısmının veya tamamının çıkarılmasını içeren bir girişimdir. Mandibulektomi sonrası çene işlevinin tam olarak yerine getirilememesi, hava yolu yönetimindeki zorluklar, beden imajındaki değişimler hastaların yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu sorunları en aza indirmek için cerrahi sonrası hasta bakımında multidisipliner ekip ile birlikte bütüncül bir hemşirelik bakımı gerekmektedir. Bu olgu sunumunun amacı; Mandibular Kondroblastik Osteosarkom nedeniyle mandibulektomi cerrahisi geçiren hastanın Gordon'un Fonksiyonel Örüntüler Modeline Göre yaşadığı sorunları ve hemşirelik bakımını tartışmaktır.

Olgu: Z.B. 39 yaşında bir kadındır. Yaklaşık bir yıl önce geçmeyen diş ağrısı ile hastaneye başvuran hastanın radyolojik incelemelerinde sağ çenesinde kist tespit edilmiş ve bölgeden biyopsi alınmıştır. Alınan biyopsi sonucunda Mandibular Kondroblastik Osteosarkom tanısı konulmuştur. Tümör rezeksiyonu amacıyla kliniğe yatışı yapılan hastaya sağ mandibular osteosarkom eksizyonu, sağ parotidektomi ve vaskülarize fibula flep ile onarımı işlemleri uygulanmıştır. Klinikte kaldığı sürece akut ağrı, beslenme örüntüsünde bozulma, yutmada bozulma, sözel iletişimde bozulma, anksiyete, beden imajında bozulma, fiziksel mobilitede bozulma, iyileşme sürecine ilişkin bilgi eksikliği, aile içi süreçlerde bozulma, yutma güçlüğüne bağlı aspirasyon riski, cilt ve doku bütünlüğünde bozulma riski ve enfeksiyon riski hemşirelik tanıları kapsamında bütüncül hemşirelik bakımı uygulanmış, taburculuk öncesi eğitim ve danışmanlık verilmiştir.

Sonuç: Mandibulektomi cerrahisi sonrası hastalar kemik flebe bağlı olarak çene hareketlerinin kısıtlanması, cerrahiye bağlı olarak ağrı ve günlük aktivitelerinin gerçekleştirme ile ilgili sorunlar yaşamaktadır. Bu bağlamda, hemşirelik modeli kullanılarak uygun ve nitelikli bir bakım verilmesi, kapsamlı eğitim ve danışmanlık hayati önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: mandibular kondroblastik osteosarkom, mandibulektomi, gordon'un fonksiyonel örüntüler modeli, hemşirelik bakımı

S61: 6 Yaşında İşitme Cihazıyla Tanışan Çocuğa Yaklaşım: Öğrenci Hemşire Deneyimi

Havva Betül Tekin, Sevil Güler

ÖZET

Giriş ve Amaç: Çocuklarda orta/ağır derecede işitme kaybı prevalansı 1,1/1000'dir. İşitme kayıplarının erken dönemde saptanması çocukların gelişimi ve adaptasyonu açısından önemlidir. Bu olguda amaç, 6 yaşında orta derecede işitme kaybı nedeniyle işitme cihazı kullanmaya başlayan bir çocuğun adaptasyon sürecini, aile ve eğitim ortamındaki destekleyici yaklaşımları öğrenci hemşirenin deneyimiyle paylaşmaktır.

Olgu: M.E.T., 6 yaşında, anaokuluna giden erkek çocuktur. Doğduğunda işitme tarama testi normal olarak değerlendirilmiştir. 0-6 yaş döneminde iletişimde zorluklar yaşayan M.E.T., zaman zaman hırçın davranışlar göstermekte ve kelimeleri tam telaffuz edememektedir. Ebeveynleri, gelişimin çocuklarda farklı olabileceğini, bu sorunların zamanla düzeleceğini düşünmüşlerdir. M.E.T.'nin anaokul ve jimnastik öğretmenleri, kendisiyle uzaktan konuştuklarında yönergeleri/yönlendirmeleri yerine getirmediğini, arkadaşlarından görerek yaptığını fark ederek ailesiyle görüşmüşlerdir. Ailenin Kulak-Burun-Boğaz uzmanına başvurusuyla çocukta orta derecede (%65-70) işitme kaybı saptanmış ve işitme cihazı kullanmasına karar verilmiştir. Aile, çocuğun uyumunu kolaylaştırmak için cihazı "M.E.T.'nin kelebekleri" şeklinde eğlenceli bir kavramla tanıtmış, aile içi iletişimde göz teması kurma, basit ve net konuşma stratejilerini benimsemiş, dil gelişimini desteklemek için konuşma terapistleriyle iş birliği yapmıştır. Babasının çocuklukta kabakulağa bağlı işitme kaybı nedeniyle işitme cihazı kullanması M.E.T.'nin adaptasyonunu kolaylaştırmış, kendini damgalanmış hissetmesini önlemiştir. M.E.T.'nin üniversitede hemşirelik eğitimi alan ablası; ailesinin işitme kaybı sorunuyla baş etmesi ve kaygılarının azaltılmasında, okul-aile iş birliğinin sağlanmasında, okulda farkındalık çalışmalarının gerçekleştirilerek öğretmenlerin ve arkadaşlarının sürece desteklerinin sağlanmasında eğitim ve danışmanlık yapmıştır. Abla ayrıca, kardeşinin işitme cihazına uyumu, sosyal ve akademik gelişiminde, aile içerisindeki günlük konuşma rutinlerinin oluşturulmasında sorumluluklar almıştır.

Sonuç: Bu olgu sunumunda, geç tanı konulmuş ve işitme cihazı kullanan M.E.T.'nin ve ailesinin adaptasyon sürecinde öğrenci hemşirenin verdiği eğitim ve danışmanlığın önemi pekiştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: çocuklar, işitme kaybı, işitme cihazı, uyum süreci, hemşirelik

S62: 18-39 Yaş Arası Bireylerin Anne Sütü Bankacılığı Hakkında Bilgi Düzeyleri ve Tutumlarının Belirlenmesi

Derya Deniz, Rabia Sürücü, Ayşenur Duran, Nuriye Pekcan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Anne sütü bebekler için güvenli, temiz ve birçok yaygın çocukluk hastalığına karşı koruma sağlayan antikorlar içeren ideal bir besin kaynağıdır. Anne sütü ile beslenmenin, bebeklerde sağlık açısından kısa ve uzun vadede sayısız yararları vardır. Bazı özel durumlarda anne sütü ile emzirme devamlılığı veya anne sütüne erişim sağlayamayan, anne sütü alamayan veya yetersiz alan bebekler için anne sütü bankası kavramı ortaya çıkmıştır. Anne sütü bankaları, ihtiyaç olduğu durumlarda yeni doğanın/bebeğin kendi annesi dışında başka kadınlardan alınan sütler ile beslenmesinin sağlandığı kurumlardır. Çalışmamız Türkiye’de yaşayan 18-39 yaş arasındaki bireylerin anne sütü bankacılığına yönelik tutumlarını ve bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır.

Yöntem: Çalışma tanımlayıcı ve kesitsel olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, 01/12/2024 -01/11/2025 tarihleri arasında Google Forms üzerinden oluşturulan anket, çevrim içi yolla, sosyal paylaşım ağları üzerinden, Türkiye’nin farklı coğrafi bölgelerinde yaşayan 398 birey oluşturmuştur. Araştırmanın verileri amacına uygun hazırlanmış sosyodemografik bilgi formu ve uzman görüşü alınarak hazırlanan Anne sütü bankacılığı bilgi ve düşüncelerini belirleme formu kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılanların %17,8’i evli, %81,4’ü bekar, %0,8’ duldu. Katılımcılar anne sütü bankacılığını %8,3’ü “güvenilir”, 22,6’sı “güvenilir değil”, %69,1’i “kararsız” olarak bildirdi. Anne sütü bankacılığına ilişkin görüşleri %30,4 “yararlı”, 15,6’sı “yararlı değil”, %44,5’i “kararsız”, %1’i “dini olarak sakıncalı” bulduğunu bildirdi.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre anne sütü bankacılığının güvenilirliği, yararları ve zararları, anne sütü bağışlama durumu hakkında kararsız olanların yüksek olduğu belirlendi. Anne sütünün önemi ile ilgili farkındalık oluşturmak ve anne sütünün önemini hakkında yeni çalışmalara olanak sağlamak gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: anne sütü bankacılığı, süt annelik, süt bağıışı

S63: Sağlık Alanında Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Hpv Enfeksiyonu Ve Aşılarına Yönelik Bilgi Ve Tutumlar

Melike Çınar, Hazal Sözen, Şifa Tınaz, Burçin Bektaş Pardes, Esra Özer

ÖZET

Giriş ve Amaç: Human papilloma virüsü (HPV), üreme sisteminin en yaygın viral enfeksiyonudur. Dünya çapındaki tüm kanserlerin yaklaşık %5'inin nedeni olarak tanımlanan HPV enfeksiyonu neredeyse tüm serviks kanserleri, anogenital ve orofaringeal kanserlerin önemli bir oranıyla ilişkilidir. En önemli risk faktörleri cinsel partner sayısı, erken cinsel ilişki, güvenli olmayan cinsel ilişki, önceden cinsel yolla bulaşan enfeksiyona sahip olmak, immün supresyon, diğer HPV aracılı neoplazi öyküsü, aşılanmama, tarama yaptırmama, sigara kullanma, kötü hijyen koşulları ve düşük sosyoekonomik durum olarak sıralanmaktadır. Bu derlemenin amacı; sağlık alanında okuyan öğrencilerin HPV enfeksiyonu ve HPV aşılarına yönelik bilgi ve tutumlarının belirlenmesidir. Toplumda cinsel konuların tabu olarak kabul edilmesi ve sorunların görmezden gelinmesi, toplumda yeterli korunma davranışının gelişmemesine neden olmakta ve bunun sonucunda HPV de dahil olmak üzere birçok enfeksiyon cinsel yolla yayılmaya devam etmektedir. Enfeksiyona sahip kişilerin birçoğu damgalama nedeniyle tarama ve tedavi programlarını ertelemekte, hastalığın yayılmasına olanak vermektedir. Yapılan çalışmalarda gençlerin HPV ve HPV aşısıyla ilgili bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu görülmektedir. HPV enfeksiyonlarıyla mücadelede en önemli unsur korunma ve aşılar. HPV 16 ve 18'e karşı koruyan aşılar, DSÖ tarafından önerilmektedir. Ülkemizde bivalan (16,18) ve kuadrivalan (6,11,16,18) olmak üzere iki çeşit aşı bulunmaktadır, üç doz önerilmektedir.

Sonuç: Üniversite öğrencileri HPV bulaşması açısından riskli grup olmasıyla birlikte programlara yoğun katılım sağlayan, gelecekte muhtemel konum ve statüleriyle toplumu etkileyebilmeleri ve farkındalık yaratılmasında öncü olabilmeleri nedeniyle önemli bir konumda bulunmaktadır. Bu nedenle üniversite öğrencilerindeki HPV, HPV tarama testi, aşı bilgisi, mevcut aşılama programına yönelik bilgi düzeyini etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve faktörlere uygun önlemlerin alınarak erken bilgilendirmelerin sağlanması toplumun gelişmesinde önemli bir faktördür.

Anahtar Kelimeler: HPV enfeksiyonu, HPV aşıları, bilgi düzeyi, tutum, öğrenci

S64: Acil Durumlar ve Kriz Anlarında Hemşirelerin İletişim Becerilerinin Önemi

Melike Çınar, Merve Sözen, Emine Öksüz

ÖZET

Giriş ve Amaç: Hemşireler, hasta ile en çok iletişim kuran sağlık profesyonellerinden biridir. Bu durum, özellikle acil durumlar ve kriz anlarında daha da belirgin hale gelmektedir. Acil durumlar; trafik kazaları, kalp krizleri, felçler gibi müdahale gerektiren ani gelişen olaylardır. Bu durumlarda hemşirenin sakin kalabilmesi, açık ve net iletişim kurabilmesi, doğru bilgiyi hızla aktarabilmesi gerekmektedir. Yapılan bir çalışmada, iletişim eğitimi almış hemşirelerin bu gibi durumlarda daha etkili iletişim kurabildiği, bunun da hasta memnuniyetini ve bakım kalitesini artırdığı tespit edilmiştir. Ayrıca, etkili iletişimin yalnızca bireysel beceri değil, aynı zamanda örgütsel bir sorumluluk olduğu; hastanelerin bu konuda sürekli gelişim odaklı programlar sunması gerektiği vurgulanmaktadır. Kriz anları ise hem fiziksel hem de duygusal anlamda yoğun stresin yaşandığı dönemlerdir ve bu süreçte iletişim, hemşirelik bakımının kalitesini belirleyen temel faktörlerden biri haline gelmektedir. Özellikle pandemi gibi küresel krizlerde, kişisel koruyucu ekipmanların iletişimi fiziksel olarak kısıtlaması ve artan iş yükü, hemşirelerin empatik ve etkili iletişim kurma kapasitesini sınırlandırmıştır. Ayrıca kriz durumları, hasta ve hasta yakınlarıyla olan ilişkilerde gerilim yaratmakta ve zaman zaman sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarını tetikleyebilmektedir.

Sonuç: Yapılan çalışmalar, kriz anlarında yetersiz ya da yanlış anlaşılmaya açık iletişimin, şiddet riskini artıran bir unsur olduğunu göstermektedir. Bu kapsamda, hemşirelerin kriz durumlarında iletişim becerilerinin güçlendirilmesi hem hasta memnuniyetini artırmakta hem de çatışma ve şiddet ihtimalini azaltarak güvenli bir sağlık ortamının oluşmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca hemşirelerin, stres altında bile açık, anlayışlı ve profesyonel bir iletişim sergilemesi, krizlerin daha etkili yönetilmesini mümkün kılmaktadır. Bu derlemenin amacı hemşirelerin acil durumlar ve kriz anlarında iletişim becerilerinin öneminin incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: acil durumlar, hemşire, iletişim becerisi, kriz anları

S65: Türkiye'de Kardiyovasküler Hastalıklarla İlişkili Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi

Semanur Gürel, Huriye Mıhçı, Leyla Eksik, Hatice Demirdağ, Meftun Akgün,
Rıdvan Doğan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kardiyovasküler hastalıklar (KVH), dünya genelinde morbidite ve mortalite nedenlerinin başında gelmektedir. Erşkn yaşa gelmiş olan kişilerde kardiyovasküler hastalık gelişme riskinin tahmin edilmesi gerek koruyucu yaklaşımlar gerekse tedav açısından çok önemlidir. Bu nedenle KVH'nın önlenmesinde bireylerin risk faktörlerine yönelik bilgi düzeylerinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma, Türkiye'deki bireylerin kardiyovasküler hastalıklarla ilişkili risk faktörleri konusundaki bilgi düzeylerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tiptedir. Mart-Haziran 2024 tarihleri arasında çalışmaya gönüllü olarak katılan 18-75 yaş arası 400 kişiyle yürütülmüştür. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen tanıtıcı bilgi formu ve “Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi Ölçeği” ile toplanmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 29 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $28,18 \pm 10,51$, %73,7'si kadındır.

Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi puan ortalaması $20,02 \pm 4,91$ 'dir. Kadınların bilgi düzeyi erkeklerden anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). Yaşanılan yer, sosyal güvence, medeni durum ve eğitim düzeyine göre bilgi düzeyinde anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p < 0,05$). Gelir düzeyi, alkol ve sigara kullanımı gibi değişkenlerde anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç: Elde edilen bulgular, Türkiye'de bireylerin KVH risk faktörlerine ilişkin bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğunu ve çeşitli sosyodemografik faktörlerin bilgi düzeyi üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. KVH'nın önlenmesi için risk faktörleri konusunda bilgi düzeyini artırmaya yönelik toplum temelli eğitim programlarının geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: kardiyovasküler hastalık, risk faktörü, bilgi düzeyi

S66: Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Toplumsal Cinsiyet Tutumu

Çiğdem Gamze Özkan, Begüm Avşar, Sıla İkbal Bututaki

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kadın ve erkek bireylerde yaşanan eşitsizlikler hemşirelik mesleğinin profesyonelliğini etkilemektedir. Bu bağlamda yapılan çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarını belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan bu araştırma, 14 Mart- 8 Nisan 2025 tarihleri arasında Ege bölgesinde bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümünde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini (N=829) hemşirelik bölümünün 1. 2. 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören öğrenciler; örnekleme ise, araştırmaya katılımda gönüllü olan 521 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Veri toplama araçları “Öğrenci Tanıtım Formu ” ve “Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Toplumsal Cinsiyet Tutumu Ölçeği ” çevrimiçi formlar aracılığıyla uygulanmıştır. Ölçek toplam 3 alt boyut ve 10 maddeden oluşmaktadır. Veri analizinde frekans, yüzde, t testi, tek yönlü varyans analizi, mann whitney U testi ve kruskal wallis H testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin, % 78’i kadın, %34’ünün 1. sınıf öğrencisi olduğu, %90’ının çekirdek ailede yaşadığı ve %81’inin Anadolu lisesinden mezun olduğu saptanmıştır. Erkek “Cinsiyet Rolü”, “Mesleki Kalıp Yargılar” ve “Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık” boyutu puan ortalaması sırasıyla 17.44 ± 3.28 , 11.12 ± 2.86 , 10.20 ± 3.03 , Toplumsal Cinsiyet Tutum Ölçeği toplam puan ortalaması ise 38.76 ± 6.93 bulunmuştur.

Hemşirelik öğrencilerinin cinsiyetlerine göre Erkek Cinsiyet Rolü boyutundan aldıkları puanlar kadınların lehine anlamlı, Mesleki Kalıp Yargılar ve Toplumsal Cinsiyet Tutum Ölçeği toplamından aldıkları puanlar çekirdek aile yapısında olanların lehine anlamlı, Erkek Cinsiyet Rolü boyutunda ise evde kalanlar lehine anlamlı bulunmuştur.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin “Erkek Cinsiyet Rolü”, “Mesleki Kalıp Yargılar” alt boyutlarında yüksek düzeyde, “Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık” boyutunda orta düzeyde, hemşirelik mesleğine yönelik toplumsal cinsiyet rolü açısından ise ortanın üstünde olumlu tutumlara sahip oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: cinsiyet rolü, hemşirelik öğrencisi, toplumsal cinsiyet, kalıp yargı

S67: Yetişkin Bireylerin Böbrek Sağlığını Koruma Davranışlarının İncelenmesi

Funda Cihan, Ayşe Dost, Canan Sayan, Meltem Gürsu

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kronik böbrek hastalığı (KBH), erken tanı konulmadığında böbrek yetmezliğine yol açabilen ciddi bir sağlık sorunudur. Diyabet, hipertansiyon ve obezite gibi risk faktörleri hastalığın gelişiminde etkilidir. Bu araştırma, yetişkinlerin böbrek sağlığını koruma davranışlarını farkındalık düzeylerini belirlemeyi ve topluma yönelik koruyucu sağlık yaklaşımlarına katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu araştırma, tanımlayıcı nitelikte bir çalışma olarak tasarlanmıştır.

Araştırmanın evrenini, Mart-Nisan 2025 tarihleri arasında İstanbul’da bir üniversite hastanesinin dahiliye polikliniklerine başvuran yetişkin bireyler oluşturmuştur.

Araştırmanın örneklemini ise kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen ve dahil edilme kriterlerini karşılayan 276 birey oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ve “Böbrek Sağlığını Koruma Davranışları Anketi” aracılığıyla toplanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması $40,38 \pm 11,2$ yıl olup, %73,47’si kadın, %26,53’ü erkektir. Katılımcıların %38,78’i ilköğretim düzeyinde eğitim almış olup, %30,61’i ev hanımıdır. Katılımcıların %75’i sigara kullanmakta, %25’inin ise günlük tuz tüketimi 9 gramın üzerindedir. Fiziksel aktivite düzeyine bakıldığında, bireylerin %41,7’si haftada ortalama 31–60 dakika yürüyüş yaptığını belirtmiştir. Kan basıncı ölçümlerine göre katılımcıların %33,3’ünün ortalama kan basıncı değeri 140/90 mmHg ve üzerindedir. Katılımcıların %56,9’u böbrek sağlığını koruma davranışları hakkında bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir. Ortalama günlük su tüketimi ise 1,30 litre olarak saptanmıştır.

Sonuç: Çalışma bulguları, katılımcıların önemli bir kısmının sigara kullanımı, yetersiz su tüketimi, yüksek tuz alımı ve düşük fiziksel aktivite gibi böbrek sağlığını olumsuz etkileyen davranışlar sergilediğini göstermektedir. Çoğu birey bilgi sahibi olduğunu belirtse de bu bilgiyi yeterince uygulamadığı görülmüştür. Bu nedenle, toplumda eğitim programlarının artırılması, sağlık merkezlerinde farkındalık taramaları yapılması ve bireye özgü davranış değişikliği müdahalelerinin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: böbrek sağlığı, birey davranışları, yetişkin sağlığı, sağlık koruma

S68: Meslekler Arasında Köprüler Kurmak: Geleceğin Sağlık Profesyonellerinde Mesleklerarası Kimlik ve Tutumlar

Aydan Baysan, Zeynep Akkoç, Said Bülbül

ÖZET

Giriş ve Amaç: Sağlık sisteminin daha iyi bir hizmet sunabilmesi ve sağlık profesyonelleri arasında iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla geleceğin sağlık profesyonellerinin mesleklerarası kimlik ve tutumlarının incelenmesi önem taşımaktadır. Bu araştırmada, sağlık bilimleri öğrencilerinin mesleklerarası tutumları ve kimlikleri ile bunları etkileyebilecek faktörleri incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel bu araştırmada veriler 2024-2025 Eğitim Öğretim yılında Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde yedi farklı bölümde (Hemşirelik, Ebelik, Tıp, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Sosyal Hizmet, İlk ve Acil Yardım, Yaşlı Bakımı) öğrenim görmekte olan 319 öğrenciden toplanmıştır. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu, Mesleklerarası Tutum Ölçeği (IPAS-TR) ve Genişletilmiş Mesleklerarası Kimlik Ölçeği (EPIS-TR) kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %76.1'i kadın, %39.3'ü hemşirelik bölümü öğrencisi, %50.2'si 2. Sınıf düzeyinde ve yaş ortalaması 20.45 ± 2.5 'tir. Öğrencilerin %78.8'i bölümünü isteyerek seçmiş olup, seçme sebepleri arasında en çok insanlara yardım etmek (%36.7) ve iş garantisi (%33.3) bulunmaktadır. Herhangi bir derneğe üye olmayanların ve mesleklerarası eğitime katılmamış olanları oranları sırasıyla %93.3 ve %98.4'tür. IPAS-TR puan ortalamalarına göre öğrencilerin mesleklerarası tutumları yüksek düzeydedir ($X=5.74 \pm 0.87$). Öğrencilerin EPIS-TR'den aldıkları madde puan ortalamaları ($X=4.05 \pm 0.70$) mesleklerarası kimlikleri yüksek düzeyde belirlenmiştir. Mesleki bir derneğe üye olan öğrencilerin mesleklerarası tutum puan ortalamaları, olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek olarak saptanmıştır ($Z=-2.341$, $p=0.02$). Öğrencilerin mesleklerarası tutumları ve kimlikleri ile cinsiyetleri, sınıf düzeyleri, bölümlerini isteyerek seçme durumları ve seçme sebepleri arasında istatistiksel düzeyde anlamlı fark bulunamamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Sağlık bilimleri öğrencilerinin mesleklerarası tutum ve kimlik düzeylerinin yüksek olması, öğrencilerin farklı meslek gruplarıyla iş birliği yapmaya açık ve hazır olduklarını göstermektedir. Ayrıca mesleki bir derneğe üyeliğin mesleklerarası tutumları olumlu yönde etkilediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: mesleklerarası, kimlik, eğitim, tutum, iş birliği

S69: Üniversite Öğrencilerinde Duygu Düzenleme, Sosyal Destek ve Kompulsif Çevrimiçi Satın Alma Davranışlarının İncelenmesi

Rıdvan Doğan , Hale Özcan , Metehan Yücel, Vedat Kaya, Elçin Babaoğlu

ÖZET

Giriş: Dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla birlikte üniversite öğrencilerinin internet kullanımı ve çevrimiçi alışveriş alışkanlıkları da artmıştır. Özellikle genç bireylerde duygusal düzenleme becerilerinin ve sosyal destek algısının, çevrimiçi satın alma davranışlarını etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu çalışmada öğrencilerin duygu düzenleme becerileri, algılanan sosyal destek düzeyleri ve kompulsif çevrimiçi satın alma davranışları arasındaki ilişki incelenmiştir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımda yürütülen bu araştırma, 2024-2025 eğitim ve öğretim yılında 345 üniversite öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Veriler; tanımlayıcı özellikler formu, Duygu Düzenleme Becerileri Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Kompulsif Çevrimiçi Satın Alma Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t-testi, ANOVA ve çoklu regresyon analizleri kullanılmıştır. Etik kurul ve kurum izinleri alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların duygu düzenleme puanı ortalaması $64,41 \pm 18,51$, algılanan sosyal destek puanı $67,08 \pm 16,55$ ve kompulsif çevrimiçi satın alma puanı $22,75 \pm 20,61$ 'tir. Cinsiyet, sınıf düzeyi, internet kullanımı süresi, algılanan ekonomik durum ve arkadaş ilişkileri gibi değişkenlerle bu ölçekler arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır ($p < 0,05$). Oluşturulan regresyon modelinin anlamlı olduğu ve varyansın %10,7'sini açıkladığı tespit edildi. Regresyon analizi sonucunda duygu düzenleme becerileri ($p < 0,001$) ve sosyal destek ($p = 0,035$), kompulsif çevrimiçi satın alma davranışlarını anlamlı şekilde yordayıcı olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Üniversite öğrencilerinin kompulsif çevrimiçi alışveriş davranışları, duygu düzenleme düzeyi ve algılanan sosyal destekten etkilenmektedir. Psikolojik sağlamlık ve sosyal destek düzeyini artırmaya yönelik müdahalelerin, bu tür dijital bağımlılık davranışlarını önlemede etkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: duygu düzenleme, sosyal destek, çevrimiçi alışveriş, üniversite öğrencileri, bağımlılık

S70: Gebelerdeki Makyaj Niyeti ve Makyaj Motivasyonunun Benlik Saygısına Etkisinin Değerlendirilmesi

Burçin Bektaş Pardes, Esra Nur Erdoğan ,Gülten Güvenç, Feride Nur Doğanoglu, Beyza Gürbüz, Ilgın Özdemir,Münevver Kayacık

ÖZET

Giriş ve Amaç: Gebelik döneminde kadının benlik saygısı ve kendini algılayışı değişmektedir. Gebeler güzellik arayışları, sosyal kabul ya da gebelikte kendini beğenme gibi ihtiyaçlarını, kozmetik sektörünün sunduğu çeşitli makyaj malzemelerini kullanarak karşılamaya çalışmaktadırlar. Makyaj ürünlerinin kullanımı giderek artmaktadır ve gebe sağlığına etkisinin olumsuz olabileceği, daha dikkatli kullanılması gerektiği bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, gebelik döneminde gebelerin makyaj niyeti ve makyaj motivasyonunu belirlemek ve bunun benlik saygısına etkisini değerlendirmek için yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı araştırma dizaynında, Mart-Nisan 2025 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için gerekli kurum ve etik kurul izni alınmıştır. Araştırmanın evrenini Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi kadın doğum polikliniğine başvuran tüm gebeler oluşturmaktadır. Çalışmamızda örneklem seçimine gidilmemiş olup Mart 2025-Nisan 2025 tarihlerinde polikliniğine başvuran, çalışmayı katılmayı kabul eden ve dahil edilme kriterleri karşılayan 98 gebe oluşturmuştur. Bu çalışmada veriler; "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği", "Makyaj Niyeti Ölçeği" ve "Makyaj Motivasyon Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan gebelerin yaş ortalaması $29,84 \pm 5,21$ olarak bulunmuştur. Katılımcıların %62,2'si gebelik öncesi makyaj ürünü kullandıklarını, %48,0'ı gebelikte makyaj ürünü kullandıklarını belirtmiştir. Gebelerin Rosenberg Benlik Saygısı ölçeği puan ortalaması $20,50 \pm 3,45$ 'tir. Makyaj niyeti puan ortalaması $15,25 \pm 5,69$, makyaj motivasyonu puan ortalaması $41,00 \pm 12,22$ olarak bulunmuştur.

Sonuç: Çalışmaya katılan gebelerin gebelik öncesi döneme göre gebelik döneminde makyaj ürünü kullanma düzeyi düşük bulunmuştur. Gebelerin benlik saygısının yeterli düzeyde, makyaj niyeti ve motivasyonlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gebe; benlik saygısı; makyaj

S71: Öğrenci Hemşirelerde Etnosentrizm ve Sosyal Adalet

Savunuculuğu: Tanımlayıcı Kesitsel Bir Çalışma

Zekiye Çopur, Yasemin Şara, Fatma Taş Arslan

ÖZET

Giriş ve Amaç: Etnosentrizm, kişinin diğer kültürleri kendi gelenek ve değerleri perspektifinden değerlendirme ve yargılaması olarak tanımlanır. Sosyal adalet bir toplum içinde kaynakların, fırsatların ve ayrıcalıkların adil dağıtımını vurgular. Öğrenci hemşirelerin Etnosentrizm ve Sosyal Adalet Savunuculuğu (SAS) düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı-ilişki arayıcı türündedir. Araştırma bir üniversitenin hemşirelik bölümünde okuyan 369 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmanın verileri, “Kişisel Bilgi Formu”, “Etnosentrizm Ölçeği” ve “Sosyal Adalet Savunuculuğu Ölçeği” ile toplanmıştır. Veriler SPSS istatistik yazılımı (v 22) kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin sınıflara göre SAS düzeyinde anlamlılık bulunurken ($p<0,05$), etnosentrizm düzeylerinde anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). SAS düzeyinde farklılığı oluşturanlara bakıldığında 1.sınıf öğrencilerin SAS düzeyleri 2. Sınıf öğrencilerden anlamlı olarak yüksektir ($p<0,05$). Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile SAS düzeyleri arasında ters ve çok zayıf ilişki bulunmaktadır. Öğrencilerin etnosentrizm ve sosyal adalet savunuculuğu düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Sonuç: Öğrencilerin eğitim sürecinde sosyal adalet savunuculuğu konusunda farklı gelişim eğilimleri gösterdiğini, ancak etnosentrik tutumlarının sınıf düzeyinden bağımsız olarak daha sabit kaldığını düşündürmektedir. Bu bulgular doğrultusunda, hemşirelik eğitiminde sosyal adalet temelli içeriklerin sınıf düzeylerine göre yapılandırılarak geliştirilmesi, etnosentrik eğilimlerin ise farklı pedagojik yaklaşımlarla ele alınması önerilmektedir. Öğrencilerin sosyal adalet duyarlılıklarının sürdürülebilir kılınması amacıyla hemşirelik müfredatının her sınıf düzeyinde sosyal adalet temelli içeriklerle güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: etnosentrizm, sosyal adalet savunuculuğu, öğrenci hemşireler

S72: Üniversite Öğrencilerinin Ruhsal Durumlarının ve Ruh Sağlığı Danışmanlığı Almalarının Önündeki Engellerin Belirlenmesi

Aslı Zeynep Sipahi, Emel Erdeniz Güreş, Sümeyye Karataş, Sena Dünder

ÖZET

Giriş ve Amaç: Sağlık bilimleri öğrencileri, yoğun akademik çalışma yükü, mesleki kaygılar, sosyal destek eksikliği, aile içi sorunlar ve stresli yaşam koşulları gibi çeşitli faktörlerden kaynaklanan ruhsal sağlık sorunları ile karşı karşıya kalabilmektedir. Bu süreçte sağlığın korunması ve geliştirilmesinde profesyonel yardım arayışı oldukça önemlidir. Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin, ruhsal durumlarının ve ruh sağlığı danışmanlığı almalarının önündeki engellerin ve etki eden faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılan tanımlayıcı bir çalışmadır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini İstanbul'da yer alan bir vakıf üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 7 ayrı bölümde eğitim alan 2985 öğrenci, örneklemi tabakalı örneklem yöntemiyle seçilen 416 öğrenci oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, Kısa Semptom Envanteri ve Ruh Sağlığı Danışmanlığı Aramanın Önündeki Engeller Ölçeği kullanılarak toplandı ve SPSS-27 programı kullanılarak analiz edildi. Parametrik veriler için bağımsız t testi ve One Way Anova testi kullanılmıştır. Parametrik olmayan testler için de Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

Bulgular: Daha önce psikiyatrik tanı alan bireylerin Depresyon, Anksiyete, Olumsuz Benlik Alt Boyutu Puanı ortalaması; Ailesinde psikolojik sorunları öğrencilerin Kültürel engeller alt ölçek puanı ve Kısa Semptom Envanteri Toplam Puanı ile alt ölçek puan ortalamaları; Daha önce psikolojik yardım alan öğrencilerin Kısa Semptom Envanteri Toplam Puanı ortalaması anlamlı bir şekilde yüksektir. Sınıf ve Bölüm değişkeni gruplarına göre Ruh Sağlığı Danışmanlığı Aramanın Önündeki Engeller Ölçeği Toplam Puanı anlamlı bir şekilde farklılık göstermemektedir ($p=,334>0,05$). Kısa Semptom Envanteri ile Ruh Sağlığı Danışmanlığı Aramanın Önündeki Engeller Ölçeği arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki vardır.

Sonuç: Sonuç olarak sağlık bilimleri öğrencilerinde ruhsal sorunlara ve ruh sağlığı danışmanlığı aramaya; daha önce psikiyatrik tanı almış olma, ailede psikolojik sorunu olan birinin varlığı, daha önce psikolojik yardım almış olma, yurt ya da evde kalma gibi faktörler etki etmektedir. Bölümler arasında ise anlamlı bir farklılık yoktur. Ayrıca öğrencilerin depresyon, anksiyete, somatizasyon, hostile ve olumsuz benlik düzeyleri arttıkça ruh sağlığı aramanın önündeki engellerin arttığı tespit edilmiştir. Ruhsal sağlığı etkileyen faktörlerin çok olduğu bu dönemde profesyonel yardım almanın önündeki engelleri tespit etme ve gidermeye ilişkin ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: ruh sağlığı, üniversite öğrencisi, ruh sağlığı danışmanlığı alma

S73: Üniversite Öğrencilerinde Duygu Düzenleme Becerisi ve Temel Psikolojik İhtiyaçların Online Kumar Bağımlılığı Üzerindeki Yordayıcı Etkisi

Rıdvan Doğan , Emel Gezgin, Zeynep Akbulut, Simge Topal, Bekir Bitmezzgün,
Elçin Babaoğlu

ÖZET

Giriş: Teknolojik gelişmelerin sağladığı erişim kolaylığı, kumar oyunlarının çeşitlenmesi ve kimlik gizliliği gibi faktörler, internet üzerinden kumar oynamayı cazip hale getirmiştir. Özellikle gençler arasında internet kumar bağımlılığı riski artmakta; bu bireylerde yalnızlık, depresyon, dürtüsellik, alkol ve madde kullanımı gibi sorunlar daha sık görülmektedir. Bu çalışmada, duygu düzenleme becerileri ve temel psikolojik ihtiyaçların bu bağımlılık üzerindeki etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımda yürütülen bu araştırma, 2024-2025 eğitim ve öğretim yılında 345 üniversite öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında “Tanımlayıcı Bilgi Formu”, “Duygu Düzenleme Becerileri Ölçeği” ve “Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği” ve “İnternet Kumar Bağımlılığı Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmada verilerin analizinde SPSS 27 kullanılmıştır. Çalışmada Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri, regresyon ve korelasyon analizleri kullanılmıştır. Etik kurul ve kurum izinleri alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %51,8’i spora hiç süre ayırmadığı, %21,1’i internet bağımlılığını yüksek olarak gördüğü, %10,2’si son bir ayda online kumar veya bahis sitesini kullandığı belirlendi. Öğrencilerin duygu düzenleme becerisi ve temel psikolojik ihtiyaçlarının internet kumar bağımlılığı üzerindeki yordayıcı etkisini belirlemek amacıyla oluşturulan regresyon modeli anlamlı bulunmadı ($p>0,05$). Fakat cinsiyet, alışverişte harcanan para miktarı, ödeme şekli kumar bağımlılığı üzerinde anlamlı farklılık gösterdiği tespit edildi ($p<0,05$). Ek olarak son bir ay içinde kumar veya bahis sitelerini kullanan öğrencilerin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği puan ortalaması düşüktü ($p=0,029$).

Sonuç: Erkek öğrencilerde internet kumar bağımlılığı düzeyinin daha yüksek olduğu; interneti yoğun kullanan ve alışverişe daha fazla zaman/para harcayan bireylerde duygu düzenleme becerilerinin farklılaştığı görülmektedir. Bu sonuçlar, öğrencilerin dijital alışkanlıkları ile psikolojik sağlamlıkları ve kumar/ bahis bağımlılıkları arasında anlamlı ilişkiler olduğunu ve bu alanlarda yapılacak müdahalelerin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: üniversite öğrencileri, duygu düzenleme becerisi, temel psikolojik ihtiyaçlar, online kumar bağımlılığı

S74: Hemşirelikte Yapay Zeka ve Dijital Teknolojiler: Teknolojinin Sağlık Hizmetlerine Entegrasyonu

Fatma Elif Akkaya, Sevda Rezaei, Leyla Yaman Üzümcü

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yapay zeka teknolojileri, hemşirelik ve sağlık hizmetleri alanında hızla yaygınlaşarak Hem önemli rsatlar sunmakta, hem de çeşitli zorluklara neden olmaktadır. Bu teknolojiler, hasta bakımını iyileş rme, klinik karar süreçlerini destekleme ve tedavi planlamasını opmize etme gibi alanlarda büyük bir potansiyele sahiptir. Özellikle hemşirelik uygulamalarında veri analizi ve hasta takibi gibi süreçlerde yapay zekanın kullanımı, hemşirelerin iş yükünü azal rken aynı zamanda bakım kalitesini ar rabilir. Ancak, bu teknolojilerin e k sorunlar, veri güvenliği ve teknolojiye erişim gibi çeşitli zorlukları da beraberinde ge rdiği göz ardı edilmemelidir. Bu çalışma, yapay zeka ve dijital teknolojilerin hemşirelik uygulamaları ve sağlık hizmetleri üzerindeki etkilerini incelemeyi, bu teknolojilerin sunduğu rsatlar ve zorlukları değerlendirmeyi, hemşirelerin teknolojiye uyum sürecinde karşılaş kları faktörleri ve bu sürecin mesleki gelişim üzerindeki etkilerini ele almayı amaçlamaktadır. Yapay zeka ve dijital teknolojiler, yalnızca klinik uygulamalarda değil, hemşirelerin mesleki gelişiminde de önemli rol oynamaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin ve profesyonellerinin teknolojiye yönelik tutumları, bu araçların benimsenmesini doğrudan etkilemektedir. Ayrıca, yüksek teknolojili ortamlarda çalışan hemşirelerin deneyimleri, teknolojinin hemşirelik bakımı üzerindeki etkisini anlamak açısından değerli bilgiler sunmaktadır. Teknolojinin hemşirelik üzerindeki etkisi yalnızca klinik uygulamalarla sınırlı değildir. Hemşirelerin teknolojiye uyum sağlama süreci, eği m, bireysel yenilikçilik düzeyi ve teknolojiye yönelik tutumlar gibi faktörlerden etkilenmektedir.

Sonuç: Yapay zeka ve dijital teknolojiler, hemşirelik uygulamalarını dönüştürme potansiyeline sahip olsa da bu teknolojilerin başarılı bir şekilde entegre edilmesi için e k, eği m ve pra k engellerin aşılması gerekmektedir. Hemşirelerin teknolojiye uyum sağlaması ve bu alandaki gelişmeleri takip etmesi, gelecekteki sağlık hizmetlerinin gelişmesi için kri k bir öneme sahiptir.

Anahtar kelimeler: yapay zeka, hemşirelik uygulamaları, teknoloji entegrasyonu, mesleki gelişim

POSTER BİLDİRİLER

P1: Türkiye’de Yetişkinlerde Temiz Aralıklı Kateterizasyonda Hemşirelik Bakımına Yönelik Çalışmaların İncelemesi

Zeynep Sena Demircan, Sude Mutlutürk

ÖZET

Giriş ve Amaç: Temiz aralıklı kateterizasyon (TAK), mesane boşaltımını sağlamak için belirli aralıklarla yeni bir kateter kullanılarak gerçekleştirilen bir yöntemdir. Kalıcı mesane kateterine kıyasla TAK, enfeksiyon riskini azaltması, üretral travmayı en aza indirmesi ve hastanın yaşam kalitesini artırması nedeniyle yaygın olarak tercih edilmektedir. Bu derleme, Türkiye’de TAK’ın avantajları yönünü değerlendiren hemşirelik çalışmalarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışma, son 15 senede yayımlanan literatürlerin taraması yapılarak oluşturulmuştur. Google Akademik, Web of Science veri tabanlarından clean intermittent catheterization "Turkey", " intermittent catheterization" and ("Türkiye" or " Turkey"), “ temiz aralıklı kateterizasyon” kavramları taratılmıştır. Ayrıca Yöktez’den “ aralıklı kateterizasyon” kavramı taratılmıştır. Bu taratmalar sonucunda Google Akademik, Web of Science 3 hemşirelik çalışmasına ulaşılmıştır. Hastaların çoğunlukla omurilik yaralanması sonrası TAK kullandığı belirlenmiştir. Hastaların anksiyete seviyeleri, cinsel fonksiyonları sürmesi TAK’ a uyumunu olumlu yönde etkilediği görülmüştür. TAK yapan bireylerin özgüvenlerinin kalıcı kateter takanlara göre daha fazla olduğu görülmüştür. Yöktez’de yapılan 7 çalışmanın sonucu incelendiğinde TAK’ın enfeksiyon oranları, kullanım avantajları ve hasta bağımsızlığı üzerindeki etkileri, güncel araştırmalar ve klinik çalışmalar ışığında incelenmiştir. TAK’ın, kalıcı katetere göre daha düşük idrar yolu enfeksiyonu riski taşıdığı, hastaların fiziksel ve psikososyal bağımsızlığını desteklediği belirlenmiştir. TAK uygulayan bireylerde beden imajı ve cinsel yaşamın daha az etkilendiği, yaşam kalitesinin arttığı görülmüştür. Ancak, hijyen kurallarına uyulmaması durumunda komplikasyon riskinin arttığı da saptanmıştır.

Sonuç: TAK, enfeksiyon riskini azaltan, hasta bağımsızlığını destekleyen ve yaşam kalitesini artıran güvenilir bir yöntemdir. Ancak, bu yöntemin etkinliği hasta eğitimi ve düzenli takip ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, TAK uygulayan bireylerin hijyen kurallarına uygun eğitilmesi ve bireyselleştirilmiş hasta takibinin sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: temiz aralıklı kateterizasyon, hemşirelik bakımı, hasta bağımsızlığı, yaşam kalitesi

P2: Hasta Eğitiminde Etkili Bir Yöntem: Öğrendiğini Anlat (TEACH-BACK)

Yaren Sarman, Hacer Özel

ÖZET

Giriş ve Amaç: Hasta eğitimi, bireylerin sağlık durumlarını yönetme, hastalığa ve tedaviye uyum becerilerini geliştirmeye yönelik sistematik bir süreçtir. Bu süreçte hemşireler, hasta ile iş birliği içinde etkili eğitim yöntemlerini kullanarak sağlık okuryazarlığını artırmakta ve hastaların bilinçli kararlar almasını desteklemektedir. Hastanın eğitime aktif katılımını sağlamak amacıyla ‘Öğrendiğini Anlat (Teach-Back)’ metodu kullanılan güncel yöntemler arasındadır. Bu yöntemde sağlık profesyoneli hastaya belirli bir konuda eğitim vermekte, ardından hastadan bu bilgileri kendi cümleleriyle anlatmasını istemektedir. Hastanın anlatımında eksiklik veya yanlış bilgi var ise sağlık profesyoneli bunu düzelterek tekrar anlatmasını ve uygulamasını istemektedir. Bu süreç hastanın öğrenmesi gerçekleşene kadar tekrarlanmaktadır. Bu yöntemin kullanımında hasta pasif dinleyici olmaktan çıkıp aktif katılımcı olmaktadır. Ulusal ve uluslararası literatürde yapılan çalışmalar, öğrendiğini anlat metodunun hastalar üzerindeki olumlu etkilerini desteklemektedir. Kronik hastalığı olan bireylerin sağlık durumlarının yönetiminde bu yöntemin etkili sonuçlar verdiği belirlenmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak bu yöntem, hasta eğitiminin etkinliğini artırarak sağlık okuryazarlığını güçlendiren, yanlış anlaşılmaları azaltan, hasta eğitiminin kalitesini artıran, hasta memnuniyetini destekleyen ve tedavi uyumunu artıran, bireylerin yaşam kalitelerini iyileştiren ve daha sağlıklı bir yaşam sürmelerini destekleyen etkili bir yöntemdir. Bu yöntemin e-sağlık platformları ve tele-sağlık hizmetleri gibi dijital sağlık teknolojileri ile entegre edilerek daha geniş bir hasta kitlesine ulaşması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: hasta eğitimi, hemşirelik, öğrendiğini anlat yöntemi, sağlık okuryazarlığı

P3: Hemşirelik Eğitiminde Yapay Zeka Kullanımı

Fatmanur Çapoğlu, Hacer Özel

ÖZET

Giriş ve Amaç: Hemşirelik eğitimi, nitelikli hasta bakımının sağlanması açısından sağlık bakım sistemleri için büyük önem taşımaktadır. Son yıllarda yapay zekâ teknolojilerinin gelişmesi ile sağlık alanında birçok değişim meydana gelmiştir. Hemşirelik de bu değişimlerden etkilenen meslek gruplarından biridir. Yapay zekânın gelişmesiyle birlikte hemşirelik eğitimi süreçleri daha verimli ve etkili hale gelmektedir. Yapay zekâ teknolojileri ile öğrencilere kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri ve simülasyon tabanlı eğitim olanakları sunulmakta, sanal gerçeklik ve simülasyon tabanlı eğitimler yolu ile öğrenciler karmaşık klinik senaryoları deneyimlemekte ve daha etkili bir öğrenme süreci geçirmektedir. Öğrenciler sanal hasta simülasyonları ile gerçekçi eğitim deneyimleri yaşayarak mesleki yeterliliklerini artırmaktadır. Ayrıca yapay zekânın hemşirelik eğitiminde bireyselleştirilmiş eğitim sunması, öğrencilerin gereksinimlerini belirlemeleri ve eksik oldukları alanlarda kendilerini geliştirmelerine olanak sağlanmaktadır. Yapay zekâ tabanlı eğitim, büyük veri analitiği ve makine öğrenmesi algoritmalarını kullanarak öğrenci performanslarını değerlendirilmektedir.

Sonuç: Bu sistemler sayesinde öğrencilere geri bildirim verilerek klinik karar alma becerilerinin geliştirilmesine yardımcı olunmaktadır. Yapay zekâ sistemleri ile dijital hasta profili kullanılarak interaktif öğrenme ortamları sunulmakta ve bu sayede öğrenciler hasta değerlendirme ve bakım süreçlerine daha iyi hazırlanmaktadır. Ayrıca yapılan bir çalışmada ChatGPT gibi yapay zekâ araçlarının kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı belirlenmiştir. Ancak yapay zekanın hemşirelik eğitimine entegrasyonu etik ve pedagojik sorunları beraberinde getirmektedir. Sonuç olarak, yapay zekâ teknolojileri hemşirelik eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Hemşirelik müfredatına yapay zekâ teknolojilerine ilişkin derslerin eklenmesi ve bu teknolojilerin eğitimde kullanılmasında etik çerçeveye dikkat edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, hemşirelik eğitimi, yapay zeka

P4: Hemşirelik Öğrencilerinin Kanıta Dayalı Uygulama Yetkinlikleri: Bir Derleme Çalışması

Emine Özer Küçük, Atakan Tangal, Ruken Yıldırım, Zeynep bilgili

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derleme çalışması, hemşirelik öğrencilerinin kanıta dayalı uygulama yetkinliklerini mevcut literatür ışığında incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzde sağlık bakım kalitesinin arttırılması, maliyet-etkili bakımın sağlanması ve değişen toplumun sağlık bakım tercihlerinin karşılanması için kanıta dayalı uygulamalar zorunlu hale gelmiştir. Literatür incelendiğinde, hemşirelik uygulamalarının kanıta dayalı olmasının bakım kalitesini ve sonuçlarını iyileştirdiği, klinik uygulamalarda fark yarattığı ve bakımı standardize ettiği görülmektedir. Kanıta dayalı hemşirelik, hastalara en iyi bakımı sunabilmek için hasta bakımına ilişkin kararlarda, bilimsel yöntemle elde edilen en iyi kanıtların, deneyimler ve hasta tercihleri ile birleştirilerek hemşirelik bakımında kullanma yaklaşımı olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin mezun olduktan sonra mesleki uygulamalarında kanıtları kullanma ve değerlendirme becerilerinin geliştirilmesi için hemşirelik eğitim programlarının nasıl yapılandırılması gerektiği konusu güncel bir tartışma alanıdır.

Sonuç: Bu derlemede, Hemşirelik Yönetmeliği ve Uluslararası Hemşireler Birliği'nin kanıta dayalı uygulamalar konusundaki yaklaşımları ve Türkiye'nin Bologna Süreci kapsamında hemşirelik eğitiminde kanıta dayalı uygulama yetkinliklerinin yeri incelenmiştir. Literatür taraması sonucunda, mezun olan hemşirelerin teorik bilgiyi klinik uygulamaya geçirmede zorluklar yaşadığı ve kanıta dayalı uygulamaların kullanımında sınırlılıklar olduğu belirlenmiştir. Bu derleme, hemşirelik öğrencilerinin kanıta dayalı uygulama yetkinliklerini geliştirmek için eğitim programlarında yapılması gereken düzenlemeleri ve kullanılabilecek öğretim stratejilerini tartışmaktadır.

Anahtar kelimeler: kanıta dayalı uygulama, hemşirelik öğrencileri, hemşirelik eğitimi, yetkinlik geliştirme, eleştirel değerlendirme

P5: Yapay Zeka Destekli Sohbet Robotlarının Hemşirelik Bakımına Etkisi

Asmin Kızılay, Yasemin Demir Avcı

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yapay zeka destekli sohbet robotları, hemşirelik bakımında yenilikçi bir yaklaşım sunabilir. Hemşirelere hem mesleki gelişiminde hem de bakımda destek sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı, yapay zeka destekli sohbet robotlarının hemşirelik bakımına etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu derleme için "generative artificial intelligence", "artificial intelligence", "generative artificial intelligence", "chatbot", "nursing care" anahtar kelimeler kullanılmıştır. PubMed, Scopus, Web of Science, ScienceDirect veri tabanlarında Aralık 2024-Mart 2025 tarihleri arasında taranmıştır. Yapay zeka destekli sohbet robotların klinik karar verme ve hasta güvenliği, hemşirelik eğitimi, hasta ile iletişim, hemşirelik bakım planları, bakım yönetimi, hastaların sağlık durumlarını veya prosedürlerden iyileşmelerini izleme, ameliyat sonrası bakım sürecinde hasta endişelerine güvenli ve eksiksiz yanıtlar sağlama, yoğun bakım ve diyaliz hemşireliği gibi özel alanlarda hemşirelik eğitimi ve uygulamalarında kullanılabilir. Bu süreçte hemşirelerin sağlık okur yazarlık ve teknoloji okuryazarlığı artırılmalıdır.

Sonuç: Sohbet robotlarında doğruluk, güvenilirlik, etik karar verme, veri gizliliği ve güvenliği, yapay zekaya aşırı bağımlılık ve akademik dürüstlük önemlidir. Sohbet robotları hemşirelik bakımında gelecekte önemli bir rol oynaması beklenmektedir. Yapay zeka destekli sohbet robotları, hemşirelik bakım süreçlerini iyileştirebilir. Hem hemşirelerin hem de hastaların daha kaliteli ve verimli sağlık hizmetleri almasını sağlayabilir.

Anahtar Kelimesi: yapay zeka, sohbet robotu, hemşirelik bakımı

P6: İklimin Gölgesinde: Farkındalık ve Kaygı

Beyzanur Demir, Nurdane Büyükkayaer, Sümeyra Yılmaz

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı, içinde bulunduğumuz yüzyılın insan ve çevre sağlığı için önemli tehditlerinden biri olan iklim değişikliğinin üniversite öğrencileri bağlamında neden olduğu iklim değişikliği farkındalığı ve kaygısının incelenmesidir. İklim değişikliği 21.yüzyılın önde gelen küresel sağlık sorunları arasındadır. Mevcut sıcaklık değişiklikleri canlılar, geçim kaynakları, ekosistem ve sosyoekonomik sistemler üzerinde her geçen gün daha da belirginleşen olumsuz etkilere neden olmaktadır. Küresel çapta görülen iklim değişikliği ile birlikte küresel ısınma; deniz seviyesinin yükselmesine, bulaşıcı hastalık riskinin artmasına, gıda ve su kıtlığına, göçe, birey ve hükümetler için mali kayıplara neden olmakta ve bu nedenle fiziksel, zihinsel ve sosyal yönden insan sağlığını tehdit etmektedir. İklim değişikliğinin insan sağlığı üzerindeki geri döndürülemez etkisinin gelecek yıllarda daha da kötüleşerek devam edeceği öngörülmektedir. Küresel ısınmaya bağlı yaşanan olumsuzluklar toplumlar tarafından endişe ve kaygı ile karşılanmaktadır. İklim değişikliği kaygısı, tekrarlayıcı, kontrol edilmesi zor ve kalıcı olabilen iklim değişikliği hakkında olumsuz veya endişeli düşünceleri içermektedir. Çocuklar ve gençler, iklim değişikliği endişesi yaşıyan önemli gruplar arasında yer almaktadır. İlerleyen yıllarda sıcak iklimin mirasıyla yaşamak zorunda kalacaklarından bu gruplar ayrıca önemlidirler.

Sonuç: Dünya çapında konuyla ilgili gençlerin sosyal eylemlerindeki artış endişelerinin bir göstergesi olarak ifade edilmektedir. Eğitim kurumları olarak üniversiteler gençlerin iklim değişikliği, çevre sorunları ve ekolojik bozulma ile ilgili doğru bilgiye ulaşmaları için önemli kurumlardır. Bu doğrultuda, üniversite ortamlarında öğrencilerin mevcut iklim değişikliği bilgilerini tespit etmek ve iklim krizinin neden olduğu olumsuzluklar hakkında doğru bilgiye erişimlerini sağlamak şimdi ve gelecekteki iklim krizinin etkilerine karşı gençlerin kaygı ve endişelerinin azalmasında etkili olabilir.

Anahtar Kelimeler: iklim değişikliği, iklim değişikliği farkındalığı, iklim değişikliği kaygısı ve üniversite öğrencileri

P7: Cerrahi Hemşireliği Eğitiminde Dijitalleşme

Rana Öztürk, Elif Gezginci Akpınar

ÖZET

Giriş ve Amaç: Cerrahi hemşireliği, hastaların perioperatif süreçte bakımını sağlayan önemli bir sağlık alanıdır. Bu alandaki eğitim, hemşirelerin klinik becerilerinin ve teorik bilgilerinin geliştirilmesini sağlamak için kritik bir rol oynamaktadır. Sağlık alanında dijitalleşme, hemşirelik eğitiminde önemli bir dönüşüm yaratmaktadır. Cerrahi hemşireliği eğitiminde kullanılan geleneksel yöntemlerin yerini, dijital simülasyonlar, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik gibi yenilikçi teknolojiler almaktadır. Bu derlemede, cerrahi hemşireliği eğitiminde dijitalleşmenin etkisini değerlendirmek ve bu süreçte karşılaşılan avantajlar ile zorlukları ele almak amaçlanmıştır. Dijital araçlar ve teknolojiler, cerrahi hemşirelik eğitiminin çeşitli yönlerinde devrim yaratmaktadır. Bu araçlar, öğrencilerin klinik becerilerini geliştirmelerine, cerrahi prosedürlere ilişkin daha derinlemesine bilgi edinmelerine ve farklı hasta senaryoları ile uygulama yapmalarına olanak tanımaktadır. Dijitalleşmenin cerrahi hemşirelik eğitiminde önemli avantajlar sunduğu görülmektedir. Öğrencilere dünya genelinde hem erişim imkânı sunarken hem de derslerin zamanlamasında esneklik sağlamaktadır. Ayrıca öğrencilerin bireysel hızlarına ve öğrenme yöntemlerine göre eğitim almalarını mümkün kılmaktadır. Gerçek hasta üzerinde yapılan eğitimler risk taşıyabilirken, dijital platformlar sayesinde öğrencilerin risk oluşturmayacak sanal ortamda uygulama yapmasına da imkân sağlamaktadır. Bu avantajların yanı sıra dijitalleşmenin cerrahi hemşirelik eğitime entegre edilmesinde “teknolojiye erişim sorunlarının yaşanması, dijital okuryazarlığın yetersiz olması, geleneksel eğitimle entegrasyonun yeterince sağlanamaması” gibi zorluklar da yaşanabilmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak cerrahi hemşireliği eğitiminde dijitalleşme, öğrencilere daha etkileşimli, erişilebilir ve güvenli bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Bu teknolojilerin etkin bir şekilde kullanılması, hemşirelerin klinik becerilerini ve bilgi seviyelerini artırırken, hasta bakım kalitesini de iyileştirebilmektedir. Ancak dijitalleşmenin başarıyla uygulanabilmesi için teknolojiye erişim, dijital okuryazarlık ve geleneksel eğitimle entegrasyon gibi zorlukların aşılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: cerrahi hemşireliği, dijitalleşme, hemşirelik eğitimi, sanal gerçeklik, simülasyon

P8: Hemşire, Hekim, Öğrenci Hemşire ve Hasta Gözünden Üroloji Alanındaki Robotik Cerrahi Uygulamaları

Büşra Şahin, Durdane Azra Çelebi, Meral Ortaoğlu, Nurseda Özen

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı ürolojideki robotik cerrahi uygulamalarının hemşire, hekim, öğrenci hemşire ve hastalarla ilgili bilgilerin incelenmesidir.

Robotik cerrahi, teknolojik gelişmelerin tıp alanına yansmasıyla giderek yaygınlaşan bir yöntemdir. İlk olarak 1994 yılında laparoskopik ameliyatları desteklemek amacıyla kullanılan robotik sistemler, özellikle Avrupa ve ABD'de geniş uygulama alanı bulmuştur. Türkiye'de ise 2003 yılında baypas cerrahisinde, 2005'te ürolojik ameliyatlarda kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde üroloji, genel cerrahi, beyin cerrahisi ve jinekoloji gibi birçok alanda tercih edilmektedir. Robotik cerrahi, üroloji alanlarında açık ve laparoskopik cerrahiye geride bırakmıştır. Minimal invaziv teknikler sayesinde hastanede kalış süresini kısaltmakta ve cerrahi morbiditeyi azaltmaktadır. Robotik cerrahi geçiren hastalar, ameliyat sürecinin her aşamasında hemşirelik bakımına ihtiyaç duymaktadır. Ameliyat dönemi bakımında hemşirelerin rolü, hastanın tedavi sürecinin devamlılığını sağlamak olarak tanımlanabilir. Bu nedenle, hemşirelerin robotik cerrahiye ilişkin deneyim ve algılarını anlamak, hemşire eğitimi ve mesleki gelişim gereksinimlerini belirlemek açısından büyük önem taşımaktadır. Hemşirelik perioperatif bakımında hasta merkezli bir yaklaşımı benimsemek adına dört temel boyuta dayalı bir teorik çerçeve önerilmektedir: Sağlık Sistemi, Güvenlik, Davranışsal Tepkiler ve Fizyolojik Tepkilerdir. Üroloji hekimleri, hastalarının yararına yeni teknolojileri geliştirmeye ve benimsemeye her zaman istekli olmuşlardır. Aynı zamanda, robotik cerrahi alanında öncü rol üstlenmiş ve bu teknolojinin tıp dünyasında yaygınlaşmasına önemli katkılar sağlamışlardır.

Sonuç: Ürolojide robotik cerrahi, hasta deneyimleri açısından birçok avantaj sunmaktadır. Minimal invaziv bir yöntem olması nedeniyle, hastalar geleneksel açık ameliyatlara kıyasla daha az ağrı, daha kısa hastanede kalış süresi ve daha hızlı iyileşme süreci yaşamaktadır. Özellikle radikal prostatektomi, piyeloplasti ve böbrek cerrahileri gibi ürolojik operasyonlarda robotik cerrahinin sağladığı hassasiyet, komplikasyon risklerini azaltarak hasta güvenliğini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: robotik cerrahi, üroloji, öğrenci hemşire

P9: Dijital Sağlık Sistemlerinin Hemşirelik Uygulamalarına Etkisi: Sistematik Derleme

Yeter Canan Akçadağ, Merdiye Şendir, İlayda Türkoğlu

ÖZET

Giriş: Günümüz sağlık hizmetleri, yapay zekâ destekli sistemler, elektronik sağlık kayıtları, tele-sağlık uygulamaları ve akıllı cihazlar gibi dijital teknolojilerle köklü bir dönüşüm geçirmektedir. Bu dönüşüm, hemşirelik uygulamalarında zaman yönetiminin iyileştirilmesi, tıbbi hataların en aza indirgenmesi ve hasta bakım kalitesinin artırılması açısından önemli bir potansiyel sunmaktadır.

Amaç: Bu sistematik derleme ile dijital sağlık sistemlerinin hemşirelik mesleğine getirdiği kolaylıkların ve bu teknolojilerin verimli kullanımını sağlamak için hemşirelerin edinmesi gereken dijital yetkinlikleri kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma kapsamında Google Akademik ve Pubmed veri tabanlarında, 2019-2024 yılları arasında yayımlanmış makaleler taranmıştır. Arama terimleri olarak "dijital sağlık ", "yapay zekâ", "hemşirelik bakımı" ve "hemşirelik" gibi anahtar kelimeler kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan çalışmalar incelendiğinde; yapay zekâ destekli teşhis ve karar destek sistemlerinin hemşirelere rehberlik ettiği, ancak veri gizliliği, etik sorunlar ve insan dokunuşunun azalması gibi bazı riskler barındırdığı tespit edilmiştir. Ayrıca, hemşirelerin dijital okuryazarlık, veri güvenliği farkındalığı ve teknolojik adaptasyon gibi becerilere sahip olmalarının, sistemlerin etkin kullanımında kritik rol oynadığı belirlenmiştir.

Sonuç: Dijital sağlık sistemlerinin hemşirelik mesleğine entegrasyonu, hasta bakım kalitesini artırma ve süreçleri optimize etme açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Ancak, hemşirelerin bu teknolojilere uyum sağlaması için dijital yetkinliklerini geliştirmeleri gerekmektedir. Çalışmanın bulguları, hemşirelerin dijital dönüşüme adaptasyonunu desteklemek amacıyla eğitim programlarının ve stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: dijital sağlık, hemşirelik, hemşirelik bakımı, yapay zekâ

P10: 34 Yaş ve Üstü Hemşirelik Öğrencisi Olmak: Bir Literatür İncelemesi ve Deneyim Aktarımı

Tangül Aytur Özen Hatice Yazıcıoğlu Gönül Genç Yasemin Dilek Demirc

ÖZET

Giriş ve Amaç: Dünya genelindeki sağlık sistemlerinde hemşirelik alanındaki iş gücü eksikliği önemli bir sorundur. Sağlık sektöründeki hemşire açığı sorununu gidermek amacıyla olgun yaş grubu bireylerin hemşirelik eğitimine yönlendirilmesi giderek önem kazanmakta ve hemşirelik lisans programlarına giren olgun yaştaki öğrencilerin nüfusu dünya çapında istikrarlı bir şekilde artmaktadır.

Türkiye'de 1 Ocak 2023 itibarıyla devlet üniversitelerinin merkezi yerleştirme ile öğrenci alan lisans programlarında, 34 yaşını tamamlamış kadınlar için özel kontenjan ayrıldığı ve öğrenci kabulüne başlandığı duyurulmuştur. Olgun yaş grubu kadınların hemşirelik eğitimine başlaması, beraberinde birçok çeşitli fırsat ve zorluk getirmektedir. İş hayatına ara veren veya kariyer değişikliği yapmak isteyen bireyler için hemşirelik, yeniden giriş yapılabilir bir meslek olarak değerlendirilmektedir. Ancak, mevcut eğitim sistemlerinin genç bireyler düşünülerek tasarlanmış olması, olgun yaş grubu hemşirelik öğrencileri için çeşitli uyum sorunlarına neden olabilmektedir. Bu çalışmada, 34 yaş ve üstü bireylerin hemşirelik eğitimine katılımını ele alan akademik çalışmalar incelenerek deneyim aktarımı gerçekleştirilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak; bu çalışma, 34 yaş ve üzeri hemşirelik öğrencilerinin eğitim süreçlerine başlama kararını verme, hemşirelik eğitimine başlama, eğitimde karşılaştıkları zorluklar ile motivasyon kaynaklarına ışık tutmaktadır. Olgun yaş grubu hemşirelik öğrencilerine yönelik eğitim stratejileri geliştirilerek hem akademik başarıları ve hem de öznel yaşantıları güçlendirilebilir. Gelecek çalışmalarda olgun yaş grubu hemşirelik öğrencileri için eğitim modellerinin geliştirilmesi, deneysel, karma yöntem ve yaşanan deneyimleri derinlemesine inceleyen nitel çalışmaların yapılması önerilmektedir. Hemşirelik iş gücü profesyonellerine olan talep artmaya devam ettiğinden, 34 yaş ve üstü hemşirelik öğrencileri hakkında daha fazla araştırmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 34 yaş ve üstü kadın, olgun yaş grubu hemşirelik öğrencisi, hemşirelik, hemşirelik öğrencisi, hemşirelik eğitimi

P11: Nöronların Özgürlüğü; Dans ve Hareket Terapisi

Sakine Fırıncık, Rümeysa Yılmaz, Gamze Akçabay, Hatice Karaman, Duygu Horuzoğlu, Yasin Güröz

ÖZET

Giriş ve Amaç: Dünyadaki yaşlı nüfusun oranının hızla artması önemli bir halk sağlığı sorununu gündeme getirmektedir. Özellikle yaşlılarda daha sık görülen nörobilişsel bozuklukların tedavisi ve iyileştirilmesi, insanların daha uzun ve kaliteli yaşam sürmesine olanak sağlamaktadır. Dans ve hareket terapisi (DHT) fiziksel aktiviteyi duygusal ve sosyal etkileşimlerle birleştirerek bireylerin daha uzun ve kaliteli bir yaşam sürdürmesine olanak tanımaktadır. Bu çalışmada, nörobilişsel bozukluklarda dans ve hareket terapisinin kullanımına ilişkin bilgi verilmesi amaçlanmıştır. Nörobilişsel bozukluklar; öğrenme, hafıza, algı ve problem çözme gibi bilişsel yetenekleri etkileyen bir ruh sağlığı bozukluğudur. Demans, alzheimer ve parkinson en sık karşılaşılan nörobilişsel bozukluklardandır. Bu hastalıkların tedavisinde DHT, son yıllarda giderek daha fazla ilgi gören tamamlayıcı bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır. DHT, kişinin duygusal, bilişsel, fiziksel ve sosyal bütünlüğünün geliştirilmesi için hareketin psikoterapötik kullanımını içeren bir sanat terapisi türüdür.

Sonuç: DHT, bireylerin bedenleri ile bağlarını yitirdiklerinde, duygularını, stresi veya gerginliği serbest bırakmakta güçlük yaşadıklarında, beden aracılığıyla bütünlüğü sağlamaya yardımcı olan bir terapidir. Ayrıca bireyin hareketlerini gözlemleyip algılamasını, farkında olmasını, hareket repertuarının genişlemesine yardımcı olur. DHT, motor işleyişin yanı sıra duygu değişimi, hafızayı güçlendirme ve genel yaşam kalitesini arttırma yönünde de önemli etkiler yaratmaktadır.

Anahtar Kelimeler: nörobilişsel bozukluklar, dans, hareket, terapi

P12: Hemşirelik Öğrencilerinde Hasta Tarafından Redde Uğrama Deneyimi

Işıl Nane, Sebahat Kuşlu, Burçin Işık

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı hemşirelik öğrencilerinde hasta tarafından redde uğrama deneyimini ve bunun öğrenciler üzerindeki etkilerini açıklamaktır.

Hemşirelik eğitiminde teorik bilgi, mesleğin bilimsel temelini oluştururken, uygulama eğitimi bu bilgilerin hasta bakımının etkin ve güvenli bir şekilde yansıtılmasını sağlar. Hemşirelik öğrencileri için hasta ile etkileşim teorik bilgiyi uygulamaya dökerek mesleki beceri ve özgüven kazanmada önemli bir adımdır. Ancak bu süreçte iletişim kurma zorlukları, deneyimsizlikten kaynaklanan kaygılar ve hasta beklentilerini karşılamada yaşanan endişeler sıkça karşılaşılan bir durumdur. Hemşirelik öğrencileri, klinik uygulamalar sırasında çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu zorluklardan biri de hastalar tarafından reddedilme deneyimidir. Bu durum, öğrencilerin mesleki gelişimlerini ve hasta bakımına yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Yapılan araştırmalar, hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalar sırasında anksiyete, stres ve yetersizlik hissi gibi olumsuz duygular yaşadıklarını göstermektedir. Bu duygular, hastalarla etkili iletişim kurma becerilerini zayıflatabilir ve hasta bakımının kalitesini düşürebilir. Öğrencilerin klinik deneyimleri sırasında karşılaştıkları reddedilme durumları, benlik saygılarını ve mesleki motivasyonlarını da olumsuz etkileyebilir. Bu tür deneyimler, öğrencilerin klinik stres düzeylerini artırarak, duygusal tükenmişliğe yol açabilir. Ayrıca, hastalar tarafından reddedilme deneyimi yaşayan öğrenciler, duygu düzenleme güçlükleri yaşayabilirler. Bu durum, öğrencilerin stresle başa çıkma becerilerini zayıflatabilir ve klinik performanslarını olumsuz yönde etkileyebilir.

Sonuç: Sonuç olarak, hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalar sırasında hastalar tarafından reddedilme deneyimleri, onların duygusal ve mesleki gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu nedenle, eğitim programlarında öğrencilerin bu tür durumlarla başa çıkma becerilerini geliştirmeye yönelik stratejilerin geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencisi, reddedilme, klinik deneyim

P13: Hemşirelikte Yapay Zekâ ve Hasta Güvenliği

Şehri Türker,Rümeysa Güldane Güllü

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler ve dijitalleşme, yapay zekâ (YZ) kavramının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. YZ'nin sağlık alanında kullanımı ise son zamanlarda üzerinde durulan konulardan biridir. Sağlık hizmetlerinde (YZ) kullanımı, özellikle hemşirelik alanında hasta güvenliğini artırma potansiyeline sahip yenilikçi çözümler sunmaktadır. Bu çalışma, hemşirelikte YZ uygulamalarının hasta güvenliği üzerindeki etkilerini, avantajlarını ve olası risklerini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. YZ; klinik karar destek sistemleri, hastane bilgi yönetim sistemleri, robotik hemşirelik uygulamaları, giyilebilir sağlık teknolojileri, akıllı ev sistemleri ve tele-sağlık gibi birçok alanda hemşirelerin iş yükünü azaltarak hasta bakım kalitesini artırmaktadır. YZ'nin hasta güvenliği açısından sağladığı faydalar arasında, hasta takibinde hata oranlarının azalması, ilaç hatalarının önlenmesi, sağlık hizmetlerinin kişiselleştirilmesi ve sürekli izleme sistemleri ile komplikasyonların önüne geçilmesi yer almaktadır. YZ teknolojileri, hasta güvenliğini artırma potansiyeline sahip olmakla birlikte, aynı zamanda bazı riskleri de beraberinde getirmektedir. Veri gizliliği ihlalleri, etik sorunlar ve hukuki düzenlemelerdeki belirsizlikler gibi riskler, YZ'nin hemşirelikte güvenli bir şekilde uygulanmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, hemşirelerin YZ'nin sunduğu avantajları en iyi şekilde kullanabilmesi için teknolojiye uyum sağlamaları, sürekli eğitim almaları ve etik kurallar çerçevesinde hareket etmeleri gerekmektedir.

Sonuç: Gelecekte, YZ'nin hemşirelik uygulamalarında daha yaygın bir şekilde kullanılması beklenmektedir. Sonuç olarak, hemşirelikte YZ kullanımının hasta güvenliği açısından büyük fırsatlar sunduğu ancak aynı zamanda çeşitli etik, hukuki ve teknik zorluklar içerdiği görülmektedir. Hemşirelerin YZ konusunda yeterli eğitime sahip olmaları, veri güvenliği önlemlerinin güçlendirilmesi ve etik ilkelerin korunması, bu teknolojilerin hasta güvenliği açısından en iyi şekilde kullanılmasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, hemşirelik, hasta güvenliği, etik

P14: Periferik İntravenöz Katater Uygulaması: Öğrenci Hemşire Gözünden Yaklaşım

Berna Yılmaz, Aysu Buldum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Periferik intravenöz katater (PVK) uygulaması hastalara en çok uygulanan hemşirelik girişimlerinden olup öğrenci hemşireler için en çok heyecan verici girişimlerden biridir. Bu bağlamda bu derlemenin amacı öğrenci hemşire (ÖH) gözünden PVK uygulamasına ilişkin bilgi vermektir. Sağlıklı ve güvenli bir PVK uygulamasının gerçekleştirebilmesi için ilk olarak uygulama yapılacak alan belirlenmeli ve gerekli katater numarası seçilmelidir. Ardından girişimi uygulayacak ÖH'nin uygulama basamaklarını bilmesi, asepsi ilkelerine uyması ve gelişebilecek komplikasyonlara karşı gözlem yapması gerekmektedir. Buna ek olarak ÖH, hastaya uygulanacak girişimi açıklamalı ve hastayı psikolojik olarak girişime hazırlamalıdır. Hastanın psikolojik olarak hazırlanması ağrı/acı verici bir girişim olan PVK uygulaması sırasında, hastanın uyumlu olmasına ve daha az stres yaşamasına zemin hazırlamaktadır. Bu yönleri ile bu girişimi yaparken ÖH bakım verici ve eğitici rollerini gerçekleştirmektedir. ÖH, girişim sırasında ihtiyaç olabilecek tüm malzemeleri hazırlamalı ve hasta başında hazır bulundurmalıdır. PVK uygulanması sırasında kullanılacak ven belirlenirken, ekstremitenin distalinden proksimaline doğru, sefalik, bazilik ya da metakarpal venler ilk olarak değerlendirilmelidir. Güncel kılavuza göre PVK uygulanmasında hemşirenin el hijyenine ve eldiven kullanımına dikkat etmesini, hastanın cilt antisepsisini sağlarken %70'lik alkol kullanmasını önermektedir. PVK takıldıktan sonra kontrolleri yapılmalı (sızıntı, şişlik ya da kızarıklık) ve sabitlenmeli, takılma tarihi not edilmelidir. Hasta ve ÖH'nin güvenliği için işlem sonrasında ortaya çıkan tüm atıklar uygun şekilde ortamdaki uzaklaştırılmalıdır. İşlem sonrasında ÖH el hijyenini sağlamalı ve işlemi kaydetmelidir. ÖH, hastanın PVK alanını dört saatte bir kontrol etmelidir.

Sonuç: Buna göre PVK girişimi, ÖH'nin birden çok faktörü gözlemleyerek değerlendirdiği, kayıt oluşturduğu bir prosedürdür. Bu bağlamda PVK uygulamasına ilişkin güncel kılavuzlar ve literatürü takip etmek ÖH'nin araştırmacı rolünü dolayısıyla bakım verici rolünü geliştirme ve sürdürmeye katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: öğrenci, hemşirelik, periferik intravenöz katater

P15: Gebelerin Doğuma Hazırlık Eğitimlerine Katılımının Önündeki Engeller ve Çözüm Önerileri

Kardelen Ayyıldız, Fatma Nur Duman

ÖZET

Giriş ve Amaç: Doğum eylemi, bakım gereksinimlerinin arttığı, sıklıkla bilinmezliklerle dolu ve bireyde korku yaratan bir olay olarak nitelendirilebilmektedir. Gebelerin doğum korkularını ve istenmeyen doğum sonuçlarını azaltmak, bireylerin tüm süreç hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak ve onları ebeveynliğe hazırlamak için en ideal yollardan biri doğuma hazırlık eğitimleridir. Bu eğitimlere katılmak gebe ve ailesini birçok yönden olumlu etkilese de bazı gebeler eğitimlere katılmak istememektedir. Bu derlemenin amacı, gebelerin doğuma hazırlık eğitimlerine katılımının önündeki engeller ve çözüm önerileri hakkında bilgi sağlamaktır. Literatürde eğitime katılmama nedenleri bireysel, toplumsal/kültürel, sağlık sistemiyle ilgili, eğitimin içeriği/sunumuyla ilgili faktörler olmak üzere farklı başlıklar altında sınıflandırılmaktadır. Bireysel faktörler arasında, çalışan gebelerin zaman kısıtlılığı, eğitimlerin öneminin yeterince anlaşılmaması, doğum hakkında konuşmanın korkuyu artıracak yönündeki mitler; toplumsal/kültürel faktörler arasında, geleneksel inançlar, toplumda bu eğitimlerin desteklenmemesi, eşin eğitime katılma konusundaki direnci; sağlık sistemiyle ilgili faktörler arasında, yetersiz tanıtım/bilgilendirme, hizmet sunumundaki eksiklikler, eğitimlere ulaşılabilirlik sorunları; eğitim içeriği/sunumuyla ilgili faktörler arasında geleneksel eğitim modellerinin motivasyonu düşürmesi, program içeriğinin yetersiz olması, dijital seçeneklerin yeterince kullanılmaması gibi durumlar yer almaktadır.

Sonuç: Katılımın artması için, eğitim veren sağlık profesyonellerinin ilgi çekici materyal kullanımı ve interaktif eğitim sistemini benimsemeleri, bu hizmeti veren kurum/kuruluşlarda hizmet sunumu çıktısı/memnuniyet düzeyinin belirlenmesi ve nitelik/nicelik iyileştirme çalışmalarının yapılması, çalışan veya ulaşımı kısıtlı bölgelerde ikamet eden gebeler için Sağlık Bakanlığı'nın "Uzaktan Gebe Okulu" programının duyurulması ve güvenilir erişim sitelerinin yaygınlaştırılması, prekonsepsiyonel dönemden itibaren gebelik, doğum ve doğum sonu süreçlerde etkin danışmanlık sağlanarak konunun önemi üzerinde durulması, ücretsiz programların yaygınlaştırılması, yaşanan toplumun inanç ve değerlerine göz önünde bulundurularak hizmetin verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: gebelik, prenatal eğitim, doğuma hazırlık sınıfı, çözüm önerisi

P16: Stresi Yönetmede Geleneksel Qigong Egzersizlerinin Rolü

Aleyna Şimşek, Edanur Çak Üçler

ÖZET

Giriş ve Amaç: Stres, dünya genelinde yaygın olarak görülen bir sorundur. Bireyler çeşitli faktörlerin etkisiyle stresle karşı karşıya kalabilmektedir. Stresin yönetilmesinde farklı yaklaşımlar kullanılmakla birlikte son zamanlarda özellikle Qigong, Tai-Chi ve yoga gibi geleneksel ve tamamlayıcı tıp yöntemlerinin kullanımı artış göstermiştir. Qigong, Çin’de 2000 yıldan uzun bir süre önce keşfedilen, temelini Taoist felsefesi ve geleneksel Çin tıbbi teorisinden alan geleneksel bir Çin aerobik egzersizidir. Qigong kavramı “Qi” ve “Gong” kelimelerinin birleşmesiyle oluşur. Qi, vücuttan aktığına inanılan “yaşam enerjisi” anlamına gelen Çince bir kelimedir. Gong ise “azim ve pratik yoluyla elde edilen iş veya faydalar” anlamına gelir. Qigong tam anlamıyla, “kişinin sağlığını ve zihin-beden dengesini iyileştirmek için yaşam enerjisiyle çalışmak” şeklinde tanımlanabilir. Qigong uygulaması beden, nefes ve zihin düzenlemesi olmak üzere üç bileşenden oluşmaktadır. Qigong; koordineli vücut duruşu ve hareketlerini, derin ritmik nefes almayı, meditasyonu ve zihinsel odaklanmayı içerir. Qigong’un; Tai-Chi, Wuqinxi, Baduanjin, Yijinjing ve Liuzijue gibi çeşitleri de bulunmaktadır.

Sonuç: Qigong, özel bir ekipmana gerek kalmadan her zaman ve her yerde kolayca uygulanabilen bir egzersizdir. Fiziksel sağlığı iyileştirmekle kalmaz aynı zamanda stres yönetiminde ve psikolojik sağlığı geliştirmek amacıyla da uygulanabilmektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde stresi azaltmak veya yöneltmek için kullanılan Qigong egzersizlerinin etkili bir yöntem olduğunu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu derleme çalışma stresi yönetme sürecinde Qigong egzersizlerinin önemini araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: stres, yönetim, qigong

P17: Hemşirelerde Güncel Bir Sorun: Beyin Göçü

Meryem Bağbaşı, Neslihan Köse Kabakcıoğlu, Sultan Ayaz Alkaya

ÖZET

Giriş ve Amaç: Beyin göçü eğitim ve nitelik olarak donanımlı bireylerin, çalışma ve yaşam koşulları yönünden yüksek imkanlara sahip ülkelere göç etmesi olarak tanımlanmaktadır. Beyin göçü gerçekleştiren meslek grupları içerisinde sağlık profesyonelleri ilk sırada yer almaktadır. Bu durum son yıllarda küresel bir sorun haline gelmiştir. Beyin göçü, özellikle yetersiz bir sağlık sistemine sahip olan düşük gelirli ülkelerde sağlık sisteminin kötüleşmesine yol açmaktadır. Beyin göçü hemşire açığı, iş yükü artışı, iş stresi, bakım kalitesinde azalma, maliyet artışı, sağlıkta eşitsizlik gibi önemli sorunlara neden olmaktadır. Uluslararası Hemşirelik Konseyi 2023 raporuna göre, hemşire göçünün yaygın olduğu Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Avustralya ve Almanya gibi ülkelerde önemli bir göç artışı görülmüştür. Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü 2023 raporuna göre Finlandiya, İsviçre ve Norveç gibi ülkelerde her bin kişiye 18 ve üzeri hemşire düşerken, Türkiye’de her bin kişiye 2,8 hemşire düşmektedir. 2023 yılına ait hemşire göç eğilim çalışması raporuna göre, hemşirelerin %76,3’ünün yurt dışında hemşirelik yapmak istediği bildirilmiştir. Hemşirelerin %55,7’si ekonomik, %25,8’i psikolojik ve fiziksel şiddet, %48,9’u ise meslekle ilgili problemler nedeniyle göç etmeyi istemektedir.

Sonuç: Dünya çapında hemşire yetersizliği küresel bir sağlık acil durumu olarak kabul edilmiş olup, Dünya Sağlık Örgütü 2030 yılına kadar 4,5 milyon hemşire açığının olacağını bildirmektedir. Hemşire beyin göçünü azaltmak ve sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak için hemşirelere yönelik kariyer fırsatlarının artırılması, özlük haklarının güçlendirilmesi ve ücret politikalarının iyileştirilmesi için kapsamlı ve sürdürülebilir stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir. Bu derlemede hemşirelerin beyin göçünde mevcut durum, göçün nedenleri, etkileri ve çözüm önerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: beyin göçü hemşire sağlık hizmetleri

P18: Kardiyak Cerrahi Sonrası Ağrı Yönetimi

Kübra Deveci, Bediye Öztaş

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı; kardiyak cerrahi sonrası ağrı yönetimini tartışmaktır. Bu amaçla Google Akademik, Pubmed, Web of Science ve Science Direct veri tabanlarında ‘kardiyak cerrahi, ağrı, ağrı yönetimi’ ‘cardiac surgery, pain, pain management’ anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Dolaşım sistemi hastalıkları ölüm nedenleri arasında ilk sırada yer almakta olup iskemik kalp hastalıkları en yaygın görülen hastalıklar arasında yer almaktadır. Kardiyak cerrahinin amacı hastanın anjinal ağrısı azaltmak, hastanın konforunu artırmak ve yaşam kalitesini iyileştirmektir. Cerrahi girişim ve diğer invaziv uygulamalar hastalarda ciddi ağrıya neden olabilmektedir. Postoperatif ağrının değerlendirilmesi sedatifler, narkotik analjezikler ve deliryum riski nedeniyle yetersiz olabilmektedir. Bu nedenle, multidisipliner ekip yaklaşımı ile hastanın ağrısı doğru değerlendirilmelidir. Kardiyak cerrahi sonrası hastalara yapılan tedavi girişimlerinin fazlalığı, mekanik ventilasyon, hastalarda bulunan kateterler, göğüs tüpü, diğer drenler, hastaların daha fazla ağrı deneyimlemesine sebep olmaktadır. Ağrı değerlendirmesinde çeşitli ölçekler kullanılmaktadır. Hasta kendini ifade edebiliyorsa Sayısal, sözel, görsel ağrı ölçekleri, ifade edemiyorsa Davranışsal Ağrı Ölçeği (Behavioral Pain Scale), Yoğun Bakım Ağrı Gözlem Formu (Critical-Care Pain Observation Tool-Cpot), Ağrı Tanılama ve Girişim Formu (Pain Assessment And Intervention Notation Algorithm-P.A.I.N), Yetişkinler İçin Sözel Olmayan Ağrı Ölçeği (Nonverbal Adult Pain Scale) gibi ölçekler kullanılarak hastanın ağrı durumu değerlendirilebilmektedir. Ağrı yönetiminde farmakolojik olarak postoperatif erken dönemde opioid ve nonsteroid antienflamatuar ilaçlar zamanında uygulanmalıdır. Farmakolojik olmayan yöntemlerin (masaj, akupunktur, TENS, dikkati başka yöne çekme, hayal kurma vb.) kullanımı ile analjezik kullanımına olan gereksinimin azaltması sağlanabilmektedir. Uygulanan farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemler sonrasında ağrının tekrar değerlendirilmesi analjezik tedavinin etkinliğinin ortaya konmasında önemlidir.

Sonuç: Sonuç olarak; kalp cerrahisi sonrası iyi bir ağrı yönetimi strese nöroendokrin yanıtın şiddetini de azaltacağından hasta çıktılarına pozitif katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: kardiyak cerrahi, ağrı, ağrı yönetimi

P19: Mezuniyete Bir Adım Kala: Öğrenci Hemşirelerin Yoğun Bakım Dersine İlişkin Görüşleri ve Önerileri

Esmanur Tapar, Melisa Tilkiler, Besey Ören, Büşra Zehra Büyükkılıç

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yoğun bakım hemşireliği, yalnızca teorik bilgiyle değil; deneyim, sezgi ve hasta bakımı süreçleriyle şekillenen kritik bir alandır. Mezuniyet aşamasındaki hemşirelik öğrencilerinin yoğun bakım dersine yönelik görüşlerini anlamak, eğitimin gelişime açık yönlerini belirlemek ve iyileştirme önerileri sunmak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Bu çalışma, yoğun bakım dersi alan mezuniyet aşamasındaki 10 gönüllü öğrenci ile yarı yapılandırılmış bireysel görüşmeler yoluyla gerçekleştirildi. Görüşmeler önceden hazırlanmış 12 yönlendirici soru çerçevesinde yapılarak, her bir görüşme 30 dakika sürdü ve yanıtlar kayıt altına alınarak analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %60'ı ders saatlerinin artırılması gerektiğini belirtti. Örneklemin %70'i daha fazla uygulama içeren bir müfredat talep ederken, %50'si klinik gözlemlerin önemini bildirdi. Yapay zekâ konusuna ilişkin görüşlerde öğrencilerin %80'i, teknolojinin hemşireliği destekleyebileceğini ancak insan faktörünün yerini alamayacağını ifade etti.

Sonuç: Öğrenciler, yoğun bakım dersinin müfredatta yer almasından genel olarak memnun olmakla birlikte, ders süresinin uzatılması ve uygulama odaklı bir eğitim modeli geliştirilmesi gerektiğini vurguladı. Elde edilen veriler doğrultusunda klinik ortamda daha fazla gözlem yapılması, ders içeriklerinin simülasyonlarla desteklenmesi ve yapay zekâ teknolojilerinin eğitime entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: yoğun bakım hemşireliği, hemşirelik eğitimi, klinik gözlem, simülasyon, yapay zekâ.

P20: Sağlık Personelleri İçin Tehdit: KBRN Tehlikesi Gerçeği

Rabia Gir

ÖZET

Giriş ve Amaç: “KBRN Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer” kelime grubunun kısaltması olarak kullanılmaktadır. KBRN ajanları; nükleer veya radyolojik materyaller, virüsler, bakteriler veya diğer biyolojik maddeleri ve toksik kimyasalları kapsar. Malzemelerin üretildiği, kullanıldığı veya depolandığı bir yerde veya tesiste bir kaza sonucu yayılabilir ya da devletler, devlet dışı aktörler veya terörist grupların kasıtlı eyleminin bir sonucu olarak ortama yayılırlar. Çok sayıda kimyasal yaralıya tıbbi destek verilmesi sırasında kimyasal olayların etkili bir şekilde yönetilmesi sağlık personeli için önem arz etmektedir. Kimyasal ajanlara müdahale edecek sağlık personelinin; kimyasal tehdide neden olan maddenin türü, uygun tıbbi desteği planlamak için kimyasal ajan maruziyetinin akut ve kronik tıbbi etkileri, halk sağlığı açısından etkileri, müdahalede bulunan sağlık çalışanının maruziyet sonucu kendini olası tehlikelerden korumanın yolları hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmaları gerekir. Personelin hem kendini koruması hem de yaralıların tıbbi savunma ve yönetiminin sağlanması bu alanda alacağı eğitimler ile mümkün olacaktır. Bu kapsamda olay yerine ulaşan acil yardım personelinin, bulundukları bölgede hangi tür KBRN ajanı ile karşılaşma ihtimali olduğunun bilinciyle, olay yerindeki tüm ayrıntıları doğru değerlendirebilmek ve tanımlayabilmek için bu alan ile ilgili eğitilmiş olması gereklidir.

Sonuç: Ülkemiz KBRN alanı ile ilgili akademik ve sağlık personeli eğitim programları açısından çok zengin değildir. Tıbbi KBRN alanına yönelik eğitim veren en köklü ve tek kurum Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıbbi KBRN Ana Bilim Dalı Başkanlığıdır. KBRN eğitiminin yaygınlaştırılması ve daha fazla kurumun bu alanda eğitim vermesi için çeşitli adımlar atılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: KBRN farkındalığı, hemşirelik eğitimi, tıbbi KBRN

P21: Alkol Bağımlısı Bir Eşle Yaşamak

Sakine Fırıncık, Büşra Salar, Fatma Lama, Dilan Demir, Melisa Bal, Aliye Bozkurt

ÖZET

Giriş ve Amaç: Alkol bağımlılığı, yalnızca bireyi değil, ailesini de etkileyen ciddi bir sorundur. Bağımlı bireyin eşi, psikolojik, duygusal, sosyal ve ekonomik açıdan zorlayıcı bir süreç yaşayabilir. Alkol bağımlılığı olan bireylerde öfke, duygusal dengesizlik ve şiddete meyil gibi sorunlar görülebilir. Bu durum, eşlerinde depresyon, anksiyete ve stresin oluşmasına ya da var olan rahatsızlıkların şiddetlenmesine yol açabilir. Evlilik içindeki güven azalır, iletişim bozulur ve evlilik doyumu düşer. Aynı zamanda, sadakatsizlik ve boşanma riski de artar. Bağımlı bireyin sorumluluklarını üstlenmek zorunda kalan eş, zamanla tükenmişlik ve değersizlik hissi yaşayabilir. Bu durumun tıbbi olarak adlandırılması “eş bağımlılığı” olarak nitelendirilir; kişi, bağımlı eşinin sorunlarını çözmeye çalışırken kendi ihtiyaçlarını ikinci plana atabilir. Ekonomik açıdan da alkol bağımlılığı, aile bütçesini olumsuz etkileyerek ek stres faktörleri yaratabilir. Finansal sorunlar, aile içindeki gerilimi ve evlilikteki huzursuzluğu arttırır.

Sonuç: Bu süreçle başa çıkabilmek için psikolojik destek almak, çift terapisine başvurmak ve sosyal destek gruplarına katılmak önerilmektedir. Alkol bağımlılığıyla mücadelede sadece bağımlı bireyin iyileşmesi değil, tüm aile bireylerinin ve aile dinamiklerinin iyileşmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: alkol, bağımlılık, eş bağımlılığı

P22: Cerrahi Hastalarında Antikoagülan Kullanımına Bağlı Komplikasyonlar ve Hemşirelik Bakımı

Sılanaz Soydaş, Bediye Öztaş

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı; cerrahi hastalarında antikoagülan kullanımına bağlı komplikasyonlar ve hemşirelik bakımını tartışmaktır. Bu amaçla Google Akademik, Pubmed, Web of Science ve Science Direct veri tabanlarında ‘cerrahi, hasta, antikoagülan, komplikasyon, hemşirelik bakımı’ ‘surgery, patient, anticoagulant, complication, nursing care’ anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Antikoagülan ilaçlar, kardiyovasküler, serebrovasküler ve periferik vasküler hastalıkların tedavisinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak cerrahi girişim gerektiren hastalarda bu ilaçların kullanımı hem kanama hem de tromboembolik komplikasyonlar açısından önemli riskler taşımaktadır. Cerrahi sürecin güvenli bir şekilde yönetilmesi için antikoagülan tedavinin uygun şekilde planlanması gerekmektedir. Cerrahi girişimler sırasında antikoagülanların kesilmesi kanama riskini azaltırken, tromboembolik olayların görülme ihtimalini artırabilir. Bu nedenle her hasta için bireysel risk değerlendirmesi yapılmalı ve tedavi süreci multidisipliner bir yaklaşımla yönetilmelidir. Antikoagülan ilaç kullanan cerrahi hastalarında en sık karşılaşılan komplikasyonlar arasında kanama (hemorajik şok, organ yetmezliği) ve tromboembolik olaylar, yara iyileşmesinde gecikme, revizyon cerrahisi gerekliliği sayılabilir. Spinal veya epidural hematoma gelişimi ise, özellikle rejyonal anestezi uygulamalarında geri dönüşümsüz nörolojik hasara yol açabilir. Antikoagülan kullanan cerrahi hastalarının hemşirelik bakımı, komplikasyonların önlenmesi ve hasta güvenliğinin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Hemşireler, kanama riskini azaltmak için hastaların vital bulgularını, cerrahi alanı, cilt altı ekimozları, mukozal alanları ve drenaj bulgularını, hemoglobini ve hematokrit seviyelerini takip etmelidir.

Sonuç: Tromboembolik olayları önlemek için hastaların erken mobilizasyon, basınçlı elastik çorap kullanımı ve kompresyon cihazları kullanımı pozisyonlandırma, derin ven trombozu belirtileri yönünden hastayı takip edilmesi önemlidir. Hasta ve ailesinin antikoagülan ilaç, ilaç-besin etkileşimi, laboratuvar bulgularının takibi, kanama ve tromboemboli belirtileri ile ilgili eğitimi de hemşirelik bakımında önemlidir. Sonuç olarak; hasta güvenliği kapsamında hastaların bireysel risk faktörlerine göre değerlendirilmesi, multidisipliner bir yaklaşımla tedavi planlarının oluşturulması ve hemşirelerin proaktif bir yaklaşımla bakımı yönetmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: cerrahi, hasta, antikoagülan, komplikasyon, hemşirelik bakımı

P23: Karaciğer Tümörlerinde Radyofrekans Ablasyon Tedavisinde

Hemşirelik Bakımı

İrem Gökçek, Bediye Öztaş

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı; karaciğer tümörlerinde uygulanan Radyofrekans Ablasyon tedavisinde hemşirelik bakımını tartışmaktır. Bu amaçla Google Akademik, Pubmed, Web of Science ve Science Direct veri tabanlarında ‘karaciğer tümörü, hepatosellüler karsinoma, Radyofrekans Ablasyon, hemşirelik bakımı’ ‘liver tumor, hepatocellular carcinoma, Radiofrequency Ablation, nursing care’ anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Dünyada kansere bağlı ölümler arasında üçüncü sırada yer alan karaciğer kanseri, karaciğer hücrelerinin kontrolsüz bölünmesiyle oluşur. Genellikle siroz zemininde gelişir ve alkol, hepatit B-C, aflatoksin gibi faktörler riski artırır. Karaciğer kanseri belirtileri; kilo kaybı, halsizlik, iştahsızlık, karın ağrısı, şişkinlik, sarılık, mide bulantısı, ciltte morarma, karında sıvı birikimi(asit), unutkanlık ve bulanıklığı yer alır. Tanıda manyetik rezonans görüntüleme (MR) ve alfafetoprotein (AFP) testi kullanılır. Tedavi seçenekleri arasında cerrahi, karaciğer nakli ve bu tedavilere uygun olmayan hastalarda radyofrekans ablasyon (RFA) yer alır. RFA, ultrasonografi eşliğinde perkütan yolla tümöre yerleştirilen elektrotun radyofrekans jeneratör ile uyarılarak ısı ile tümör nekrozunun gerçekleştirilmesini sağlayan minimal invaziv bir tedavi yöntemidir. Lokal anestezi ya da intravenöz sedasyon ile gerçekleştirilebilmektedir Preoperatif dönemde; sağlık öyküsünün alınması, fizik muayene, işlem hakkında bilgilendirme, psikolojik destek, intraoperatif dönemde; hipotermi, hipertermi açısından hasta takibi, vital bulguların takibi, steril alanın korunması, ağrı ve kanama kontrolü, işlem sırasında kullanılan ve elektrik akımını tamamlayan nötr elektrot pedlerinin yerleştirilmesi, termal yanık riskini azaltmak için uygun yere yapıştırılması, hava kabarcığı ve kırışıklık oluşmadan yapıştırılması, postoperatif dönemde; iğne giriş bölgesinin kanama ve enfeksiyon açısından kontrolü, karaciğer yetmezliği ve asit gelişme riski açısından takip, ağrı kontrolü ve taburculuk eğitimi hemşirenin sorumluluklarındandır.

Sonuç: Sonuç olarak HCC hastalarında RFA işleminde perioperatif hemşirelik bakımı çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: karaciğer tümörü, hepatosellüler karsinoma, Radyofrekans Ablasyon, hemşirelik bakımı

P24: Aşı Reddi ve Sosyal Medya: Dijital Çağda Çocuk Bağışıklamasına

Yönelik Tehditler

Özkan Demir

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, sosyal medyanın aşı algısı üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini ele almayı, bilgi kirliliğiyle mücadele yöntemlerini tartışmayı ve çözüm önerileri sunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Bildiride derleme yöntemi kullanılmış, konuyla ilgili akademik literatür incelenmiş ve sosyal medyanın aşı karşıtlığına etkisini ele alan araştırmalar değerlendirilmiştir.

Bulgular: Sosyal medya, aşı tereddüdünü artıran yanlış bilgilerin yayılmasına neden olmaktadır. Bu durum, aşılama oranlarının düşmesine ve önlenabilir hastalıkların yeniden ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Aşıların güvenli olmadığı, otizme yol açtığı gibi yanlış bilgiler, özellikle Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube gibi platformlarda sıkça paylaşılmaktadır. 2019 yılında ABD’de aşı reddi nedeniyle kızamık vakaları artmıştır. Avrupa’da aşı karşıtı kampanyaların yaygın olduğu ülkelerde çocuk felci ve boğmaca vakalarında yükseliş gözlemlenmiştir. Sosyal medya algoritmaları, bireylerin kendi inançlarını pekiştiren içerikleri görmesine neden olarak bilimsel bilgiden uzaklaşmalarına yol açmaktadır. Öte yandan, sosyal medya doğru kullanıldığında bilimsel bilgilerin geniş kitlelere ulaşmasını sağlayabilir. Sağlık kuruluşları, yanlış bilgileri düzeltmek için sosyal medya platformlarını aktif olarak kullanmaktadır.

Sonuç: Sosyal medya, aşı algısı üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkiler yaratmaktadır. Yanlış bilgiye karşı mücadelede sağlık çalışanlarının sosyal medyayı etkili şekilde kullanması, sosyal medya platformlarının filtreleme politikalarını güçlendirmesi ve toplumun medya okuryazarlığı konusunda eğitilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: aşı; aşı reddi, bağışıklama, sağlık okuryazarlığı, sosyal medya

P25: Acil Servise HIV Pozitif Tanısı ile Başvuran Hastanın, “Bilgi Mahremiyetine Saygı” Etik İlkesine Aykırı Olarak Bilgilerinin Paylaşılmasının “Etik Karar Verme Modeline Göre” Tartışılması Olgusu
Betül Afra Güven, Öznur Kavaklı

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu olgu tartışması; “Acil servise, HIV (Human Immunodeficiency Virus-İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü) pozitif tanısı alan bir hastanın bilgilerin mahremiyetine saygı etik ilkesine aykırı olarak sağlık personeliyle paylaşılması ve hastanın damgalanma korkusu ile yaşadığı izolasyonu etik karar verme modeliyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Olgu: 28 yaşındaki A.O., son zamanlarda yorgunluk, mide bulantısı ve idrar renginde belirgin koyulaşma şikayetiyle acil servise başvurmuştur. Laboratuvar sonuçlarında, doktoru tarafından HIV pozitif olduğu bildirilmiştir. Etik karar verme modeline göre **olgunun incelenmesi:**

Etik sorunu açıklama: A.O., HIV pozitifliği bilgisinin gizli kalmasını istemektedir. Ancak doktor, bulaş riskine karşı durumu sağlık ekibiyle paylaşmasının gerekliliğini savunarak etik bir çelişki yaratmıştır.

Gerekli bilgiler: A.O.’nun HIV pozitifliği, damgalanma endişesi ve sosyal izolasyon yaşatmış, ruhsal sağlığını olumsuz etkilemiştir. Hasta bilgilerinin gizliliğinin korunmasının yanı sıra toplum sağlığı da gözetilmelidir.

Çözüm seçenekleri: A.O.’nun tedavi alma hakkı olup bu süreçte doktoru ve hemşireler hastanın gizliliğini korumalıdır. Sağlık personeli, hasta taleplerini göz önünde bulundurmalı ve HIV konusundaki bilgi eksikliklerini gidermelidir.

Karar verme: Hasta gizliliği, etik ilkelere saygı göstermeyi gerektirir. Sağlık sistemi yöneticilerinin ve ekip üyelerinin etik farkındalık eğitimleri alması ve hasta haklarına saygı gösterilmesi önemlidir.

Uygulama: HIV pozitif bireylerin bilgileri, yalnızca baş harfleriyle kodlanarak arşivlenmektedir. Sağlık personeline etik eğitimler verilerek, sosyal destek gruplarının kurulması sağlanmalıdır.

Sonuç: Bu çalışma, HIV pozitif bireylerin haklarının korunarak bilgi mahremiyetinin sağlanmasını vurgulamaktadır. Ayrıca, toplumda HIV konusundaki farkındalığın artırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: etik, mahremiyet, hasta gizliliği, damgalama, etik karar verme, toplumsal farkındalık

P26: Tütün Bağımlılığında Sağlığın Sosyal Belirleyicileri

Burak Ramazan Kartal,Belgin Varol

ÖZET

Amaç: Bu derleme çalışmasının amacı, sağlığın sosyal belirleyicilerinin tütün bağımlılığına etkisini incelemektir. Sosyal, ekonomik ve çevresel faktörlerin bireylerin tütün kullanım alışkanlıkları üzerindeki etkilerini anlamak, sağlık politikalarına katkı sağlamak adına önemlidir. Çalışma, bu faktörlerin tütün bağımlılığının yaygınlığını nasıl artırdığı ve tedavi süreçlerini nasıl etkilediği üzerine odaklanmaktadır.

Yöntem: Bu derleme, 2019-2024 yılları arasında yayımlanan literatür taraması ile gerçekleştirilmiştir. PubMed ve Google Scholar veri tabanları kullanılarak, tütün bağımlılığı ve sosyal belirleyiciler üzerine yapılan araştırmalar incelenmiştir. Seçilen çalışmalar, yalnızca tam metin erişimi sağlanan ve sosyal belirleyiciler üzerine odaklanan araştırmalarla sınırlandırılmıştır. Çalışmalar, tütün bağımlılığının yaygınlık oranları ve bu bağımlılığa etki eden sosyal faktörleri inceleyen bilimsel makalelerden oluşturulmuştur.

Bulgular: Literatürde, tütün bağımlılığının birçok sosyal faktör tarafından belirlendiği ortaya çıkmıştır. Eğitim durumu, gelir seviyesi, işsizlik, sağlık hizmetlerine erişim ve çevresel faktörler gibi değişkenler, bireylerin tütün kullanım alışkanlıklarını doğrudan etkilemektedir. Düşük eğitim seviyesi, düşük gelir düzeyi ve düşük sosyal destek gibi faktörler tütün kullanımının artmasına yol açmaktadır. Ayrıca, sosyoekonomik durumun düşük olduğu bölgelerde tütün bağımlılığının daha yaygın olduğu görülmektedir.

Sonuç: Tütün bağımlılığı, yalnızca bireysel bir davranış değil, aynı zamanda sosyal ve çevresel faktörlerden de büyük ölçüde etkilenmektedir. Bu derleme, tütün bağımlılığıyla mücadele için sosyal belirleyicilerin göz önünde bulundurulmasının önemini vurgulamaktadır. Sosyal, ekonomik ve çevresel faktörlerin iyileştirilmesi, bu konu hakkında politikaların geliştirilmesi tütün kullanımının azaltılmasında önemli bir rol oynayabilir. Gelecekteki çalışmalar, bu faktörlerin daha detaylı bir şekilde incelenmesi ve tütün bağımlılığına yönelik daha etkili müdahalelerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: tütün bağımlılığı, sosyal belirleyiciler, tütün

P27: Doğal Afetlerde Kadın Sağlığı ve Hemşirelik Yaklaşımları

Ayşe Beyza Er,Yusuf Kılıç,Atife Çetin

ÖZET

Giriş ve Amaç: Afetler, toplumlar üzerinde kaosa açan olaylardır. Kadınlar, sosyokültürel rolleri ve biyolojik faktörleri nedeniyle afetlerden en fazla etkilenen gruplardır. Hijyen ürünlerine erişim zorluğu, gebelik sürecinde yaşanan yetersizlikler, cinsel istismar riski ve psikolojik travmalar, afet dönemlerinde kadın sağlığını tehdit eden temel problemlerdir. Bu derlemede, afetlerde kadın sağlığı ve hemşirelik yaklaşımlarının önemi ele alınmaktadır. Çalışmada, afet bölgelerinde kadın sağlığıyla ilgili literatür taraması yapılmış, afet yönetimindeki eksiklikler değerlendirilmiş, sahada görev yapan hemşirelerin duygu ve düşünceleri incelenmiştir. Veri toplama yöntemi olarak farklı afetlerde kadınların karşılaştıkları sorunlar analiz edilmiş, afet yönetim şekilleri incelenmiş ve sahada çalışan hemşirelerin uygulamaları değerlendirilmiştir. Tüm veriler bu çalışmada toparlanmıştır. Araştırmalar, afet bölgelerinde kadınların hijyen ürünlerine erişim eksikliği nedeniyle enfeksiyon riskinin arttığını, gebelik ve doğum süreçlerinin aksadığını, cinsel ve etik açıdan tehlikeye açık hale geldiklerini ve psikososyal destek eksikliği nedeniyle travma sonrası stres bozukluğu yaşama risklerinin çok yüksek olduğunu göstermektedir. Hemşirelerin yeterli eğitime, donanıma sahip olmalarının, bu olumsuzlukları azaltmada etkili olduğu belirlenmiştir.

Afetlerin kadın sağlığı üzerindeki etkilerini en aza indirmek için hemşireler; afet bölgelerinde kadınların temel sağlık ihtiyaçlarını belirlemeli, planlama yapmalı, üreme sağlığı konusunda eğitim vermeli, travmaya maruz kalanlara yönelik psikolojik destek sağlamalı, kadınların mahremiyetine, özel ihtiyaçlarına saygı göstermelidir.

Sonuç: Afet sırasında kadınlar, fiziksel, psikososyal ve üreme sağlığı açısından benzersiz zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle, kadın sağlığını korumak ve iyileştirmek için hemşirelerin her aşamada aktif rol alarak liderlik yapması gerekmektedir. Menstrüel hijyen, gebelik ve doğum bakımı, psikososyal destek gibi alanlarda hemşirelik hizmetlerinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Afet hemşireliği eğitim programları geliştirilmeli ve kadın sağlığına yönelik politikalar oluşturulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: afet hemşireliği, üreme sağlığı, kadın sağlığı, kadınlara psikososyal destek

P28: ocuk Yoğun Bakım Ünitesinde İzlenen Akciğer Kanseri Tanılı Hastaya Hemşirelik Yaklaşımı

Beyza Beyaz, Melisanur Kara, Canan Sümeyra Gün, Meltem Çatalbaş

ÖZET

Giriş: Akciğer kanseri, dünya genelinde erkekler arasında en yaygın, kadınlar arasında ise üçüncü en yaygın kanser türü olarak önemli bir küresel sağlık sorununu temsil etmektedir. Çocukluk çağı kanserleri, genel kanser vakalarının daha küçük bir oranını oluştursa da, çocuklarda hastalığa bağlı ölümlerin önde gelen nedenlerinden biri olmaya devam etmektedir.

Amaç: Özellikle pediatrik akciğer kanseri hastalarının hemşirelik bakımını ele alan literatürün azlığı göz önüne alındığında, bu çalışmada hastanın hemşirelik tanıılarını ve bunların birbirleriyle ilişkilerini analiz etmek için bir kavram haritası yaklaşımı kullanılmıştır.

Olgu: Yedi yaşındaki erkek çocuk, Temmuz 2024'te öksürük şikayetiyle acile başvurmuş, yapılan görüntülemelerde sol akciğerinde kitle ve pnömotoraks saptanmıştır. Eylül 2024'te oksijen saturasyonu düşerek entübe edilmiş, arrest gelişmiş ve kardiyopulmoner resüsitasyon uygulanmıştır. Pediatri yoğun bakım ünitesine yatırılan hastaya, Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli doğrultusunda hemşirelik bakımı verilmiş ve 14 hemşirelik tanısı belirlenmiştir. Uygulanan bakım ile solunum sıkıntısı giderilmiş, tedavi sürecinde komplikasyon gelişmemiştir.

Sonuç: Pediatrik onkolojide tedaviye uyum ve psikolojik sıkıntının potansiyel zorlukları göz önüne alındığında, Fonksiyonel Sağlık Örüntüsü Modelinin etkili olduğu görülmüş ve çocuk hastalara bütüncül bakım sağlamak amacıyla bu modelin kullanımının artırılması önerilmiştir. Bu çalışma, bir pediatrik akciğer kanseri hastasının hemşirelik bakımına ilişkin ayrıntılı bir açıklama sunarak ve karmaşık hasta ihtiyaçlarının anlaşılmasını ve yönetimini geliştirmek için kavram haritalamanın kullanımını vurgulayarak mevcut literatüre katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik tanısı, hemşirelik, kanser, yoğun bakım, pediatri

P29: İklim Krizi ve Ruh Sağlığına Etkileri Derleme

Zeynep Kahveci, Belgin Varol

ÖZET

Giriş ve Amaç: İklim krizi, küresel çevre tehditlerindendir. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları içindeki 17 hedeften biri olan İklim Eylemi, iklim değişikliği ile mücadele etmeyi amaçlamaktadır. İklim krizi; kasırgalar, seller ve orman yangınları gibi ani tehlikelere neden olmasının yanı sıra ekosistem değişiklikleri, gıda ve su kısıtlılığı, yer ve kültür kaybı gibi daha yavaş gelişen tehditlere de yol açmaktadır. Bu durum insan sağlığı, ruh sağlığı ve iyilik hali üzerinde ölçülebilir olumsuz bir etkiye sahiptir. Ruh sağlığı tıpkı fiziksel sağlık gibi, değişen iklim ile birlikte diğer sağlık belirleyicilerinden etkilenebilen ve çoğunlukla büyüyen sosyal ve ekolojik faktörlerle şekillenmektedir. İklim krizi, duygusal sıkıntıya, yeni ruh sağlığı koşullarının gelişmesine ve bu koşullarla yaşayan insanlar için durumun kötüleşmesine neden olmaktadır.

Sonuç: İklim değişikliğinin etkileri sonucunda eko-anksiyete, ekolojik keder, iklim krizi kaygısı, ekolojik stres, çevresel sıkıntı gibi bazı kavramlar karşımıza çıkmaktadır. Hemşirelerin bireysel, sağlık profesyoneli ve multidisipliner takımın bir parçası olarak harekete geçmeleri ve bu bağlamla uygulamalar gerçekleştirmeleri gezegen sağlığının korunması açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: iklim değişikliği, sağlık, ruh sağlığı, hemşirelik

P30: Böbrekten Hayata Uzanan Hat: Nefrostomi

Büşra Nur Altınar, Bediye Öztürk

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı; nefrostomisi olan hastanın hemşirelik bakımını tartışmaktır. Bu amaçla Google Akademik, Pubmed, Web of Science ve Science Direct veri tabanlarında ‘nefrostromi, hemşirelik bakımı, kateter’ ‘nephrostomy, nursing care, catheter’ anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Nefrostomi, idrarın boşaltılması için böbreğe erişim sağlayan bir işlemdir ve retrograd (geriye doğru) boşaltımın mümkün olmadığı durumlarda kullanılır. Nefrostomi tüpü, idrarı boşaltmak amacıyla böbrek pelvisine yerleştirilen ince, kıvrımlı bir drenaj tüpüdür. Perkütan (ciltten girilerek yapılan) nefrostomi tüpü, idrarı üreter ve mesaneden uzaklaştırarak harici bir drenaj torbasına yönlendirir. Genellikle bir girişimsel radyolog tarafından floroskopi, ultrason veya BT rehberliğinde, lokal anestezi ve bazen sedasyon kullanılarak yerleştirilir. Kateterin takılmasını gerektiren başlıca durumlar; üriner obstrüksiyon, enfeksiyonlar ve inflamatuvar durumlar, cerrahi veya radyoterapi sonrası komplikasyonlar şeklinde sıralanabilir. Nefrostomi kateteri takılması sonrası bazı komplikasyonlar; hematüri, enfeksiyon, ekstremitasyon, kateterin yanlış konumlanması, kateter tıkanıklığı, hidronefroz, ağrı olabilir. Nefrostomi kateteri takılan hastaların bakımında enfeksiyon önleme, kateterin işlevselliğini sürdürme ve hastanın konforunu sağlama ön plandadır. Kateter bakımı ve enfeksiyon kontrolünde aseptik teknik kullanımı, kateter giriş yerinin steril pansuman ile kapatılması ve enfeksiyon belirtileri açısından gözlemlenmesi, kateterin etrafındaki cildin kızarıklık şişlik veya akıntı açısından kontrol edilmesi, kapalı drenaj sistemi kullanılması, idrar torbasının düzenli olarak boşaltılması gerekir. Piyelonefrit belirtileri açısından; bel ağrısı, ateş ve titreme açısından hasta takibi önemlidir. Nefrostomi tüpünün gereksiz yıkanmasından kaçınılmalıdır. Sadece gerekli durumlarda 5 ml %0.9 sodyum klorür ile ve aseptik teknik kullanılarak yıkanmalıdır. Kateter fonksiyonunun devamlılığını sağlamada idrar akışını gözlemlemek gerekir. Hasta intravenöz veya oral sıvı alımı ile dengeli bir sıvı yönetimi sürdürmelidir. Drenaj torbaları her 5-7 günde bir değiştirilmelidir. Drenaj tüpü her 3 ayda bir değiştirilmelidir. Torba üçte iki ila üçte dört oranında dolduğunda boşaltılmalıdır. Hemşirelik bakımında hasta eğitimi de oldukça önem taşır.

Sonuç: Düzenli takip ve doğru bakım ile nefrostomi kateterine bağlı komplikasyonlar önlenabilir ve hastanın yaşam kalitesi artırılabilir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik bakımı, nefrostomi, kateter

P31: Yapay Zekâ Teknolojilerinin Yara Bakımı ve İyileşme Süresi Tahminindeki

Yeri: Kapsam Derlemesi

Emine Sueda Karataş, Yasemin Şara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yapay zekâ (YZ), yara dokusunun özelliklerini tanımlamak, sınıflandırmak ve iyileşme süresini tahmin etmek için akıllı algoritmalar ve kapsamlı veri tabanlarıyla birlikte çalışarak yara görüntüsünün hızlı bir şekilde analiz edilmesini kolaylaştırır. YZ ile sıklıkla değerlendirilen yaralar arasında alt ekstremité venöz ve diyabetik ayak ülserleri, bası ve yanık yaraları ve cerrahi sonrası enfekte olmuş yaralar bulunmaktadır. Bu derlemenin amacı, yara bakımı ve iyileşme süresinin tahmininde YZ uygulamalarına ilişkin kapsamlı bir bakış açısı sunmaktır.

Yara pansumanlarına yerleştirilen akıllı sensörler, sıcaklık ve nem seviyeleri, biyokimya değerlerini sürekli ölçerek uzaktan izlemeyi kolaylaştırıp, yara iyileşmesine elverişli ortam oluşturarak iyileşme süresini azaltır. Yara değerlendirmede YZ, yara yeri görüntüsünü kırpar ve yara çevresinin boyutuyla ilgili ölçümleri iki ve üç boyutlu olarak hesaplayabilir. Yara histolojisinde; yanıkların evrelendirmesi, yara derinliğini, genişliğini ölçüp 30 saniyede raporlamaktadır. Ayrıca epitel dokuların ve kabukların kalınlığı ile epitelizasyon yüzdesi vererek yara iyileşme süreleri hakkında tahminlerde bulunur. Dahası buna hastanın klinik risk faktörlerini ekleyerek amputasyon yarısı gibi karmaşık süreçli yaralarda tahmin süresini kolaylaştırmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak YZ, sağlık çalışanlarının ve hemşirelerin yara bakımı ve yönetiminde devrim yaratmıştır. Yara tedavisindeki pratik ve etkinliği ile hemşirelerin zamanlarını daha etkili bir şekilde yönetebilmelerine imkân sağlar. Etkili yara bakımı için kalitesi yüksek yara görüntü analizleri, klinik kullanıma uygun şekilde YZ tabanlı sistemlerin geliştirme süreci hala devam etmektedir.

Anahtar kelimeler: yapay zekâ yara bakımı yara ölçümü yanık derecesi değerlendirmesi yara iyileşmesi

P32: Periferik İntravenöz Katater Uygulaması: Öğrenci Hemşire Gözünden Yaklaşım

Berna Yılmaz, Aysu Buldum

ÖZET

Giriş ve Amaç: Periferik intravenöz katater (PVK) uygulaması hastalara en çok uygulanan hemşirelik girişimlerinden olup öğrenci hemşireler için en çok heyecan verici girişimlerden biridir. Bu bağlamda bu derlemenin amacı öğrenci hemşire (ÖH) gözünden PVK uygulamasına ilişkin bilgi vermektir. Sağlıklı ve güvenli bir PVK uygulamasının gerçekleştirebilmesi için ilk olarak uygulama yapılacak alan belirlenmeli ve gerekli katater numarası seçilmelidir. Ardından girişimi uygulayacak ÖH'nin uygulama basamaklarını bilmesi, aseptik ilkelerine uyması ve gelişebilecek komplikasyonlara karşı gözlem yapması gerekmektedir. Buna ek olarak ÖH, hastaya uygulanacak girişimi açıklamalı ve hastayı psikolojik olarak girişime hazırlamalıdır. Hastanın psikolojik olarak hazırlanması ağrı/acı verici bir girişim olan PVK uygulaması sırasında, hastanın uyumlu olmasına ve daha az stres yaşamasına zemin hazırlamaktadır. Bu yönleri ile bu girişimi yaparken ÖH bakım verici ve eğitici rollerini gerçekleştirmektedir. ÖH, girişim sırasında ihtiyaç olabilecek tüm malzemeleri hazırlamalı ve hasta başında hazır bulundurmamalıdır. PVK uygulanması sırasında kullanılacak ven belirlenirken, ekstremitenin distalinden proksimaline doğru, sefalik, basilik ya da metakarpal venler ilk olarak değerlendirilmelidir. Güncel kılavuza göre PVK uygulanmasında hemşirenin el hijyenine ve eldiven kullanımına dikkat etmesini, hastanın cilt antiseptisini sağlarken %70'lik alkol kullanmasını önermektedir. PVK takıldıktan sonra kontrolleri yapılmalı (sızıntı, şişlik ya da kızarıklık) ve sabitlenmeli, takılma tarihi not edilmelidir. Hasta ve ÖH'nin güvenliği için işlem sonrasında ortaya çıkan tüm atıklar uygun şekilde ortamdan uzaklaştırılmalıdır. İşlem sonrasında ÖH el hijyenini sağlamalı ve işlemi kaydetmelidir. ÖH, hastanın PVK alanını dört saatte bir kontrol etmelidir. Buna göre PVK girişimi, ÖH'nin birden çok faktörü gözlemleyerek değerlendirdiği, kayıt oluşturduğu bir prosedürdür.

Sonuç: Bu bağlamda PVK uygulamasına ilişkin güncel kılavuzlar ve literatürü takip etmek ÖH'nin araştırmacı rolünü dolayısıyla bakım verici rolünü geliştirme ve sürdürmeye katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: öğrenci, hemşirelik, periferik intravenöz katater

P33: Amputasyon Sürecinde Hemşirelik Bakiminin Yönetimi: Preoperatif Ve Postoperatif Dönem

Eda Nur Polat, Sinem Vardar, Fatıma Özviran, İnci Mercan Annak

ÖZET

Giriş ve Amaç: Amputasyon, ciddi şekilde hasar görmüş, işlevini yitirmiş ya da yaşamı tehdit eden bir ekstremitenin kemiğiyle birlikte cerrahi olarak vücuttan uzaklaştırılmasıdır. Tıbbi gelişmeler sayesinde ekstremitayı korumaya yönelik birçok yöntem geliştirilmiş olsa da, bazı durumlarda bu girişimlerin sürdürülmesi hastada ciddi komplikasyonlara, hatta yaşam kaybına yol açabilmektedir. Bu gibi durumlarda amputasyon kaçınılmaz hale gelir ve sürecin hem öncesinde hem de sonrasında hemşirelik bakımının niteliği, hastanın fiziksel ve ruhsal iyilik hali üzerinde belirleyici rol oynar. Bu çalışmanın amacı, amputasyon öncesi ve sonrası hemşirelik bakımında dikkat edilmesi gereken hususları değerlendirmektir. Araştırma kapsamında güncel literatür incelenmiş, elde edilen veriler doğrultusunda bakım sürecine dair temel başlıklar ortaya konmuştur. Preoperatif dönemde hastanın yeterli düzeyde bilgilendirilmesi, kaygı ve korkularının azaltılması, duygusal olarak desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, ağrının kontrolü, beden imajı değişikliklerine hazırlık, yeterli dinlenme ve uyku düzeninin sağlanması da hemşirelik bakımının temel hedefleri arasındadır. Postoperatif dönemde ise kanama ve enfeksiyon gibi ciddi komplikasyonların önüne geçmek öncelikli hedeflerden olmalıdır. Hem hemşire hem de hasta bu komplikasyonların belirtilerinin farkında olmalı ve gerekli önlemi alabilecek yeterlilikte olmalıdır. Ayrıca kesilen uzvun bakımı ve taburculuk eğitimi gibi birçok konuda da hastanın bundan sonraki yaşamına adaptasyonunu olabildiğince kolaylaştırmaya odaklanılmalıdır. Bu sayede amputasyon işlemi uygulanmış hasta eksik olan uzvunun yokluğunu çok fazla hissetmeden normal yaşantısına devam edebilecektir.

Sonuç: Sonuç olarak amputasyon işlemi öncesi hastanın bilgilendirilmesi ve anksiyetesinin azaltılması, işlem sonrasında hastanın beden imajındaki değişikliklerle baş etme sürecini kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. İşlem sonrası kesilen uzvun bakımının doğru uygulanması ve hastaya doğru taburculuk eğitimi verilmesinin de hastanın bundan sonraki yaşamında kolaylık sağladığı görülmüştür.

P34: Gebelik ve Emzirme Sürecinde Kozmetik Kullanımı, Güvenliği ve Hemşirenin Rolü

İlayda Sarıay, Gülşah Kök

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı, gebelik ve emzirme dönemlerinde kullanılan kozmetik ürünlerin güvenliğine dair güncel literatürü analiz etmek, kadınların bu dönemlerde kullandıkları kozmetik ürünlerin anne ve bebek üzerindeki etkilerini incelemek ve bu konuda hemşirelerin rollerini araştırmaktır. Gebelik ve emzirme dönemlerinde kozmetik kullanımı yalnızca estetik bir tercih olmanın ötesinde, anne ve bebeğin sağlığını doğrudan etkileyen kritik bir unsurdur. Bu süreçte kullanılan kozmetik ürünlerin içeriği, hem annenin hem de bebeğin sağlığı açısından önem arz etmektedir. Son yıllarda yapılan araştırmalar, bazı kozmetik ürünlerde bulunan parabenler, ftalatlar, formaldehit salıcılar, ağır metaller ve UV iltrelerinin hormonal dengeyi bozabileceğini ve fetus üzerinde toksik etkilere yol açabileceğini ortaya koymuştur. Emzirme döneminde ise bu maddelerin anne sütü yoluyla bebeğe geçişi olabileceği tespit edilmiştir. Bu bağlamda, anne adaylarının ve emziren kadınların kullandıkları kozmetik ürünlerin içeriği konusunda bilinçli olmaları büyük önem taşımaktadır. Gebelik ve emzirme döneminde kozmetik ürün kullanımı neden önemlidir?* Gebeliğin özellikle ilk trimesterinde (ilk 3 ay) kullanılan kimyasal içerikli ürünler, fetusun organ gelişimini olumsuz etkileyebilir.* Emzirme döneminde annenin kullandığı bazı ürünlerin aktif bileşenleri süte geçerek bebeğe ulaşabilir.* Hormonal değişiklikler nedeniyle cilt daha hassas hale gelir; gebe ve anne adayları açısından alerjik reaksiyon riski artar.

Sonuç: Hemşirelerin bu konuda bilgi sahibi olması, anne adaylarını kozmetik ürünlerin güvenli kullanımı konusunda bilinçlendirmesi ve güvenli kozmetik ürün seçiminde rehberlik etmesi önemlidir. Gebelik ve emzirme dönemlerinde kozmetik ürün seçimi son derece özenli yapılmalıdır. Bu dönemlerde kozmetik kullanımının denetlenmesi, etiket okuma alışkanlığının kazandırılması ve toksik içerikli kozmetik ürünlerden kaçınılması yönünde farkındalık oluşturmak, hem anne sağlığını desteklemek hem de doğacak bireyin sağlıklı gelişimini güvence altına almak adına, hemşireler gebelere ve anne adaylarına rehberlik eden, güvenli ürün seçimini teşvik eden ve olası riskleri önlemeye yardımcı olan temel sağlık profesyonelleridir.

Anahtar kelimeler: gebelik, emzirme, kozmetik, güvenlik, hemşire

P35: Meme Kanseri Erken Tanısında Yapay Zekanın Rolü

Aleyna Küçük , Hatice Demirdağ, Meftun Akgün

ÖZET

Giriş ve Amaç: Meme kanseri, kadınlar arasında önde gelen ölüm nedenlerinden biridir ve erken tanı, hayatta kalma oranlarını önemli ölçüde artırmaktadır. Geleneksel tarama yöntemleri, özellikle mamografi, temel olsa da radyologların yorumuna bağlıdır ve gözden kaçırma veya yanlış pozitif sonuçlar gibi sınırlamaları olabilir. Yapay zeka (YZ), bu zorlukların üstesinden gelmek için umut verici bir teknoloji olarak öne çıkmaktadır. YZ sistemleri, özellikle derin öğrenme ve CNN (Evrişimli Sinir Ağları) tabanlı algoritmalar, mamografi, ultrason ve MR gibi tıbbi görüntülerdeki ince anormallikleri tespit etme, lezyonları sınıflandırma (örneğin BI-RADS kategorilerine göre) ve kanser riskini tahmin etme potansiyeline sahiptir. Yapılan çalışmalar, YZ'nin lezyon tespitinde ve karakterizasyonunda radyologlara benzer, hatta bazı durumlarda daha yüksek performans (yüksek AUC değerleri ile ölçülen) gösterebildiğini ortaya koymaktadır. YZ'nin başlıca faydaları arasında radyologların iş yükünü azaltma, gözden kaçan kanser vakalarını azaltma, gereksiz biyopsileri önleme ve daha tutarlı raporlama sağlama potansiyeli bulunmaktadır. Ayrıca, MR görüntülerindeki radyomik özellikler gibi insan gözünün algılayamayacağı karmaşık örüntüleri analiz ederek daha doğru teşhis ve prognoz tahminine olanak tanıyabilir.

Sonuç: YZ, sadece görüntü analiziyle kalmayıp, risk faktörlerini entegre ederek kişiselleştirilmiş tarama stratejileri geliştirilmesine de yardımcı olabilir. Ancak, YZ modellerinin güvenilirliği için geniş, çeşitli ve iyi etiketlenmiş veri setleri ile kapsamlı klinik doğrulama çalışmaları gereklidir. Sonuç olarak yapay zeka, meme kanserinin erken tanısında radyologlara güçlü bir destek aracı olarak konumlanmakta ve tanısal doğruluğu artırarak hasta sonuçlarını iyileştirme potansiyeli taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: meme kanseri, erken tanı, yapay zeka

P36: Hemşirelik Eğitiminde Oyun Tabanlı Öğrenmenin Rolü ve Etkileri

Seda Nur Karaoğlu , Tuğba Albayram

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi diğer alanlarda olduğu gibi, eğitim yöntemlerinde de yenilikçi yaklaşımlar benimsenmeye başlamıştır. Sürekli güncellenen bilgi ve teknoloji sebebiyle hemşirelik eğitimi de çağa uygun bir şekilde tasarlanmalıdır. Bu araştırma, oyun tabanlı eğitim uygulamalarının hemşirelik öğrencilerinin bilgi düzeyi ve klinik uygulamalarına olumlu etkisini sistematik derleme yöntemi ile değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma, oyun tabanlı eğitim uygulamalarının hemşirelik öğrencilerinin bilgi düzeyi ve klinik uygulamalarına olumlu etkisini sistematik olarak incelemek amacıyla planlandı.

Yöntem: “game based education, nursing student” anahtar kelimeleriyle, Türkçe ve İngilizce olarak PubMed, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Google Scholar veri tabanları taranarak 1669 makaleye ulaşıldı. Bu araştırmaya, 2020-2025 yılları arasında yayınlanmış, yayın dili İngilizce ve Türkçe olan, tam metni bulunan ve CONSORT kriterlerini karşılayan 30 araştırma çalışmaya dahil edildi.

Bulgular: Hemşirelik eğitiminde oyun tabanlı öğrenmenin öğrencilerin akademik başarısını arttırdığını, klinik karar verme yetilerini geliştirdiği ve öğrenme sürecini daha eğlenceli hale getirdiğini göstermektedir. Özellikle sanal hasta simülasyonlarının, öğrencilerin klinik beceri gelişimine önemli katkı sağladığı görülmüştür.

Sonuç: Sonuç olarak, hemşirelik eğitiminde oyun tabanlı öğrenmenin etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Kuşaklar değiştikçe öğrencilerin öğrenme stillerinin değişeceğini göz önünde bulundurarak; öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını teşvik etmek ve klinik uygulamaları desteklemek amacıyla oyun tabanlı öğrenme yönteminin, eğitim programlarına daha fazla entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: oyun tabanlı eğitim, hemşirelik eğitimi, hemşirelik öğrencisi

P37: Doğum Ağrısının Yönetiminde Non-farmakolojik Müdahalelerin Rolü

Meltem Altinel, Gülten Güvenç

ÖZET

Giriş ve Amaç: Doğum eylemi, her kadın için eşsiz bir deneyim olup, süreçte yaşanan fizyolojik ve psikolojik değişiklikler bireysel farklılıklar gösterebilmektedir. Doğum eylemi sırasında önemli fizyolojik ve psikolojik unsur olan ağrının etkin yönetimi, maternal doğum deneyimini doğrudan şekillendiren temel faktörlerden biridir. Bu bağlamda, doğumda ağrının yönetiminde farmakolojik ve non-farmakolojik yöntemler geliştirilmiştir. Bu yöntemler arasında non-farmakolojik müdahaleler, ağrıyı azaltmak ve annenin rahatlamasını sağlamak amacıyla kullanılan ilaçsız, doğal müdahaleler olarak öne çıkmaktadır. Non-farmakolojik yöntemler, annenin, fetüsün ve doğum sürecinin üzerinde olumsuz etkiler olmadan doğum ağrısını azaltmayı hedefler. Ayrıca kolay uygulanabilir, etkili ve düşük maliyetlidir. Bu bildirinin amacı, doğum ağrısının yönetiminde kullanılan non-farmakolojik müdahaleleri literatür doğrultusunda ele alarak, bu yöntemlerin etkinliği incelemektir.

Yöntem: Bu çalışma, doğumda non-farmakolojik ağrı yönetimi yöntemlerine ilişkin literatür taramasına dayalı bir derlemedir. Ulusal ve uluslararası veritabanlarında yer alan araştırmalar incelenmiş; aromaterapi, refleksoloji, akupunktur, akupressür, biofeedback, hipnobirthing, müzik, yoga, masaj, hidroterapi, transkutanöz elektriksel sinir stimülasyonu (TENS) ve nefes-solunum teknikleri gibi yöntemlerin etkinliğini değerlendiren çalışmalar analiz edilmiştir. Literatürdeki çalışmalarda, aromaterapinin doğum sırasında ağrı ve kaygıyı azalttığı, refleksolojinin doğum ağrısını ve anksiyeteyi hafiflettiği, yoga ve hidroterapinin gevşemeyi teşvik ettiği ve ağrıyı azalttığı bildirilmiştir. Ayrıca, TENS uygulamasının aktif doğum süresini kısalttığı ve ağrıyı azalttığı, partner masajı ve müziğin ise ağrı ile kaygı düzeylerini düşürdüğü vurgulanmıştır.

Sonuç: Sonuç olarak doğum ağrısının yönetiminde kullanılan non-farmakolojik yöntemler, etkili ve güvenli alternatifler sunmaktadır. Aromaterapi, masaj, refleksoloji, akupunktur, akupressür, müzik, masaj gibi yöntemler annenin doğum sürecine aktif katılımını desteklerken, doğum deneyimini olumlu yönde etkilemektedir. Bu yöntemlerin doğum öncesi eğitimlerde tanıtılması ve doğum esnasında daha fazla kullanılması maternal ve fetal sağlığın korunması açısından önemlidir.

Anahtar kelimeler: doğum eylemi, doğum ağrısı yönetimi, non-farmakolojik yöntemler

P38: Cerrahide Sürdürülebilirlik

Şule Nur Dikel, Şevval Bolelli, Hatice Demirdağ, Meftun Akgün

ÖZET

Giriş ve Amaç: Günümüz sağlık sistemleri sadece bireylerin sağlığını iyileştirmekle kalmamakta, aynı zamanda çevresel ve toplumsal etkileri de dikkate alarak daha sürdürülebilir yapılar oluşturmaya çalışmaktadır. Bu bağlamda cerrahide sürdürülebilirlik kavramı, yalnızca tıbbi başarıyla değil, aynı zamanda kaynakların etkin kullanımı, karbon ayak izinin azaltılması ve atık yönetimiyle de doğrudan ilişkilidir. Cerrahide sürdürülebilirlik, tıbbi uygulamaların çevresel etkilerini azaltmaya yönelik bütüncül bir yaklaşımdır. Özellikle ameliyathaneler; yüksek enerji tüketimi, tek kullanımlık malzemeler ve atık üretimi nedeniyle hastanelerdeki en büyük çevresel yükü oluşturur. Literatürde yapılan çalışmalar, cerrahi işlemlerin karbon ayak izinin bir uçak yolculuğuna eşdeğer olabileceğini ortaya koymuştur. Bu nedenle sürdürülebilir cerrahi, çevresel olduğu kadar etik ve ekonomik bir sorumluluk haline gelmiştir. “Yeşil Ameliyathane” konsepti; enerji verimli cihazlar, geri dönüşüm sistemleri ve sürdürülebilir tedarik politikalarını içeren bir yapı sunar. Heating Ventilating and Air Conditioning sistemlerinin otomasyonu ve karbon izleme uygulamalarıyla enerji tüketimi önemli ölçüde azaltılabilir. Ortopedik cerrahilerde, yeniden kullanılabilir kitlerin tercih edilmesi ve envanterin optimize edilmesi ile karbon ayak izi %30 azaltılabilir. Laparoskopik ve robotik cerrahilerde, modüler sistemlerin kullanımı atık miktarını %50’ye kadar düşürebilir. Spinal cerrahilerde operasyon süresinin kısaltılması ve setlerin sadeleştirilmesi, çevresel etkileri azaltmaktadır. Göz cerrahisinde, düşük karbon ayak izli katarakt setleri önemlidir.

Sonuç: Sonuç olarak, sürdürülebilir cerrahi hem çevresel etkiyi azaltır hem de hasta güvenliğini ve maliyet etkinliğini artırır. Gelişmekte olan ülkelerde ise yerel üretim ve akademik işbirlikleriyle sürdürülebilir modeller geliştirilebilir. Uygun planlama, teknolojik gelişmeler, yönetim politikaları ve uluslararası işbirlikleriyle sürdürülebilir cerrahi modeller yaygınlaştırılabilir. Cerrahide sürdürülebilirlik, sadece çevresel değil toplumsal sorumluluğun da gerekliliği olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar kelimeler: sürdürülebilir cerrahi , yeşil ameliyathane ,cerrahi atık yönetimi

P39: Lumboperitoneal Şant (L-P Şant) Operasyonu Geçiren Ve Kafa İçi Basıncı Yüksek Olan Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Dilşad Ösün, Gülşah Kök

ÖZET

Giriş ve Amaç: Lumboperitoneal şantlar psödotümör serebri, komünike hidrocefali, beyin ve omurilik sıvısı (BOS) fistülünün cerrahi tedavisinde, yaygın olarak kullanılmaktadır. Lumboperitoneal şantların diğer şantlara göre önemli üstünlükleri olmasına rağmen enfeksiyon, batın içi organların yaralanması, şant tıkanması gibi komplikasyonlar görülebilmektedir. Eski adıyla idiyopatik intrakraniyal hipertansiyon olarak da bilinen psödotümör serebri sendromu (PTSS), kafa içi basıncındaki artış sonucunda ortaya çıkan baş ağrısı, papil ödem, görme bozukluğu ve pulsatil tinnitus semptomlarıyla karakterize bir hastalıktır. Esas olarak doğurganlık dönemindeki yüksek vücut kitle indeksi olan kadınları etkilese de her yaş grubundan her iki cinsiyeti de etkileyebilir. Medikal tedaviye dirençli vakalarda ise optik sinir kılıfı fenestrasyonu veya şant uygulamaları tercih edilebilecek cerrahi seçeneklerdir. Bening kafa içi hipertansiyonu nedeniyle Lumboperitoneal Şant (L-P Şant) operasyonu olan hastanın, hemşirelik bakımının sistematik bir şekilde açıklanması hedeflenmiştir.

Olgu: Evli, lisans mezunu, ressam, bir çocuk sahibi, 39 yaşında, kadın, sosyal güvencesi olan hasta P.L, bilinen Esansiyel Trombositoz tanılı hasta Eylül 2022 de doğum sonrası Transvers Sinüs Trombozu olan hasta nöroloji kliniğince takiplidir. 2x0.6 Clexane almaktaymış. Ağustos 2024 de bulanık görme şikayeti olan hastaya göz dibinde papil ödem görülmesi nedeniyle Lomber Ponksiyon yapılmıştır. 26 Ağustos 2024 de Bilateral Optik Sinir Feneterasyon yapılmış fakat fayda görülmemiştir. 13 Aralık 2024 yılında Lomber Ponksiyon yapılmış sonrasında bulanık görmesi azalmıştır. Yapılan tanı ve tetkikler sonucunda, Psödotümör Serebri tanısı konuldu ve beyin ve sinir cerrahisi kliniğine L-P Şant ameliyatı için yatışı yapıldı. Geçirilmiş C\S (2022) ameliyatı bulunmakta olup, herhangi bir besine veya ilaca karşı alerjisi yoktur. Genel durumu iyi, bilinci açık koopere ve oryantedir. Glaskow Koma Skala puanı 15 olarak ölçüldü. Hastaya 04 Şubat 2025 tarihinde L-P Şant ameliyatı uygulandı. Post op kontrol tomografisi çekilmiş ve postop kan örnekleri değerlendirilmiş, patoloji saptanmamıştır. 06.03.2025 de hasta taburcu edilmiştir. Hastanın çalışma için bilgileri alınmadan önce yapılan olgu sunumu hakkında kısa bir bilgi verildi, varsa soruları cevaplandırıldı ve çalışmaya katılımına kabulünü bildiren yazılı onamı alındı.

Postoperatif dönemde mevcut tedavisi; Sefazolin 1 gr (intravenöz), Onkain 40 MG/2 ML+0,025

MG/2ML(Lidokain+Epinefrin)(intravenöz), Pantoprazol 40mg (intravenöz+peroral), Amlodipin 5 mg (peroral), Arveles 25 mg (peroral), Kaptopril 25 mg(peroral), Parasetamol 500mg (peroral) ‘dır.

Sonuç: Bulanık görme şikayetiyle hastaneye başvurduktan sonra yapılan tetkikler sonucu hastaya Psödotümör Serebri tanısı konuldu, beyin ve sinir cerrahisi kliniğine L-P Şant ameliyatı için yatışı yapılarak, postoperatif dönemde hastanın hemşirelik bakımı sürecinde “akut ağrı, düşme riski, enfeksiyon riski, anksiyete, güvenli çevre oluşturma” hemşirelik tanıları öncelikle değerlendirilmiştir. Bütüncül ve sistemik bir yaklaşımla hemşirelik bakım süreci ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: lumboperitoneal şant (L-P Şant) operasyonu, hemşirelik, bening kafa içi hipertansiyonu

P40: Diyabet Yönetiminde Oksidatif Stresin Azaltılmasında Hemşirelik Girişimleri

Azra Durmuş, Emine Tuğba Yorulmaz

ÖZET

Giriş ve Amaç: Diyabet, prevalansı giderek artan ve bireylerin yaşam kalitesini etkileyen küresel bir halk sağlığı sorunudur. Hiperglisemi serbest radikallerin aşırı üretimine ve antioksidan savunma sistemlerinin azaltılmasına yol açmaktadır. Diyabetin patofizyolojisinde temel rol oynayan mekanizmalardan biri oksidatif strestir. Oksidatif stres, Tip 2 Diyabetes mellitusta pankreatik hücre işlev bozukluğuna ve insülin direncine katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, mikrovasküler (retinopati, nefropati ve nöropati) ve makrovasküler (kardiyovasküler, serebrovasküler ve periferik arter hasarlığı) diyabetin komplikasyonlarının gelişimine de hızlandırmaktadır. Oksidatif stresin önlenmesi ve etkilerin kontrol altına alınmasında hemşireler, bireyin yaşam tarzı modifikasyonlarını destekleyen ve hastalığın bütüncül yönetimini kolaylaştıran uygulamaları ile ön plana çıkmaktadır. Hemşirelik girişimleri; antioksidan içeriği yüksek besinlerin tüketiminin teşvik edilmesi, düzenli fiziksel aktivitenin planlanması, stres yönetimi tekniklerinin öğretilmesi ve farmakolojik tedaviye uyumun desteklenmesi gibi alanlarda hastalara rehberlik etmeyi kapsamaktadır. Oksidatif stresin kontrol altına alınması, sadece komplikasyonların önlenmesi açısından değil, aynı zamanda hastaların genel sağlık durumlarının iyileştirilmesi ve yaşam kalitelerinin artırılması açısından da kritik bir öneme sahiptir. Hemşireler, kronik hastalıkların yönetiminde hastaların özbakımı ve güçlendirmesine yönelik çalışmalarda bulunmaktadır. Eğitim ve farkındalık çalışmaları ile hastalarının glisemik kontrol hedeflerini sağlamada ve oksidatif stresin etkilerini azaltmada önemli rol oynamaktadır. Diyabetli bireylerde antioksidatif etkilere sahip farmakolojik ve non-farmakolojik uygulamalar ile glisemik kontrol hedeflerine ulaşılması bu hastalar için önemli bir mortalite ve morbite nedeni olan kardiyovasküler komplikasyonların kontrol altına alınmasında önemli role sahiptir.

Sonuç: Sonuç olarak, hemşirelerin uyguladığı yenilikçi, birey odaklı ve bütüncül yaklaşımlar, diyabet yönetiminde oksidatif stresin etkilerini azaltmakta ve hastaların yaşam kalitesine olumlu katkılar sunmaktadır. Bu bağlamda, hemşirelerin bu alandaki bilgi ve becerilerinin güçlendirilmesi için sürekli mesleki gelişim ve eğitim programlarının desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: diyabet, oksidatif stres, hemşirelik girişimleri, yaşam tarzı, hasta eğitimi

P41: Kalp Ritimleri ve Kavram Haritalı Hemşirelik Bakımı

Eylül Ceylan, İnci Mercan Annak

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kalp ritmi, kardiyovasküler sistemin etkin ve düzenli bir şekilde işlev görmesini sağlayan temel bir fizyolojik parametredir. Bu ritim, kalbin elektriksel iletim sistemi aracılığıyla senkronize bir biçimde düzenlenir ve sürdürülür. Ancak söz konusu iletim sisteminde meydana gelen işlevsel bozukluklar, kalbin normal atım düzenini bozarak "aritmî" olarak adlandırılan çeşitli ritim bozukluklarına yol açabilir. Aritmîler; bradikardi, taşikardi ve fibrilasyon gibi alt tiplere ayrılır. Bu ritim bozuklukları, yalnızca kardiyak fonksiyonları değil, aynı zamanda bireyin genel yaşam kalitesini ve hayatta kalma olasılığını ciddi şekilde etkileyebilir. Aritmî yönetiminde hemşirelik bakımı, multidisipliner sağlık hizmetleri içerisinde kilit bir role sahiptir. Hemşireler, hastaların mevcut durumlarını sürekli olarak izleyerek erken belirti ve bulguları tanımlayabilir, doğru tanının konulmasına katkı sunabilir ve zamanında uygun müdahalelerde bulunarak komplikasyonların önüne geçebilirler. Özellikle kalbin elektriksel iletim sisteminde görülen bozukluklardan kaynaklanan kalp blokları gibi durumlarda hemşirelerin hızlı değerlendirme yapabilme, ritmi analiz edebilme ve acil müdahale başlatabilme becerileri ön plana çıkmaktadır. Bu süreçte elektrokardiyografi verilerinin doğru yorumlanması, aritmînin türünün belirlenmesi ve tedavi planının oluşturulmasında hemşirelerin klinik bilgi düzeyi belirleyici olmaktadır. Ayrıca oksijen desteği sağlanması, antiaritmik ilaçların uygulanması, vital bulguların düzenli takibi ve hasta güvenliğinin sağlanması gibi temel hemşirelik girişimleri de aritmî yönetiminde önemli yer tutar.

Sonuç: Kalp ritmindeki değişikliklerin anlık ve sürekli olarak izlenmesi, kişiye özgü bireyselleştirilmiş hemşirelik bakım planlarının oluşturulmasına olanak tanır. Doğru, zamanında ve etkili hemşirelik müdahaleleri; aritmîye bağlı gelişebilecek komplikasyonların önlenmesini sağlayarak, hastaların güvenliğini artırmakta ve yaşam kalitesini belirgin düzeyde iyileştirmektedir. Bu derleme çalışmasında, kalp ritimlerinin kalp ritimlerinin türlerini, belirtilerini, nedenlerini ve hemşirelik bakımını kavram haritası kapsamında ele alınması amaçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: kalp ritimleri, aritmî, blok, hemşirelik bakımı, kavram haritası

P42: Dijital Teknolojilerinin Doğuma Hazırlık Eğitiminde Kullanımı

Aleyna Şevval Tural, Fatma Nur Duman

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kadınlar prenatal ve postnatal dönemde fiziksel ve psikososyal yönden birçok değişim yaşamaktadır. Kadınların bu değişimlere uyum sağlaması, bilgi eksikliklerinin giderilmesi, sağlıklı bir gebelik ve doğum süreci yaşamaları için en sık kullanılan yöntemlerden biri doğuma hazırlık eğitimleridir. Günümüzde artarak devam eden internet tabanlı medya ve teknolojilerin kullanımı sağlık bilgilerine ulaşmada popülerliğini sürdürmekte olup doğuma hazırlık eğitimlerinde de sıklıkla kullanılan güncel eğitim yöntemlerinden biri haline gelmiştir. Bu derlemenin amacı, dijital teknolojilerinin doğuma hazırlık eğitiminde kullanımına yönelik bilgi sunmaktır. Dijital teknolojilerin doğuma hazırlık eğitimlerinde sıklıkla tercih edilme nedenleri arasında; bilgiye erişimin kolay olması, kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimi sunması, katılımı ve etkileşimi artırması, pratik ve ekonomik olması, gebelik ve doğuma hazırlık ile ilgili bilgilerin daha ilgi çekici şekilde aktarılması, baba adaylarının ve diğer aile üyelerinin kolay bir şekilde eğitime katılabilmesi şeklinde sıralanabilir.

Sonuç: Doğuma hazırlık eğitimlerinde en sık kullanılan dijital teknolojiler; mobil uygulamalar, çevrimiçi eğitim platformları ya da web tabanlı programlar, video temelli eğitimler, sesli eğitim içerikleri, sanal ve artırılmış gerçeklik uygulamalarıdır. Literatürde, kadınların doğuma hazırlık sürecinde bilgi ihtiyaçlarını karşılamak için dijital teknolojilerden sıklıkla yararlandıkları ve bu teknolojilerin olumlu etkilerinin olduğuna dair pek çok çalışma sonucu yer almaktadır. Bundan dolayı, doğuma hazırlık sınıfları ve gebe okullarında dijital teknoloji farkındalığının artırılması için teknoloji odağındaki güncel ve kanıta dayalı uygulamaların yaygınlaştırılması önemlidir. Bu kapsamda internet tabanlı dijital teknoloji uygulamalarının doğuma hazırlık sınıfları ve gebe okullarına entegre edilip sağlık hizmetlerinin daha geniş kitlelere ulaşması sağlanarak gebelerin bilgiye erişiminin artırması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: dijital teknoloji, doğuma hazırlık, eğitim, gebelik

P43: Sağlık Teknolojilerinde Yeni Bir Boyut: Ameliyathane Hemşireliğinde Yapay Zeka

Alara İlayda Durmaz, Ayşegül Karadavut, Sümeyye Yılmaz, İnci Mercan
Annak

ÖZET

Giriş ve Amaç: Son yıllarda yapay zekâ (YZ) teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, sağlık sektöründe özellikle cerrahi alanlarda dikkat çekici bir dönüşüm yaratmaktadır. YZ, hasta izleme, veri analizi ve karar destek sistemleri gibi uygulamalar aracılığıyla hemşirelerin iş yükünü hafifletmekte, süreçlerin daha hızlı ve doğru bir şekilde yönetilmesine olanak sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, YZ'nin ameliyathane hemşireliğinde kullanımını kapsamlı biçimde incelemek, hemşirelerin karar alma süreçlerine ve hasta bakımına etkisini değerlendirmek ve cerrahi iş akışındaki yerini ortaya koymaktır. Literatür taraması ve mevcut araştırmalar doğrultusunda yapılan bu analiz, YZ'nin ameliyat öncesi hasta değerlendirmesinden operasyon esnasında hemşire ve cerraha rehberlik etmesine, postoperatif izleme süreçlerine kadar geniş bir yelpazede etkili şekilde kullanıldığını göstermektedir. Yapay zekâ destekli karar destek sistemleri, klinik kararların doğruluğunu artırmakta ve hasta güvenliğini desteklemektedir. YZ uygulamaları sayesinde iş yükü azalmakta ve hemşirelerin hasta bakımına ayırdığı süre artmaktadır. Bununla birlikte, teknolojinin mesleki rolleri dönüştürme potansiyeli, hemşireler arasında etik, mesleki aidiyet ve iş güvencesi gibi konularda bazı kaygıları da beraberinde getirmektedir.

Sonuç: Araştırmalar, YZ'nin etkin ve güvenli kullanımının sağlanabilmesi için hemşirelerin dijital okuryazarlık düzeylerinin artırılması, yeterli eğitim verilmesi ve insan-merkezli bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Hemşirelerin büyük bir kısmı YZ'yi faydalı bulurken, bazıları teknolojinin mesleki rollerini tehdit edebileceğinden endişe duymaktadır. Sonuç olarak, YZ teknolojileri, ameliyathane hemşireliğinde karar verme süreçlerini destekleyen, iş yükünü azaltan ve bakım kalitesini artıran yenilikçi bir araç olarak öne çıkmaktadır. Ancak bu potansiyelin tam anlamıyla kullanılabilmesi için etik, mesleki ve eğitsel boyutların titizlikle ele alınması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: yapay zeka, ameliyathane, ameliyathane hemşireliği, sağlık teknolojileri

P44: İnsandan Makineye:Robot Hemşireler

Ayşegül Berna Özbek, Ayşenur Akpolat, Şeyma Kardeş, İnci Mercan Annak

ÖZET

Giriş ve Amaç: Teknoloji her geçen gün gelişmektedir. Bu gelişmeler, sağlık alanında yapay zeka ve robotların kullanımını artırmıştır. Robot hemşireler, sağlık alanında hemşirelik görevini yerine getirmek üzere tasarlanmış, yapay zeka ve robot teknolojileriyle donatılmış makinelerdir. Bu derlemede robot hemşirelerin kullanım alanları, avantajları ve dezavantajlarını ele almak amaçlanmaktadır. Sağlık alanında kullanılan robotlar, hemşirelerin görev, yetki ve sorumluluklarını etkilemektedir. Artan hasta ve hastalık sayısı, hemşire başına düşen hasta sayısını ve hemşire iş yükünü artırmıştır. Robotların kullanımı, hasta bakım kalitesi ve verimliliğini artıracak, hemşire iş yükünü azaltacaktır. İlaç ve tedavi planlarının doğru oluşturulmasıyla hatalı ilaç uygulamalarının azaltılması, hastaların kaldırılması ve taşınmasıyla düşme riskinin azaltılması, hastaların banyo ve kıyafetlerini giydirme gibi günlük işlerine yardım etmesi, hasta eğitiminin sağlanması, hastaların hastane ortamına uyumunun sağlanması, hastanın hastane içindeki transferinin sağlanması, gelen ziyaretçilerin karşılanması gibi faydaları; hemşire performansını ve bakımın kalitesini artıracaktır. Örneğin Cody isimli robot, hastaların yatak banyosu ve kıyafetlerinin giydirilmesinde; Robot Robear, hastanın ayağa kaldırılması ve transferinin sağlanmasında; Pepper isimli robot ise hastane ziyaretçilerinin karşılanmasında, bireyleri gitmek istedikleri alanlara götürmesinde rol almaktadır. Bunların yanı sıra bazı dezavantajları vardır. **Sonuç:** Robotlar sevgi, şefkat, merhamet gibi insani duyguları sağlayamayabilir; bu da hastaların duygusal olarak eksik hissetmesine yol açabilir. Robotların yaygınlaşması, hemşirelerde işsizlik kaygısına neden olabilir. Robotlardaki teknik arızalar, hatalı uygulamalara yol açabilir. Robotlara aşırı bağımlılık, hemşirelerin problem çözme ve düşünme yeteneğini kısıtlayabilir. Ayrıca, hasta mahremiyetini sağlayamama, zarar verme ve yarar sağlayamama, eşitsizlik, sorumsuzluk gibi etik ve ahlaki yönden sorunlara yol açabilir. Sonuç olarak, robot hemşireler bakım kalitesini artırsa da insani duygu ve etik açıdan problemlere neden olabilir.

Anahtar kelimeler: hemşirelik, robot hemşireler, teknoloji, hemşirelik bakım

P45: İnfratentoryal Ependimom ve Geçirilmiş İntrakraniyal Kanama Öyküsü

Olan Hastada Hemşirelik Bakımı Süreci: Olgu Sunumu

Dicle Özlük, Sıla Kahraman, Kübra Ünaldı, İnci Mercan Annak

ÖZET

Giriş ve Amaç: Ependimomlar, beyin ve omurilikte görülen nadir glial tümörlerdir. Özellikle infratentoryal yerleşimli ependimomlar, beyin sapı ve serebelluma yakın anatomik konumları nedeniyle ciddi nörolojik komplikasyonlara yol açabilmektedir. İKK ise serebral damarlarda yırtılma veya bütünlüğün bozulmasıyla beyin içine ya da çevresine kan sızmasıyla hayati tehlike oluşturabilecek nörolojik acil halidir. Bu olguda hem infratentoryal yerleşimli ependimom hem de geçirilmiş İKK öyküsü olan bir hastanın klinik süreci ve kapsamlı hemşirelik bakım yönetimi ele alınmaktadır.

Olgu: 51 yaşındaki kadın hasta, 1992 yılında sol serebellopontin köşe yerleşimli ependimom tanısıyla cerrahi tedavi almıştır. 2011 ve 2013'te nüks nedeniyle tekrar opere edilmiş, 2022'de dördüncü kez ameliyat edilmiştir. Bu süreçte bir kez intrakraniyal kanama geçirmiştir. Hastada disartri, sol kulakta işitme kaybı, yüz felci, tandem yürüyüş bozukluğu, motor kayıplar ve derin ven trombozu öyküsü mevcuttur. Ayrıca V1–V3 dermatomlarında hipoestezi saptanmıştır.

Sonuç: Hastanın nörolojik durumu düzenli takip edilmiş; bilinç, motor güç ve kranial sinir fonksiyonları değerlendirilmiştir. İletişim bozukluklarına alternatif yollarla çözüm aranmış, düşme riski için güvenli çevre sağlanmıştır. Ağrı yönetimi, mobilite desteği, beslenme takibi ve psikososyal destek hemşirelik bakımına entegre edilmiştir. Sonuç olarak karmaşık nörolojik vakalarda bütüncül ve bireyselleştirilmiş hemşirelik yaklaşımı, yaşam kalitesini artırmada kritik rol oynamaktadır.

Anahtar kelimeler: ependimom, intrakraniyal kanama, hemşirelik bakımı

P46: Psikososyal Destekte Yenilikçi Bir Yaklaşım: Hemşire Destekli Anlatı Temelli Yazma Müdahalesinin Meme Kanseri Kadınlarında Anksiyete ve Depresyon Üzerine Etkisi

Sudenaz Tan, Yakup Akyüz

ÖZET

Giriş ve Amaç: Meme kanseri tanısı konulan kadınlar, yalnızca fiziksel değil aynı zamanda derin psikolojik etkilerle de karşı karşıya kalmaktadır. Hastalık süreci boyunca yaşanan birçok yan etki ruhsal yükü derinleştirmektedir. Bu süreçte en sık gözlenen ruhsal sorunlar arasında depresyon ve anksiyete yer almakta; bu durum hastaların tedavi sürecine uyumunu, yaşam kalitesini ve genel sağlık durumunu olumsuz etkileyebilmektedir. Hemşirelik bakımının psikososyal boyutunu güçlendirmek adına geliştirilen yöntemlerden biri olan anlatı temelli yazma müdahalesi, bu belirtileri azaltmada umut vadeden bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, hemşire destekli anlatı temelli yazma uygulamasının meme kanseri tanılı kadınlarda depresyon ve anksiyete düzeylerine etkisini değerlendirmektir. Anlatı temelli yazma; bireylerin yaşadıkları deneyimleri yapılandırılmış biçimde yazılı olarak ifade etmelerine dayanan, duygusal boşalım ve anlamlandırmayı hedefleyen bir müdahale yöntemidir. Yapılan araştırmalar, bu tekniğin duygu düzenleme, stresle baş etme ve psikolojik dayanıklılığı artırma konularında etkili olduğunu göstermektedir. Hemşireler tarafından yürütülen bu uygulamalar, bire bir ya da grup oturumları şeklinde gerçekleştirilebilmekte ve danışanların kendilerini daha güvende hissederek içsel dünyalarını açmalarına olanak tanımaktadır. Hemşirelik uygulamaları içerisinde anlatı temelli yazmanın kullanımı, psikososyal destek hizmetlerinin kapsamını genişletmekte ve bakımın bireyselleştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Sonuç: Sonuçta anlatı temelli yazma müdahalesi; duygusal ifade, içgörü kazanımı ve psikolojik iyilik hali açısından etkili, maliyeti düşük ve uygulanabilir bir hemşirelik girişimi olarak öne çıkmaktadır. Bu yöntemin hemşirelik bakımına entegrasyonu, yalnızca fiziksel değil, bütüncül bakım anlayışının da güçlendirilmesine katkı sağlar. Türkiye'de hemşireler tarafından yürütülecek uygulamalı çalışmalarla yöntemin kültürel uygunluğu ve etkililiği daha net biçimde ortaya konmalıdır. Sağlık politikalarında hemşirenin yalnızca bakım verici değil, aynı zamanda duygusal destek sağlayıcı rolü de daha görünür hale getirilmelidir.

**P47: Foliküler Lenfoma Tanılı Bireye Yönelik Bütüncül Hemşirelik
Yaklaşımı: Gordon’un Sağlık Örüntüleri Modeli ile Bir Olgu
Değerlendirmesi**

Hanifegül Yoldaş, Hilal Karabulut, Elif Saraç, Edanur Etlioğlu, Hatice
Karabuğa Yakar

ÖZET

Giriş ve Amaç: Foliküler lenfoma, yavaş seyirli ancak tekrarlama eğilimli non-Hodgkin lenfoma türüdür. Tedavi süreci uzun dönemli takip gerektirir ve hastalar fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan çeşitli zorluklara maruz kalır. Bu çalışmanın amacı, foliküler lenfoma tanısı almış bir hastanın hemşirelik bakım sürecini Gordon’un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli doğrultusunda değerlendirerek, bireyselleştirilmiş ve bütüncül hemşirelik bakımının önemini ortaya koymaktır.

Olgu: 60 yaşında kadın hasta, foliküler lenfoma tanısıyla onkoloji servisinde izlenmektedir. Foliküler lenfoma tanılı bir hastanın veri toplama süreci Gordon’un on bir fonksiyonel sağlık örüntüsüne göre gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda hemşirelik tanıları belirlenmiş ve hasta merkezli bakım planı oluşturulmuştur. Uygulanan girişimler hemşirelik sürecine uygun olarak planlanmış ve hastanın gereksinimlerine göre düzenlenmiştir.

Değerlendirme sonucunda, hastada yorgunluk, beslenme sorunları, uyku bozukluğu, enfeksiyon riski, sosyal izolasyon gibi birçok sorun belirlenmiştir. Bu doğrultuda, “yorgunluk”, “bulantı”, “uyku örüntüsünde bozulma”, “enfeksiyon riski”, “yalnızlık” gibi tanımlar doğrultusunda bakım planı uygulanmıştır.

Sonuç: Gordon’un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli, hemşirelik bakımında sistematik bir yaklaşım sunarak hastanın tüm yönleriyle değerlendirilmesini ve bakımın planlanmasını sağlar. Bu model, kronik hastalık yönetiminde bütüncül hemşirelik bakımının temelini oluşturmaktadır.

Anahtar kelimeler: lenfoma, fonksiyonel sağlık örüntüleri, gordon, hemşirelik, hemşirelik süreci

P48: Toplumsal Cinsiyetin Gölgesinde Bir Meslek: Hemşirelik

Özlem Durdu, Havva Yeşildere Sağlam

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derlemenin amacı, hemşirelik mesleği bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini incelemek ve bu konuya yönelik farkındalık oluşturmaktır. Toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyetten farklı olarak, toplum ve kültürden etkilenen kadınlık ve erkeklik rollerini ifade eder. Bireyler cinsiyet rollerini kazanırken yaşadıkları toplumun cinsiyetlere atfettiği değerleri, yüklediği anlamları ve beklediği rolleri öğrenir.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılığının etkilerindense en çok kadınlar zarar görmektedir. Kadınlar eğitim, iş, evlilik ve sosyal yaşamda geride kalmakta; düşük statü ve maaşlarla çalışmakta, kendilerini özgürce ifade etme imkânı bulamamaktadır. Ataerkil yapıların hâkim olduğu toplumlarda kadınlar toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin baskısını karar ve davranışlarında derinden hissetmektedir. Hemşirelikte kadın cinsiyetin fazla oluşu da ataerkil yapının etkisiyle şekillenmiştir. Hemşirelik hâlâ kadınların yoğunlukta olduğu bir meslek olarak algılanmakta, erkeklerin bu alandaki varlığı ise yavaş bir şekilde artmaktadır. Bu bağlamda mesleğin cinsiyet kalıplarından arındırılması için hemşirelik eğitiminde toplumsal cinsiyet eşitliğine yer verilmesi önemlidir. İlk dönemlerde hemşirelik erkek doktorlara bağımlı, düşük statülü/ücretli, yarı-profesyonel bir meslek olarak algılanmıştır. Bakım ve refakat gibi duygusal yükler genellikle kadın hemşirelere verilmiş, annelikle özdeşleştirilmiştir. Ancak günümüzde kadınların eğitim seviyesinin artması, iş hayatına katılmalarıyla, toplumda kadın ve erkeklerin üzerindeki geleneksel rollerin kadın lehine değişmeye başladığı görülmektedir.

Sonuç: Literatürdeki çalışmalar, hemşirelerin cinsiyet rolleri konusunda bireylere eşitlikçi bir bakış açısı kazandırmada önemli bir rol üstlendiğini göstermektedir. Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik tutumları, mesleki davranışlarını ve hasta bakımını doğrudan etkileme potansiyeline sahiptir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet, hemşirelik eğitiminin vazgeçilmez bir parçası olmalıdır. Hemşirelik öğrencilerinin topluma eşitlikçi bir anlayışla hizmet edebilmesi için bu duyarlılığı öğrencilikte kazanmaları önemlidir. Ayrıca bu alanda araştırmaların yapılması, düzenlemelerin planlanması hemşireliğin geleceği için önemlidir.

Anahtar kelimeler: hemşirelik, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet eşitliği

P49: Türkiye'de Hemşirelik Alanında Meme Kanseri Cerrahisi Geçirmiş Bireylerde Yapılan Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi

Samira Yücel, Yakup Akyüz

ÖZET

Giriş ve Amaç: Meme kanseri, kadınlarda en sık görülen kanser türüdür. Tedavi yöntemlerinden biri olan cerrahi girişim, hastaları hem fiziksel hem de psikososyal açıdan etkilemektedir. Bu kapsamda meme kanseri cerrahisi geçirmiş bireylere yönelik yapılan bilimsel çalışmaların değerlendirilmesi; hemşirelik disiplinde bu alandaki bilgi birikiminin ve araştırma eğilimlerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Amaç Türkiye’de hemşirelik alanında meme kanseri cerrahisi geçirmiş bireylerle yapılan lisansüstü tezlerin sistematik olarak incelenmesidir.

Gereç-Yöntem: Araştırma 20 Mart -09 Nisan 2025 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Veriler, T.C. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi veri tabanında, gelişmiş tarama butonu kullanılarak toplandı. Tarama “Meme Kanseri”, “Cerrahi”, “Hemşirelik” anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirildi. Araştırmaya kapsamında toplam 68 teze ulaşıldı, dahil edilme kriterlerine uyan 16 tez incelendi. Bu tezler; örneklem özellikleri, yöntem, araştırma türü ve konu başlıkları açısından değerlendirildi.

Bulgular: Tez çalışmalarının %58,3’ünün doktora (n=7), %41,7’sinin yüksek lisans (n=5) düzeyindedir. Araştırma türlerine göre dağılım değerlendirildiğinde %50’sinin tanımlayıcı (n=6), %25’inin randomize kontrollü (n=3), %25’inin ise deneysel (n=3) tasarımı olduğu belirlendi. Tez çalışmalarının tamamında örneklem grubunu kadın bireyler oluşturmaktadır. Tez çalışmalarında çoğunlukla ele alınan konu başlıkları; yaşam kalitesi, bilgi gereksinimi, anksiyete, lenfödem yönetimi, beden algısı, cinsel yaşam, bakım memnuniyeti, duygusal öz farkındalık ve öz şefkat olarak saptandı.

Sonuç: Meme kanseri cerrahisi geçiren bireylere yönelik hemşirelik lisans üstü tezlerinin son yıllarda artış gösterdiği ve ağırlıklı olarak kanserin ve cerrahi tedavinin bireylerin fizyolojik ve psikolojik sağlığı üzerine etkilerine odaklanıldığı görülmektedir. Tez çalışmalarının çoğunlukla tanımlayıcı tasarımı olması, kanıt düzeyi yüksek araştırmalara duyulan gereksinimi ortaya koymaktadır. Gelecek çalışmalarda hemşirelik girişimlerinin etkinliğini değerlendiren ve uzun dönemli takip içeren araştırmaların artırılması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: cerrahi, hemşirelik, meme kanseri, lisansüstü tez

P50: Hemşirelik Mesleğinde Yapay Zekâ Kullanımı ve Etik Sorunlar

Dilara Ceylan , Merve Işık

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu derleme, hemşirelik uygulamalarında yapay zekâ kullanımı ile ilgili etik sorunları tartışmayı amaçlamaktadır. Yapay zekanın sağlık hizmetlerine entegrasyonu, hasta sonuçlarını iyileştirmek, iş akışlarını düzenlemek ve karar verme süreçlerini geliştirmek için yeni imkanlar ortaya çıkarmıştır. Bu gelişmeler ışığında ise hem hastaları hem de sağlık çalışanlarını etkileyen çeşitli etik kaygılar doğmuştur. Yapay zekâ doğası gereği hümanizm ve holistik yaklaşım gibi kavramları algılamada güçlük yaşamaktadır. Hemşirelik bakımının temelini dayandığı dayanaklardan biri olan “her insanın tek ve özel olması” faktörü yapay zekâ için anlaşılması güç bir olgudur. Yapay zekanın hemşirelik alanında ortaya çıkardığı etik problemlerin temeli buradan ileri gelmektedir. Yapay zekanın hemşireliğe entegrasyonu, hem hasta bakımını hem de mesleki uygulamaları etkileyen çeşitli etik kaygıları gündeme getirmektedir. Temel sorunlar arasında, veri odaklı yapay zekâ sistemleri nedeniyle hasta mahremiyetine ve gizliliğine yönelik tehditlerin yanı sıra algoritmalarda eşit olmayan tedavi sonuçlarına yol açabilecek önyargı potansiyeli yer almaktadır. Hatalar meydana geldiğinde hesap verebilirlik sorunu karmaşık hale gelir, çünkü genellikle kimin sorumluluk taşıdığı belirsizdir. Ek olarak, yapay zekanın empatiyi ve doğrudan hasta etkileşimini azaltarak hemşireliğin merkezinde yer alan insan dokunuşunu aşındırabileceği endişesi vardır. Ayrıca hemşireler, klinik yargılarıyla çelişebilecek yapay zekâ tavsiyelerine uymak zorunda bırakılırsa özerklik kaybı yaşayabilirler.

Sonuç: Hemşireler, yapay zekâ tarafından üretilen önerileri değerlendirmek ve mesleki yargılarını korumak için bilgi ve eleştirel düşünme becerileri ile donatılmalıdır. Etik farkındalığı, yapay zekâ tasarımında şeffaflığı ve hemşirelerin yapay zekâ teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına aktif katılımını teşvik eden bir sağlık hizmeti ortamının teşvik edilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: hemşirelikte yapay zekâ, yapay zekâ, etik sorunlar, yapay zekâ ve etik

P51: Kirilganlık Kırığı Yaşayan Hastaların Bakım Vericilerinin Deneyimleri: Kapsam Derlemesi

Fatma Zehra Yitgin, Yasemin Şara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Osteoporoz, kırılğan hastaları etkileyerek kalan yaşam süresi boyunca kırık riskini artırır. Bu tür kırıklar geçiren hastalar, fiziksel bir sağlık sorunu olmanın ötesinde, bireyin bağımsızlığını etkileyerek, uzun süreli bakım ile bakım vericinin (BV) yükünü artıran bir durumdur. Bu çalışmanın amacı kırılğanlık kırığı (KK) yaşayan hastaların BV deneyimlerine ilişkin kapsamlı bir bakış açısı sunmaktır. KK yaşayan hastalara destek sağlayan BV'ler hastalara günlük yaşam aktivitelerinde yardım (yemek yeme, hijyen vb.), ulaşım ve maddi konular dahil olmak üzere destek sağlamışlardır. Literatürde, bu bireylerin büyük çoğunluğunun bakım rolünü aniden ve hazırlıksız bir şekilde üstlendikleri, çoğu zaman profesyonel bir eğitim ya da destek almadan bakım sürecine dahil oldukları vurgulanmaktadır. Tüm bunları yaparken de stres, kaygı, hayal kırıklığı, korku, üzüntü, umutsuzluk, kafa karışıklığı duygularını yaşamaktadırlar. BV'ler bu duyguları yaşarken bakım verme nedeniyle istihdam durumlarının değiştikleri belirlenmiştir. BV'lerin önemli bir kısmı, mali durumları ve sosyal ilişkileri üzerinde olumsuz etkiler yaşarken, bakım verme süresinin uzunluğu zorluklar çıkarmıştır. Bu durum, BV'lerin yaşam kalitesini olumsuz etkiler. Ayrıca, BV deneyimleri; bireyin cinsiyeti, aile içindeki rolü, sosyoekonomik durumu ve kültürel yapı gibi faktörlere göre değişkenlik göstermektedir. Özellikle kadınlar, toplumsal cinsiyet rolleri doğrultusunda bakım yükünü daha fazla üstlenmekte ve bu durum onların ruh sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir.

Sonuç: Bu bağlamda, kırılğanlık kırığı sonrası bakım sürecinde BV'lere yönelik öz şefkat yoluyla kendi sağlıklarını sürdürmenin yollarını keşfetmelerine fırsat sağlanması ve destek sistemlerinin güçlendirilmesi hem hasta sonuçlarını hem de BV'lerin yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyebilecek önemli bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır. BV'lere hasta eğitimi konusunda eğitim vermenin geliştirilmesi önerilir.

Anahtar kelimeler: bakım verici, deneyim, kırılğanlık kırığı

P52: Hastanede Yatan Hastalarda Bası Yaraları Tahmininde Yapay Zekanın

Yeri:Kapsam Derlemesi

Sena Sude Soylu, Yasemin Şara

ÖZET

Giriş ve Amaç: Hastanede yatan hastalarda basınç yaralanmaları (BY) hem hasta konforunu azaltır hem de tedavi sürecini olumsuz etkiler. Uzun süreli hareketsizlik, yatağa bağımlılık cilt bütünlüğü bozarak uzun süreli yatışlara, daha fazla mortalite oranı ve maliyetine neden olur. Tıp teknolojisindeki gelişmeler sonucunda çeşitli bilgi yönetim platformları ve bilgi tabanlı tıbbi cihazlar ortaya çıkmıştır. Yapay zekâ (YZ) algoritmaları, BY önlenmesi ve erken tanısında önemli sonuçları bulunmaktadır. Bu derlemenin amacı, hastanede yatan hastalarda BY yönetiminde kullanılan YZ algoritmalarına ilişkin kapsamlı bir bakış açısı sunmaktır. YZ makine algoritmalarını belirleyen faktörler hastanın kaldığı servis ya da yoğun bakım türü olmuştur.

Hastanede yatan tüm hastaların dahil edildiği çalışmada faktörler yaş, kilo, sıra, ishal, yatak istirahati, olduğu ameliyat, braden skala, deliryum aktivite, beslenme ve aldığı çıkardığı takibi, vücut sıcaklığı, sistolik kan basıncı, diyabet, beden kütle indeksi, transfüze edilen kırmızı kan ünitesi sayısı, hemogloblin aralığı, kabul sırasında mevcut basınç hasarı ve ruhsal durum olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Dahili-Cerrahi Yoğun bakım ünitesinde ise, yaş, cinsiyet, anoreksiya, kısıtlı diyet, protez kullanımı, disfaji, idrar kaçırma bakımı, gözlük veya kontakt lens kullanımı, konuşma zorluğu, felç, ağrı, koma skalası, yeniden pozisyon alma, oturma, oturma pozisyonunu koruma, ayağa kalkma, ayakta durma pozisyonunu koruma zorluğu, transfer zorluğu, hareket etme zorluğu, merdiven inip çıkma zorluğu, hijyen zorluğu, cilt nemi, sarılık, ödem, kemik çıkıntısı, kontraktür, sürtünme, duyuşsal algı, öksürük, balgam, hırıltı, zorlanmış solunum, solunum bozukluğuna bağlı siyanoz, solunum bozukluğuna bağlı periferik soğuk hissi, kalp bozukluğuna bağlı siyanoz, aritmi, çarpıntı, kalp bozukluğuna bağlı periferik soğuk hissi olarak belirlenmiştir. Bu faktörler ile makine öğrenimindeki duyarlılık ve özgüllük, genellikle bir modelin etkinliğini değerlendirmede kullanılmıştır.

Anahtar kelimeler: bası yarası tahmini, yatan hasta, yapay zeka

1. ULUSAL GÜLHANE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

25-26 Nisan 2025, Ankara